

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ОДРЖЛИВОСТ

2021

ЦЕМЕНТАРНИЦА УСЈЕ
АД СКОПЈЕ

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ОДРЖЛИВОСТ 2021

ЦЕМЕНТАРНИЦА УСЈЕ АД СКОПЈЕ

За Извештајот

Извештајот на ТИТАН Цементарница УСЈЕ за 2021 година е подготвен во согласност со начелата за известување за одржливоста на ТИТАН Цемент интернационал С.А. (во понатамошниот текст „Групацијата ТИТАН“), кои се дефинирани со повикување на начелата на Конференцијата на Обединетите нации за трговија и развој (UNCTAD), Упатствата за известување од Глобалниот договор на Обединетите нации, Глобалниот договор на ОН за известување за напредокот, Упатствата на Глобалната асоцијација за цемент и бетон (GCCA), Целите за одржлив развој на Обединетите нации (ЦОП) за 2030 и Одборот за сметководствени стандарди за одржливост (SASB) за конкретни клучни индикатори на успешноста (KPIs).

Овој Извештај, 13-ти по ред, е во целосна сообразност со глобалниот секторски пристап на Групацијата ТИТАН во однос на следењето, известувањето и проверката на резултатите во животната средина, придонесот кон општеството и корпоративното управување. Цементарница УСЈЕ АД Скопје (УСЈЕ) е членка на Групацијата ТИТАН (нашата матична компанија учествува во UNGC) и членка на локалната мрежа на Глобалниот договор на Обединетите нации во Северна Македонија, ние ги користиме иконите за Целите за одржлив развој во текот на целосниот извештај и ги поврзуваме со конкретни делови од овој Извештај.

Со користење на Мапата за материјалност® на Одборот за сметководствени стандарди за одржливост (SASB) која се однесува на нашиот сектор, во текот на 2020 година спроведовме циклус за проценка на материјалноста по завршувањето на новиот циклус за проценка на материјалноста на Групацијата ТИТАН. Наодите и исходите од процената на материјалноста се претставени во овој Извештај.

Почнувајќи од 2009 година, УСЈЕ доброволно се залага за годишно обелоденување на резултатите поврзани со одржливоста на компанијата, како и осврнување кон материјалните прашања на засегнатите страни. Сите извештаи за одржливост се достапни онлајн на веб-страницата на УСЈЕ: www.usje.mk

Грант Торнтон доо Скопје изготви Извештај за независно ограничено уверување за овој Годишен извештај за одржливост, кој е изнесен на крајот на овој документ и во кој се вели дека извештајот е во согласност со напредно ниво на известување за напредокот во согласност со критериумите од Глобалниот договор на Обединетите нации.

Поединечните и консолидирани финансиски извештаи на Цементарница УСЈЕ беа ревидирани од страна на PriceWaterhouseCoopers (PwC).

Бројката на вработени содржана во овој Извештај се однесува на вкупната бројка на вработени, вклучувајќи го и Опалит, додека, пак, сите други финансиски извештаи ги претставуваат единствено оперативните активности на Цементарница УСЈЕ.

Содржина

Клучни показатели за 2021 година	7
Порака од главниот извршен директор	8
За Цементарница УСЈЕ	10
Нашиот деловен пристап во променливо глобално опкружување	12
Глобално присуство на Групацијата ТИТАН	14
Преглед	16
Извештај за корпоративното работење	28
Корпоративно управување и управување со ризици	29
Изјава за корпоративно управување	
Управување со ризици	
Преглед на резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување	34
Декарбонизација и дигитализација	
Работно опкружување што овозможува раст	
Позитивно локално влијание	
Одговорни набавки	
Добро управување, транспарентност и деловна етика	
ESG известување	52
Преглед на напредокот за десетте начела од Глобалниот договор на Обединетите нации	72
Финансиски резултати	74
Извештај на независниот ревизор и финансиски извештаи	76
Извештај за независно ограничено уверување за Годишниот извештај за одржливост 2021	82
Поимник	86

Клучни показатели за 2021 година

Финансиски показатели

4.983

милиони денари

Приходи

1.489

милиони денари

EBITDA

1.177

милиони денари

Нето-добивка по оданочување

5.047

милиони денари

Вкупен износ на средства

355

милиони денари

Капитални расходи

ESG показатели

250

Вработени

(на 31 декември 2021)

0,8% помалку

специфични бруто-емисии на CO₂

(во споредба со 2020 година)

21

Нови вработувања во 2021

Сертифициран Систем за управување

со енергија **ISO 50001: 2018**

68 милиони денари

Зелени инвестиции

17,14

Часови обука за безбедност и здравје

по вработен

36.728

Засадени дрвца и растенија

2,30

Стапка на зачестеност на повреди

поради изгубено време

Порака од главниот извршен директор

"Гледајќи напред кон 2022 година, војната во Украина доведува до појава на геополитичка неизвесност со макроекономски импликации, кои несомнено ќе имаат влијание врз пазарните трендови и кои натамошно ќе ги зголемат нестабилноста и ризиците. Додека ние се подготвуваме за различни можни сценарија, сепак остануваме внимателни во поглед на оптимизмот."

Почитувани партнери,

Пандемијата остана да се смета за значаен фактор што влијае врз функционирањето на правните и физичките лица во 2021 година. Благодарение на извонредните заложби во науката, се надеваме дека се придвижуваме кон период кога со пандемијата полесно ќе се справуваме и ќе се третира како ендемска појава што ќе биде ограничена. Сепак, и покрај непобитните разорни последици, пандемијата навистина предизвика забрзување на одредени позитивни процеси, а во многу области и аспекти нема да можеме да се вратиме на стариот начин на функционирање. Однесувањето и приоритетите се променија, давајќи уште поголемо значење на одржливоста и на нашата дигитална иднина.

Оддалечувајќи се од големата неизвесност, во 2021 година се сосредоточивме на забрзувањето на растот. Цементарница УСЈЕ постигна значајно достигнување со продажба на повеќе од 1 милион тони цемент. Нашиот финансиски резултат беше значителен и компанијата оствари пораст на прометот од 6,7 %.

Несомнено, вакви резултати може да се постигнат единствено со обединети заложби и заеднички вредности на сите вработени. Нашиот тим излезе од пандемијата посилен од кога било претходно и би сакал да ги пофалам во однос на нивната посветеност, напорно работење, присposобливост и упорност. Ние секогаш остануваме посветени на безбедноста и здравјето при работа, добросостојбата, ангажираноста и професионалниот кариерен развој на вработените.

Процесот на дигитализација забележа натамошен напредок. Мобилната апликација TitanUp беше широко прифатена од клиентите, при што ја користат 99 % од сите наши клиенти, што е повеќе од 96 % од налозите за утовар. Ние продолжуваме да се фокусираме како ефикасно да ги опслужуваме нашите клиенти и да воведуваме иновативни производи што одговараат на нивните потреби и се во согласност со нашите заложби за декарбонизација.

Со цел да продолжиме со позитивното влијание на Цементарница УСЈЕ врз локалната заедница, во 2021 година ја проширивме нашата соработка во рамките на воспоставените долгорочни партнерства, обезбедувајќи поддршка за поттикнување на образовниот процес во училиштата и градинките, како и помагајќи им на младите преку стипендии и практики. Воедно, продолживме да обезбедуваме донации за здравствените установи и да работиме заедно со сите локални чинители при решавање мошне важни прашања.

Заштитата на животната средина е една од нашите главни области на интерес, а во насока на градење одржлива средина за луѓето и планетата. Во овој контекст, 2021 година беше уште една година со многу реализирани иницијативи поврзани со минимизирање на нашето влијание врз животната средина преку подобрување на енергетската ефикасност, управувањето со водата и отпадот, следење на емисиите, минимизирање на бучавата, зачувување на биодиверзитетот и управување со земјиштето. Една од активностите чија цел е намалување на емисиите на јаглерод е употребата на алтернативни горива. Во 2021 година Цементарница УСЈЕ постави нова опрема за сечкање и дозирање алтернативни горива, што ни овозможува да користиме различни фракции на неопасен отпад како алтернативно гориво.

Посветени сме на следењето на универзалните стандарди за да обезбедиме корпоративна општествена одговорност и одржливост, на што се фокусиравме во текот на 2021 година.

Гледајќи напред кон 2022 година, војната во Украина доведува до појава на геополитичка неизвесност со макроекономски импликации, кои несомнено ќе имаат влијание врз пазарните трендови и кои натамошно ќе ги зголемат нестабилноста и ризиците. Додека ние се подготвуваме за различни можни сценарија, сепак остануваме внимателни во поглед на оптимизмот.

Со ваквите значајни резултати и дејности, со сигурност можам да кажам дека компанијата е посposобна од кога и да е претходно да се соочи со кои било идни предизвици. Водена од начелата на деловната етика, транспарентност и добро управување, Цементарница УСЈЕ ќе продолжи да испорачува вредности за сите засегнати страни и ќе остане цврст стожер на локалната економија и општеството.

Борис Хрисафов
Главен извршен директор

ЗА ЦЕМЕНТАРНИЦА УСЈЕ

- Нашиот деловен пристап во променливо глобално опкружување
- Глобално присуство на Групацијата ТИТАН
- Преглед

Нашиот деловен пристап во променливо глобално опкружување

Надоврзувајќи се на своето 119-годишно искуство во индустријата и водени од заложбата за одржлив развој, ТИТАН е меѓународен производител на цемент, кој опслужува купувачи во повеќе од 25 држави во целиот свет преку својата мрежа на 14 интегрирани цементарници и три постројки за мелење цемент. Воедно, ТИТАН раководи со рудници, погони за готов бетон, терминали и други производствени и дистрибутивни капацитети. Во Групацјата се вработени приближно 5.400 луѓе. Групацјата е застапена во повеќе од 15 држави, а во 10 од нив со свои цементарници, имено во САД, Грција, Албанија, Бугарија, Северна Македонија,

Косово, Србија, Египет, Турција и Бразил. Во текот на своето постоење и историјат, Групацјата се стремела да ги задоволи и да ги опслужи потребите на општеството, а едновременно и да придонесе кон одржлив развој поткрепен со одговорност и интегритет. ТИТАН Цемент интернационал С.А. е матичната компанија на Групацјата ТИТАН и таа котира на Euronext Брисел, Париз и Атина.

Визијата на ТИТАН е визија за раст со трансформација на нашето работење и со фокус на отпорноста и иновацијата во насока на поефективно опслужување на нашите

Климатските промени и патот кон јаглеродно неутрална иднина

Климатските промени претставуваат долгорочен ризик за нашата планета и за нашето општество. За нив е неопходна мобилизација на организациите во низа сектори, меѓу кои и цементната индустрија. Во 2021 година, Глобалната асоцијација за цемент и бетон (GCCA) го објави својот Патоказ за нето-нулта бетон, во кој е утврдена насоката за помош во ограничувањето на глобалното затоплување на 1,5°C и постигнување општество со јаглеродно неутрален бетон до 2050 година. Нашата индустрија е активна во рамките на изградениот синџир на вредности за животната средина, со цел исполнување на оваа заложба и ги повикува другите засегнати страни да учествуваат со свој придонес.

Нашиот пристап

За да ги преточиме нашите аспирации во дело, ние работиме заедно со нашите купувачи, со партнерите од синџирот за набавки, со колегите и со другите засегнати страни од различните географски области, со цел помош при ограничувањето на глобалното затоплување до 1,5°C и постигнување нето-нулта економија до 2050.

Залагајќи се за амбициозни научно базирани цели, ние постојано го намалуваме нашиот јаглероден отпечаток со зголемување на употребата на алтернативни горива, подобрување на енергетската ефикасност, развивање нискојаглеродни производи и донесување иновативни технологии и решенија.

Дигиталната трансформација како основа за иден пораст

Четвртата индустриска револуција која е предводена од Интернетот на нешта, големите податоци, вештачката интелигенција и напредната аналитика, е ветувачка во однос на трансформирањето на клучните компоненти од синџирот вредности на индустријата.

Двигателите за обезбедување на традиционалните вредности и диференцијаторите се надополнети со нови дигитални алатки, со кои се поттикнуваат вредностите по пат на подобрена оперативна ефикасност и поголемо вклучување на купувачите. Компаниите што побрзо ќе ја прифатат 4.0 Индустријата може да уживаат значителни придобивки.

Нашиот пристап

Ние се вбројуваме во редот на раните усвојувачи и водачи на дигиталните иновации во цементната индустрија, користејќи ја моќта на дигиталните епохални откритија и напредоци.

Во текот на нашето досегашно дигитално патување, ние бевме предводени од нашиот иновативен, претприемачки дух и подготвеност и желба за проби и учење. Со решенијата што ги нуди вештачката интелигенција скроени според потребите на цементната индустрија, ние го трансформираме нашето работење во насока на крајна ефикасност и испорака на висококвалитетни производи, а притоа внимавајќи на сегашните и на идните потреби на нашите купувачи. Истовремено, ние помагаме во минимизирањето на потрошувачката на електрична енергија и намалување на емисиите на CO₂, а со тоа и поддржувајќи ја целта нето-нулта.

купувачи и движење во насока на јаглеродно-неутрален свет. Стратегијата за декарбонизација на ТИТАН вклучува сеопфатна група инструменти за намалување на емисиите од производството на цемент, со забрзано користење алтернативни горива, замена на клинкерот со цементни материјали со помал јаглероден интензитет, со зголемување на ефикасноста на електричната енергија и со оптимизација на сопствената мешавина на суровини.

ТИТАН е меѓу предводниците во овој сектор кога станува збор за спроведување иновативни дигитални решенија за

вештачка интелигенција (ВИ) во своето работење. Веќе се спроведени низа значајни иновации со мерливо влијание врз оперативната ефикасност, како на пример оптимизатори во вистинско време засновани на ВИ и предвидливо одржување при производството, користење напредна аналитика за својата мрежа од синцирот на набавки и инвенторизација на резервни делови, користење на моделирањето на градежните информации за своите нови инфраструктурни проекти и дигитални апликации за операциите насочени кон купувачите.

Зголемување на побарувачката за одржливи производи и услуги

Со тековната урбанизација на светот, побарувачката за одржлива инфраструктура и зелени градежни материјали и решенија е во постојан подем.

Бетонот е основен градежен материјал што го има обликувано нашиот свет и има критична важност во задоволувањето на потребите на општеството во иднина во однос на одржлива изградена средина. Тој ќе има главна улога во градењето одржливи и просперитетни заедници по пат на испорака на клучна инфраструктура, домови, чиста енергија и поотпорно општество.

Купувачите сè повеќе бараат производи што се одржливи и кои ќе ги задоволат нивните потреби што постојано се менуваат.

Нашиот пристап

Со трансформирањето на светот во нето-нула циркуларна економија, ние имаме активна роља во развојот на одржливи, зелени градежни материјали и решенија за утрешнината.

Ние се сосредоточуваме на нивната одржливост, истрајност и можност за рециклирање, како и на нивниот јаглероден отпечаток. При нивното дизајнирање, ние го проценуваме нивното еколошко влијание во рамките на нивниот целосен животен циклус, задоволувајќи ги потребите на купувачите за одржливи производи и услуги.

Истовремено, ние ги поттикнуваме нашите партнери да ги вклучуваат прашањата на одржливост во нивните деловни одлуки и секојдневно однесување, како и да поттикнуваат одговорни набавки во целосниот изграден синцир на вредности за животната средина.

Сеопфатни планови за одржливост и за создавање вредности за сите засегнати страни

Градење одржливи идни побарувања, сеопфатно планирање и соработка со другите бизниси, владите, академската фела и главно со општеството.

Компаниите треба да утврдат цели, да развијат патокази за постигнување на овие цели, да го следат нивното работење и да ги известуваат засегнатите страни за нивниот напредок и тоа на конзистентен и транспарентен начин.

Нашиот пристап

Одржливоста е во суштината на нашата стратегија и е отсликана во нашите секојдневни деловни практики и во однесувањето на нашите луѓе.

Со јасни, мерливи еколошки, општествени и управувачки цели и со воспоставени конкретни планови насекаде во нашите региони, ние ги сосредоточуваме нашите заложби на областите каде што нашето делување и одржливи решенија може да имаат најголемо позитивно влијание, посредно или непосредно, а во согласност со Целите за одржлив развој на Обединетите нации. Во насока на осврнување кон предизвиците поврзани со одржливоста, ние мора да сме здружени и сплотени со локалните и глобалните засегнати страни.

Глобално присуство на Групацјата ТИТАН

За нашите резултати и активности известуваме врз основа на четири географски региони и одделно за нашето заедничко вложување во Бразил.

Соединети Американски Држави

2 интегрирани цементарници	8 рудници
82 погони за готов бетон	3 транспортни терминали
7 погони за бетонски блокови	4* погони за преработка на летечка пепел

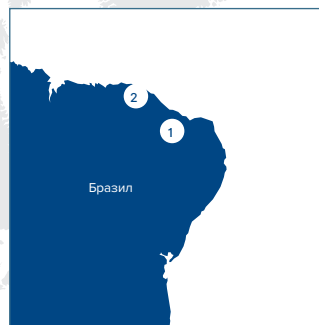
Главни производи/
активности

Соединети Американски Држави

Интегрирани цементарници

1. Роаноке – Вирџинија
2. Пенсукко – Флорида

Бразил (заедничко вложување)

Интегрирана цементарница

1. Кишере

Постројка за мелење

2. Песем

€

Приход	ЕБИТДА
983,6 мил.	158,0 мил.
Вкупно средства	
1.133,3 мил.	

Легенда на главни производи/ активности:

- Цемент
- Готов бетон
- Агрегати
- Сув малтер
- Бетонски блокови
- Летечка пепел
- Управување со отпад и алтернативни горива

Бразил **

1 интегрирана цементарница	1 постројка за мелење	Главни производи/ активности
3 рудници	4 погони за готов бетон	

* Вклучен е еден погон во Канада

** Заедничкото вложување во Бразил е вклучено во финансиските извештаи користејќи го методот на капитал за цели на консолидација. Во прегледот и во извештаите за ESG резултатите не е вклучено заедничкото вложување во Бразил.

Југоисточна Европа

Интегрирани цементарници

1. Косјерик – Србија
2. Златна – Бугарија
3. Шар – Косово
4. УСЈЕ – Северна Македонија
5. Антеа – Албанија

Југоисточна Европа

5
интегрирани
цементарници

20
рудници

Главни
производи/
активности

6
погони за
готов бетон

1
погон за
процесирани
и преработени
горива

€

Приход
290,6 мил.

ЕБИТДА
81,9 мил.

Вкупно
средства
467,1 мил.

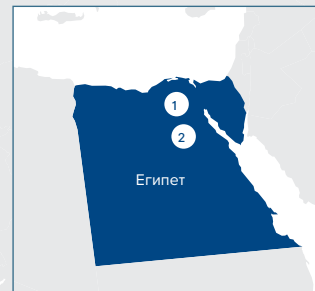

Источен Медитеран

Интегрирана
цементарница

1. Токат

Постројка за мелење
2. Мармара

Интегрирани
цементарници

1. Александрија
2. Бени Суеф

Источен Медитеран

3
интегрирани
цементарници

1
постројка за
мелење

13
рудници

7
погони за
готов бетон

2
погона за
процесирани и
преработени
горива

Главни производи/активности

€

Приход
172,8 мил.

ЕБИТДА
11,8 мил.

Вкупно средства
447,2 мил.

Грција и Западна Европа

Интегрирани цементарници

1. Солун
2. Камари
3. Патрас

Постројка за мелење
4. Елефсина

Грција и Западна Европа

3
цементарници

1
постројка за
мелење

25
рудници

Главни
производи/
активности

28
погони за
готов бетон

3
транспортни
терминали

1
погон за сув
малтер

2
погона за
процесирани
и преработени
горива

€

Приход
267,6 мил.

ЕБИТДА
23,6 мил.

Вкупно
средства
549,4 мил.

Подобни економски активности според
ЕУ регулативата за таксономија

Промет

Опративни
расходи

Капитални
расходи

% од вкупниот износ на Групацијата ТИТАН

58,6

60,5

58,9

Преглед

Стратегијата на нашата Групација: Трансформација за развој

Стратегијата на ТИТАН ориентирана кон пораст има за цел да ги искористи можностите што ги носат декарбонизацијата и дигитализацијата, а воедно и да обезбеди градежни материјали и решенија со кои на купувачите, вработените, добавувачите и заедниците ќе им се понудат дополнителни придобивки и предности.

Нашата стратегија се темели на следниве три столба: испорака, декарбонизација и дигитализација, а едновремено и нашиот стратески план ориентиран кон развој се темели на градење способности и развивање на нашиот талент со претприемачки начин на размислување и култура предводена од вредности.

За Цементарница УСЈЕ

Цементарница УСЈЕ АД Скопје е основана во годината 1955 во близина на селото Усје во југоисточниот дел на градот Скопје, на оддалеченост од само неколку километри од градот. Во 1998 година, цементарницата станува дел од Групацијата ТИТАН, со што компанијата се стекнува со можности за технолошко знаење, финансиски, човечки и други ресурси. На 31 декември 2021 ТИТАН во Северна Македонија директно вработува 250 вработени.

Цементарница УСЈЕ управува со цементарница, три рудници и погон за готов бетон. Аквизицијата на рудникот Опалит во општината Чешиново-Облешево се случи кон крајот на 2020 година.

Главни производи

Нашите вредности

Вкоренети во идентитетот на ТИТАН и втемелени во нашата култура и во практиките на нашите луѓе, нашите вредности го предводат и го трасираат начинот на кој ние работиме – со почит, одговорност и отчетност.

Интегритет

- ▶ Етички деловни практики
- ▶ Транспарентност
- ▶ Отворена комуникација
- ▶ Добро управување

Знаење

- ▶ Подобрување и зголемување на базата на знаење
- ▶ Стручност при секоја функција
- ▶ Извонредност во однос на главните компетенции

Вредност за купувачите

- ▶ Предвидување на потребите на купувачите
- ▶ Иновативни решенија
- ▶ Висококвалитетни производи и услуги

Испорачување резултати

- ▶ Вредност за акционерите
- ▶ Јасни цели
- ▶ Високи стандарди

Постојано подобрување

- ▶ Организација што постојано учи
- ▶ Подготвеност за промени
- ▶ Справување со предизвиците

Корпоративна општествена одговорност

- ▶ Безбедноста на прво место
- ▶ Одржлив развој
- ▶ Вклученост на засегнатите страни

Историјат на одржлив развој

Креирање и споделување вредности

Ги користиме нашите капитални ресурси ефективно во насока на поттикнување на креирање одржливи, долгорочни вредности преку нашите производи и услуги. Воедно, помагаме при справувањето со глобалните општествени и еколошки предизвици и придонесуваме кон постигнувањето на Целите за одржлив развој на ОН за 2030.

Водени од нашата водечка цел – Ние се потпираме на и ги користиме нашите 6 вида капитал: финансиски, производствен, интелектуален, човечки, општествен и релациски и природен – во насока на обезбедување производи и услуги и креирање вредности за нашите засегнати страни, а воедно и со придонес кон Целите за одржлив развој на ОН за 2030.

И ДА СОЗДАДЕМЕ ВРЕДНОСТ ЗА НАШИТЕ ЗАСЕГНАТИ СТРАНИ

Клучни индикатори	Износи	Засегнати страни
Инвестиции за развој на компанијата	355 милиони МКД	
Даноци кон националните и локалните власти	259 милиони МКД	
Вкупно потрошени средства за локални и меѓународни добавувачи за добра и услуги	4.377 милиони МКД	Купувачи
Додадена бруто-вредност	1.745 милиони МКД	Вработени Локални заедници и влади
Додадена нето-вредност	1.556 милиони МКД	Регулаторни и други управи Акционери Деловни партнери и добавувачи
За плати, пензии и социјални придонеси вклучувајќи и дополнителни придонеси и бенефиции што ги надминуваат законски предвидените	298 милиони МКД	Изведувачи Медиуми Локални власти
Поддршка на проекти во заедницата	5.194 милиони МКД	Млади Граѓанското општество Академската јавност и истражувачи
Зелени инвестиции	68 милиони МКД	
Нови вработувања	21	
Практиканти	12	

Фокус на материјалните прашања и вклучување на засегнатите страни

Нашата стратегија за одржливост се темели на нашата посветеност на материјалните прашања што влијаат врз нашето работење и врз луѓето што се потпираат на нашите дејности.

Вклучувањето на засегнатите страни е важен елемент од нашиот пристап кон одржливоста. По пат на постојана соработка, ние ја градиме довербата со засегнатите страни, ја подобруваме нашата запознаеност со нивните потреби и проблеми, а истовремено го зајакнуваме и го продлабочуваме нашето партнерство.

Воспоставуваме тесна соработка со поединците и со групите во заедниците каде што ние делуваме во насока на учење едни од други, развивање вештини и справување со предизвиците.

Повратните информации што ги добиваме од нашите засегнати страни ни овозможуваат да развиеме стратегија за одржливост, која е покохерентна, инклузивна и конзистентна. Со постигнувањето согласност во однос на заедничкиот интерес, ние сме во можност да воспоставиме ефективни партнерства со кои се поддржуваат одржливите решенија како на глобално така и на локално ниво.

Цементарница УСЈЕ ги поддржува Целите за одржлив развој (ЦОР), како и приоритетите и аспирациите за глобална одржливост за 2030 година, а во таа насока нашите трошоци и активности се сосредоточуваат на постигнувањето на овие заеднички цели. Поврзувањето на нашите материјални прашања со оние што се најрелевантни од Целите за одржлив развој (ЦОР) на Обединетите нации ни помага во однос на нивното управување во согласност со најдобрите меѓународни практики.

Поврзување на целите за одржлив развој со материјалните прашања

Материјални прашања 2021	Клучни цели за УСЈЕ	Дополнителни ЦОР
Управување со локалните влијанија врз животната средина и заштита на природните ресурси		
Безбедна и здрава работна средина за нашите вработени и за деловните партнери		
Градење доверба со нашите купувачи и унапредување на нивното задоволство		
Добро управување и деловна етика		
Продолжување на вклучувањето и придонесот кон одржливоста на заедниците		
Декарбонизација, енергетска ефикасност и отпорност на деловниот модел		
Вклучување на вработените, нивен развој и добросостојба		
Одржлив и стабилен синџир на набавки		

Ние имаме воспоставен процес за процена на материјалноста, со цел осврнување кон очекувањата на нашите засегнати страни и работење во насока на одржлив развој. Токму преку овој процес, ние целиме кон натамошно градење на односите засновани на доверба и креирање

заеднички вредности. Исходите од процесот што го спроведовме во 2020 година се изнесени во следниве табели и се резимирани во матрицата што е дадена подолу.

Чекори за процена на материјалноста

Планирање

Дефинирање

Временска рамка
Соработници

Листа на клучни (внатрешни) засегнати страни во Прашалникот за процена на материјалноста (МАQ)
Список на учесници на работилницата

Подготовка

Подготовка и извршување

Внатрешни повратни информации

Барање повратни информации од клучните внатрешни засегнати страни
Извршување на МАQ 2020
Анкета на вработените 2019

Надворешни повратни информации

Тековно истражување/студија обезбедена од Секторот за резултатите во животната средина, придонесот кон општеството и корпоративното управување на Групациската
Индикативни надворешни студии (GCCA)
Повратни информации од постојните механизми

Процена

Подготовка и спроведување

Повратни информации добиени од процената на МАQ 2020
Ко-процена на влезните параметри на истражувањето/студијата
Работилница за завршување на процената
Нацрт-матрица на материјалноста

Завршување

Развој

Финализација на матрицата на материјалноста 2021
Поврзување на целите за 2025 со материјалните прашања и Целите за одржлив развој 2030

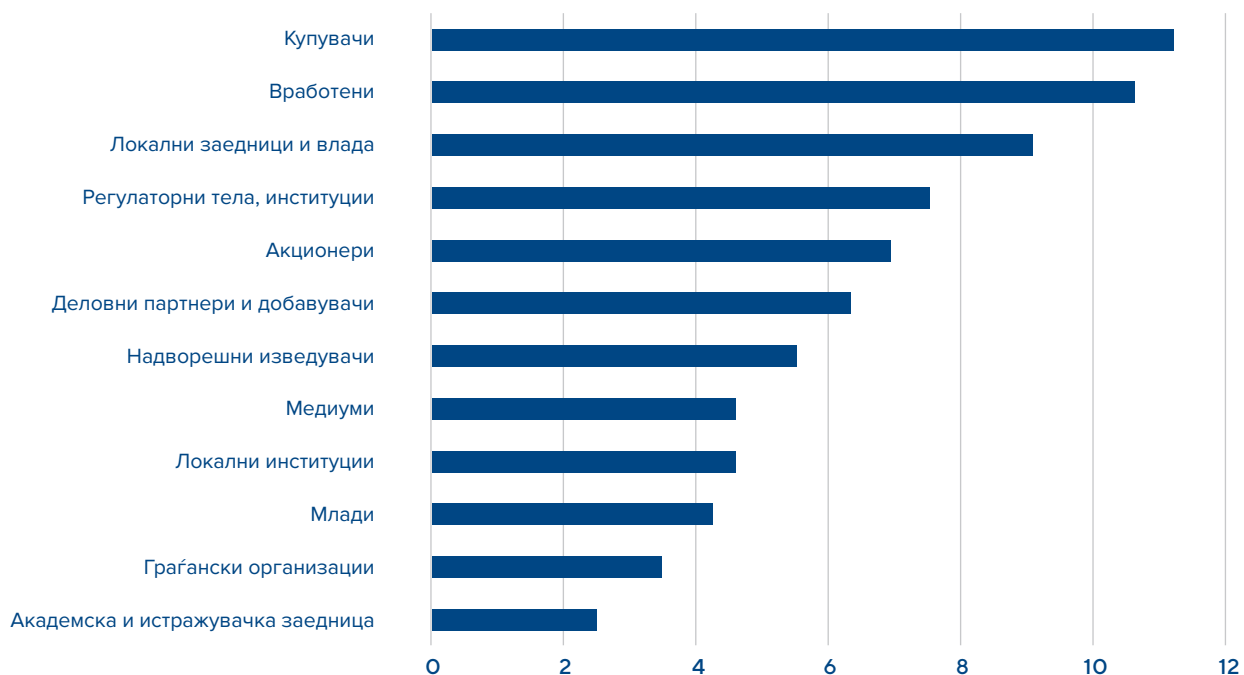
Валидација

Валидација

Валидација на матрицата на материјалноста со избрани клучни внатрешни засегнати страни

Нашите клучни засегнати страни

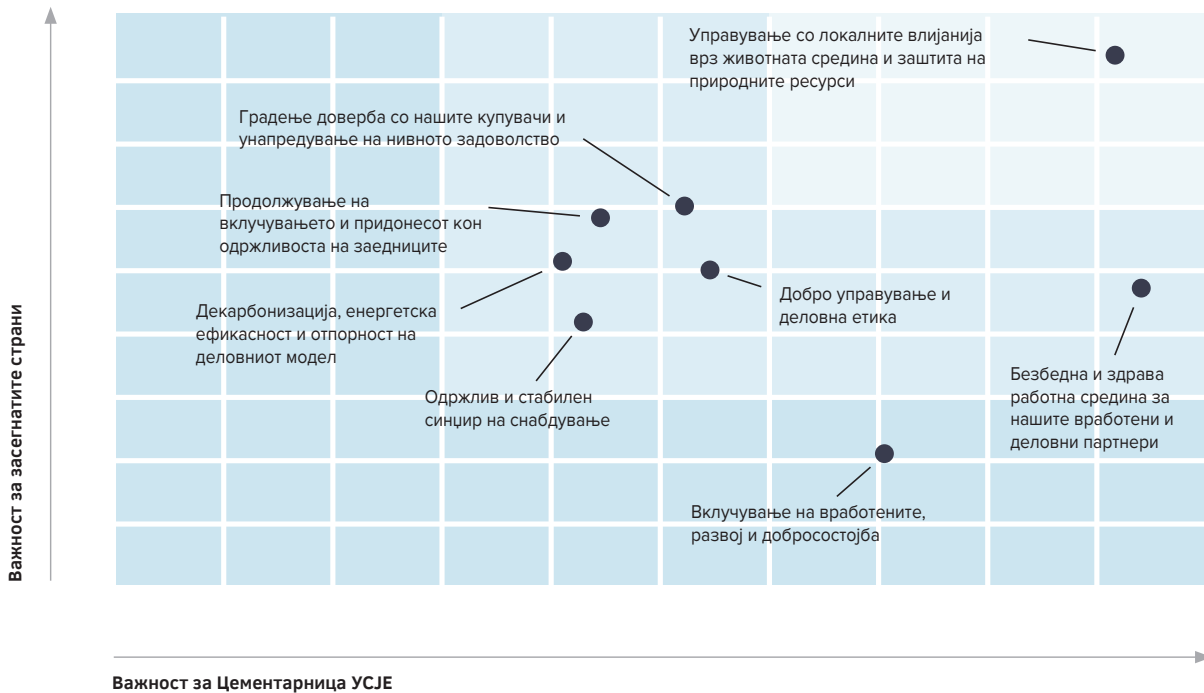
Листа на нашите засегнати страни според релевантноста и значењето за нашите деловни активности во пресрет на 2025 година

*Според повратните информации добиени од Прашалникот за процена на материјалноста (МАQ) 2020 од нашите 12 клучни внатрешни засегнати страни

Оваа табела е резултат од процесот за процена на материјалноста во однос на приоритизацијата на нашите засегнати страни. Целосниот циклус на процена на материјалноста на ТИТАН е во времетраење од пет години. Ние ја користиме добиената приоритизација на материјалните прашања на локално ниво во вид на влезни информации за процена на материјалноста на ниво на Групацијата и обратно. Во 2021 година, направивме нов циклус на процена на материјалноста со тоа што ги ажуриравме нашите приоритети воспоставени од Групацијата во 2020 година.

Матрица на материјалноста на УСЈЕ 2021-2025 година

Она што не е материјално за една компанија или индустрија денес, може да прерасне во материјално утре. Оттаму, добивањето постојани повратни информации од нашите засегнати страни по пат на отворена и структурирана комуникација е едноставно императив. Во овој контекст, Групациската има изработено процес за валидирање на постојната процена на материјалноста со клучните засегнати страни на ниво на секоја поединечна деловна единица.

Резултатите и исходите од оваа вежба ќе помогнат при приспособувањето на нашите приоритети, доколку секако тоа е неопходно, и можно додавање кон нашата подготвеност пред следниот циклус на материјалноста. Преку ваквиот динамичен процес на материјалноста, ние целиме кон надградување на нашите односи засновани на доверба и создавање заедничка вредност.

Поврзување на материјалните прашања на УСЈЕ со областите во фокус на Групациската ТИТАН

Ги поврзуваме нашите осум високоприоритетни материјални прашања што се групирани во четирите области во фокус на Групациската ТИТАН и сите се поткрепени со добро управување, транспарентност и деловна етика. Ние увидовме силна поврзаност помеѓу материјалното прашање на УСЈЕ кое се однесува на Управувањето со животната средина во однос на локалните влијанија и заштита на природните ресурси и фокус областа 3 на Групациската ТИТАН – Позитивно локално влијание и фокус областа 4 – Одговорни набавки. Нашето материјално прашање за безбедна и здрава работна средина за нашите вработени и за деловните партнери е поврзано со фокус областа Работно опкружување што овозможува раст. Фокус областа Одговорни набавки на Групациската ТИТАН исто така ги опфаќа материјалните прашања за Градење доверба со купувачите и Унапредување на нивното задоволство, Декарбонизацијата,

Енергетската ефикасност и Отпорност на деловниот модел, како и Одржлив и стабилен синџир на снабдување. Материјалното прашање за Добро управување и деловна етика спаѓа под Добро управување, транспарентност и деловна етика. Со фокус областа Позитивно локално влијание се покрива материјалното прашање Продолжување на вклучувањето и придонесот кон одржливоста на заедниците, додека материјалното прашање Вклучување на вработените, развој и добросостојба спаѓа под фокус областа Работно опкружување што овозможува раст.

Дијаграмот може да се најде во известувањето за животната средина, придонес кон општеството и корпоративно работење на стр. 52-71.

Цели за животна средина, придонес кон општеството и корпоративно управување за 2025 и понатаму

Во 2021 година, УСЈЕ ги усвои целите на Групацјата ТИТАН за животна средина, придонес кон општеството и корпоративно управување за 2025 година и понатаму со фокус на четирите столба дефинирани како материјални за Групацјата ТИТАН.

Декарбонизација и дигитализација

Амбиција

Ние ќе го ТРАНСФОРМИРАМЕ нашето работење фокусирајќи се на отпорност, иновација и градење решенија во насока на поефикасно опслужување на нашите купувачи додека се движиме кон свет што е дигитален и јаглеродно неутрален.

Цели

- Ние ќе ги намалиме нашите емисии¹ на CO₂ до 2030 година, и
- ќе имаме валидација на нашите цели од страна на Научно заснованата иницијатива како што следува:
 - Домен 1 (нето): -35 % наспроти нивото во 1990
 - Домен 2: -45 % наспроти нивото во 2020 година
- Ние се залагаме да го намалиме нашиот јаглероден отпечаток во однос на нашето работење и производи стремејќи се кон општество што е јаглеродно неутрално до 2050 година
- Ние ќе ги следиме и независно ќе ги верификуваме емисиите од нашиот синџир на набавки (Домен 3)
- Ние ќе ги зголемиме нашите годишни инвестиции во Истражување и развој во износ до 20 милиони евра

ЦОР

Релевантни материјални прашања

- Готов иден бизнис-модел во свет што е јаглеродно неутрален
- Иновација со акцент на дигитализацијата и декарбонизацијата

Работно опкружување што овозможува раст

Амбиција

Ние ќе НЕГУВАМЕ инклузивна култура со еднакви можности за сите наши луѓе за да може професионално да напредуваат во безбедна и здрава средина.

Цели

- Ние се залагаме за нула смртни случаи и за нулта стапка на зачестеност на повреди поради изгубено време, со што континуирано би се нашле меѓу трите најдобри во нашата група споредливи субјекти²
- Ние ќе спроведуваме иницијативи со кои се посветува внимание на физичките, менталните, социјалните и финансиските аспекти од добросостојбата за нашите вработени во сите држави
- Се залагаме една третина од членовите во Одборот на директори да се жени
- Ние ќе промовираме еднакви можности и инклузија, а воедно ќе ја зголемиме застапеноста на жените на високи позиции, при потенцијалните нови вработувања и кај новите вработувања за 20 %
- Ќе понудиме максимални можности за доквалификација и преквалификација за сите наши вработени, а особено во областите што имаат суштинска важност за одржливиот развој, како на пример безбедноста и здравјето, дигитализацијата и декарбонизацијата.

ЦОР

Релевантни материјални прашања

- Безбедна и здрава работна средина
- Различни и инклузивни работни места
- Континуиран развој за нашите луѓе

Сите се темелат на: Добро управување, транспарентност и деловна етика

¹ Домен 1: Директни емисии на CO₂; Домен 2: индиректни емисии на CO₂ од електрична енергија; Домен 3: индиректни емисии на CO₂ од синџирот на набавки

² Дефиниција на група споредливи субјекти: Цедекс, Холцим, Аргос, Хајделберг Цемент, ЦРХ, Цементир, Викат, Буци

Позитивно локално влијание

Амбиција

Ќе им ОВОЗМОЖИМЕ на нашите луѓе и деловни операции ширум светот да придонесат кон просперитетот на локалните заедници, почитувајќи ги нивните општествени и еколошки прашања.

Цели

- Ќе го одржиме и во иднина ќе го подобриме нашето значително работење во производството на цемент поврзано со специфични емисии на прашина, NOx и SOx
- Ќе воспоставиме планови за санација на нашите рудници и тоа стопроцентно за сите наши локации³, а воедно ќе обновиме 25 % од засегнатите локации (области)
- Ќе воспоставиме планови за управување со биодиверзитетот и тоа стопроцентно за сите наши локации³ во области со висока вредност на биодиверзитетот
- Ќе воспоставиме планови за вклучување на заедницата, кои се усогласени со материјалните прашања на засегнатите страни и ЦОР на ОН за 2030 година и тоа стопроцентно за сето наше главно работење
- Ќе се увериме дека две третини од вкупните наши трошоци се насочени кон локалните добавувачи и кон заедниците

ЦОР

Релевантни материјални прашања

- Позитивно локално општествено, економско и еколошко влијание

Одговорни набавки

Амбиција

Ќе ги ЗАЈАКНЕМЕ нашите бизнис екосистеми, со цел да ги инкорпорираат достигнувањата во однос на одржливоста во нивните деловни одлуки и во нивното секојдневно однесување, а притоа со одговорно користење на природните ресурси.

Цели

- Се обврзуваме за потрошувачка на вода од 280 l/t за цементните производи и за покривање на потребата од вода со користење рециклирана вода до 70 %
- 85 % од нашето производство⁴ ќе биде опфатено со ISO 50001 или со ревизии на енергијата
- 50 % од нашето производство⁴ ќе биде опфатено со сертифицирањето „Нула отпад до депонија“
- Ќе се погрижиме 70 % од нашите главни добавувачи⁵ да ги исполнуваат стандардите на ТИТАН за животна средина, придонес кон општеството и корпоративно управување

ЦОР

Релевантни материјални прашања

- Ефикасност на ресурсите, рециклирање и обнова, придонес кон циркуларната економија
- Сигурен и одржлив синџир на набавки

³ Активни области во целосна сопственост ; ⁴ Производство од нашите интегрирани цементарници ; ⁵ Клучни добавувачи: критични добавувачи според Насоките за одржливо управување со синџирот на набавки на Глобалната асоцијација за цемент и бетон со значајно ниво на трошоци за ТИТАН.

ИЗВЕШТАЈ ЗА КОРПОРАТИВНОТО РАБОТЕЊЕ

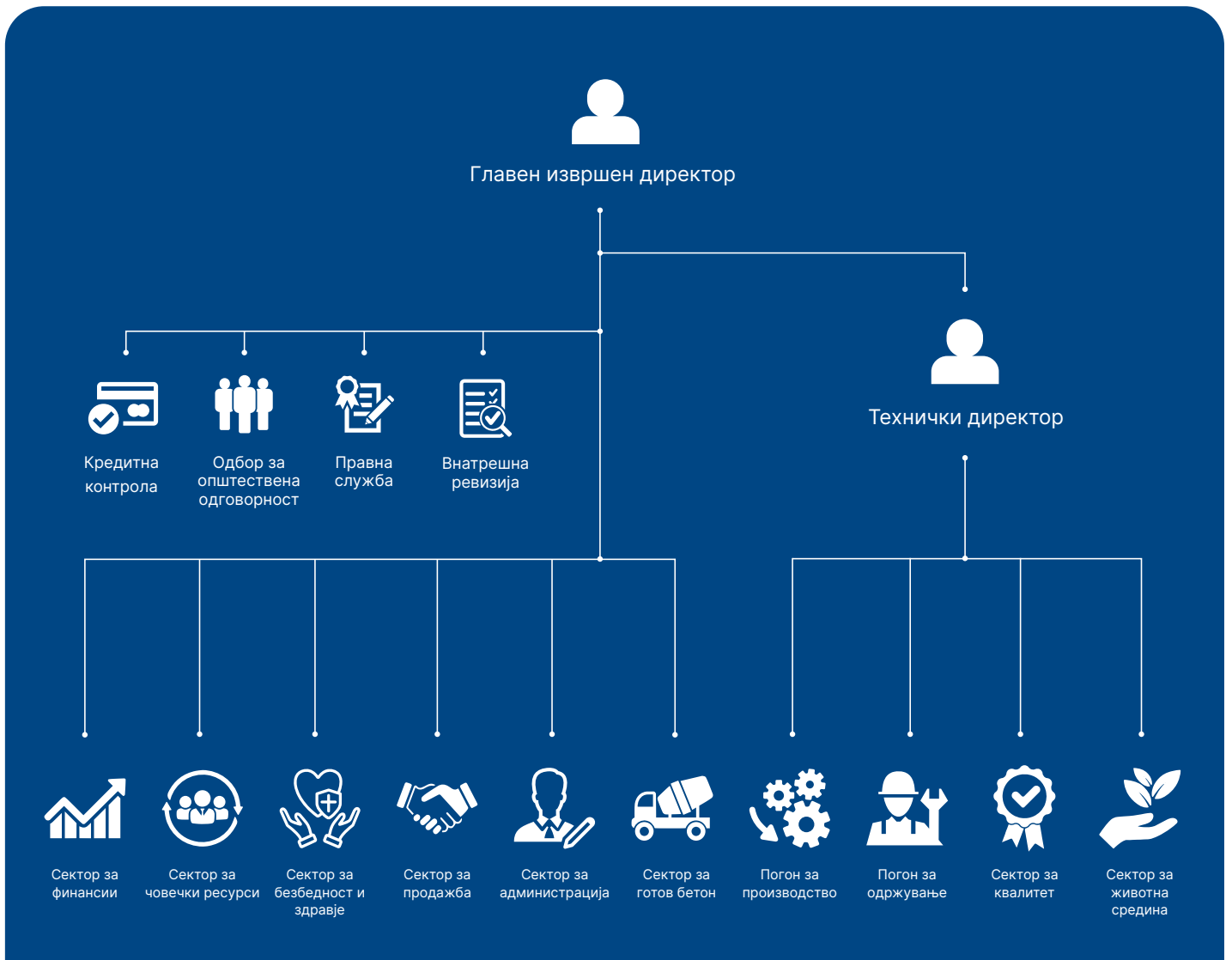
- Корпоративно управување и управување со ризиците
- Преглед на резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување
- ESG известување
- Преглед на напредокот во однос на Десетте начела на Глобалниот договор на Обединетите нации
- Финансиски резултати
- Извештај на независниот ревизор и финансиски извештаи
- Извештај за независно ограничено уверување за Годишниот извештај за одржливост 2021
- Поимник

Корпоративно управување и управување со ризиците

Изјава за корпоративното управување

Начелата на добро корпоративно управување и сеопфатно управување со ризиците се од суштинска важност за градењето ефективни надворешни односи, а со тоа и за стабилноста на компанијата. Овие начела во комбинација со

нашите корпоративни вредности се наша водилка при секој аспект од нашето работење. Усогласеноста со и примената на овие начела во секојдневното работење се постигнува на највисоко ниво преку функционирањето на организацијата.

ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ

Во своето работење компанијата ги следи воспоставените најдобри практики во однос на корпоративното управување и во својот Одбор на директори има пет неизвршни членови, од кои двајца се независни, а двајца се извршни директори – главниот извршен директор и извршниот директор. Главниот извршен директор и извршниот директор не добиваат надоместок за учеството во Одборот на директори. Ниеден од петте неизвршни членови не добива надоместок за учеството во Одборот на директори. Компанијата има избрано едностолбна структура на управување, која се состои од Одбор на директори, овластени за изведување на сите дејства што се неопходни или корисни за постигнување на целта на компанијата, со исклучок на оние што Генералното собрание на акционери е овластено да ги спроведува во согласност со законот.

ОДБОР ЗА КРЕДИТНА КОНТРОЛА

Главната улога на Одборот е поврзана со следењето и контролата на побарувањата од купувачите и долговите, а како главни задачи на Одборот се следниве: процена и одобрување на заеми, формулари за оценка/рангирање на купувачите, подмирување долгови од страна на купувачите, покривање за долгови/гаранции, мониторинг и контрола на кредити, како и разграничување одредби што се однесуваат на кредитниот ризик.

ОДБОР ЗА КОРПОРАТИВНА ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ

Овој Одбор е воспоставен во 2009 година и е задолжен за интегрирањето и имплементирањето на стратегијата на Групацјата ТИТАН за КОО на локално ниво. Со него претседава главниот извршен директор, а го сочинуваат техничкиот директор и менаџерите за безбедност и здравје, за животна средина и за човечки ресурси. Одборот за КОО одржува квартални состаноци заради разгледување и евалуирање на акциските планови и достигнувањата, како и воведување натамошни подобрувања. Во насока на обезбедување дополнителна кохезија внатрешно во рамките на Групацјата, Одборот за КОО на УСЈЕ има назначено еден од своите членови како претставник во Мрежата на делегати за врски за КОО на Групацјата, чија цел е подобрување на внатрешната комуникација, споделување и учење од најдобрите практики на Групацјата.

ЦЕНТРАЛЕН ОДБОР ЗА УПРАВУВАЊЕ

Улогата на Централниот одбор за управување е да ја развива и спроведува стратегијата на компанијата, да врши надзор на корпоративното управување и управувањето со ризиците, како и надзор врз работењето на компанијата и спроведувањето на Кодексот на однесување во сите области на работење. Негова цел е натамошно подобрување на процесот на донесување одлуки, поттикнување на соработката и координацијата помеѓу секторите, известување и следење и контрола на извештаите на компанијата. Членови на Централниот одбор за управување се: главниот извршен директор, техничкиот директор, менаџерот на продажба, менаџерот на финансии, менаџерот на ЧР и КОО. Централниот управувачки одбор се состанува секоја седмица, а за време на состаноците се донесуваат стратегиски и оперативни одлуки.

ЦЕНТРАЛЕН ОДБОР ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ

Централниот одбор за безбедност и здравје на УСЈЕ обезбедува стратегиски насоки за иницијативи со кои се подобрува безбедноста и здравјето на вработените и на изведувачите. Одборот воспоставува ефективни процеси за целосно промовирање на Политиката за безбедност и здравје на Групацјата ТИТАН. Заедничката и крајна цел е да се заштити безбедноста и здравјето на нашите вработени и на вработените на нашите изведувачи како едно од основните човекови права на работното место.

ОДБОР ЗА КВАЛИТЕТ И ЖИВОТНА СРЕДИНА

Одборот за квалитет и животна средина е одговорен за воспоставување на Политиката за квалитет и животна средина на компанијата и за утврдување на целите за квалитет и животна средина. Покрај ова, Одборот спроведува и внатрешни ревизии на квалитетот и на животната средина и прегледи на системот за квалитет и животна средина. Одборот за квалитет и животна средина ги утврдува еколошките аспекти и вонредните ситуации што се однесуваат на заштитата на животната средина итн.

Кодекс на однесување

Кодексот на однесување е изработен со утврдување на очекувањата на раководството на компанијата и вработените во однос на одговорно и етичко однесување.

Начелата и вредностите од нашиот Кодекс на однесување не само што се водилка за нашите луѓе, туку и се применуваат секојдневно во нивното однесување. Во 2021 година е ажурирана последната верзија на Кодексот на однесување на Групацијата. УСЈЕ достави печатени примероци од Кодексот на однесување до сите свои вработени. Ова се случуваше на почетокот на јануари 2021 година, кога секој вработен потпиша изјава дека тој/таа го има добиено и целосно ја има разбрано содржината на Кодексот на однесување. Во текот на 2021 година се одржаа вкупно 194 часа обука за Кодексот на однесување. Покрај ова, на локалниот интранет Connections се објави и преведена верзија од Кодексот на однесување.

Диверзитет и инклузија

УСЈЕ се залага за еднакви можности и го поттикнува диверзитетот и интегритетот на секое ниво на вработување во Групацијата. Диверзитетот е многу повеќе од род, возраст, националност, попреченост, етничко потекло, сексуална ориентација, култура, образование и професионално искуство. На ниво на Групацијата, особено внимание се посветува на следењето на имплементацијата на нашата Политика за човекови права, а еден дел од неа се однесува на унапредувањето на диверзитетот и обезбедување постојано подобрување на диверзитетот во организацијата. Подобрувањето на родовата комбинација на сите нивоа е секогаш област на која се сосредоточуваме. Воедно, ние се фокусираме на инклузијата и на создавањето работна средина во која се максимира потенцијалот на нашите вработени. Кодексот на однесување, Политиката за човекови права и КОО се ревидирани за да вклучуваат појасни повикувања на диверзитетот и инклузијата.

Човекови права

Во согласност со Водечките начела на Обединетите нации за бизнис и човекови права, УСЈЕ се залага за почитување и ги поддржува човековите права во однос на своите вработени, заедниците каде што работи и деловните партнери, како што се изнесени во меѓународно признати стандарди, вклучувајќи ја и Меѓународната декларација за човекови права.

Групацијата ТИТАН ја воведо платформата за пријавување EthicsPoint® чија цел е постигнување на уверување дека инцидентите се пријавени, се разгледуваат и се решаваат според план за поправни мерки, кога и ако тоа е неопходно. Со платформата се промовира култура на отвореност, транспарентност и одговорност, кои се неопходни за зачувување на доброто управување и интегритет. Во 2021 година немавме случаи на пријавени прекршувања на човековите права.

Во 2019 година УСЈЕ ја доби „Наградата за унапредување на човековите права во деловното работење“, како признание за сопствените заложби за почитување на човековите права на вработените, сите групи на засегнати страни, пошироката заедница, како и за унапредување на безбедноста и здравјето и начелата на добро корпоративно управување.

На ниво на компанија во УСЈЕ постои синдикално здружување, кое соработува со Сојузот на синдикати на државата. Синдикалните претставници учествуваат на билатерални состаноци со високото раководство и се дел од дијалогот со засегнатите страни, кој се осврнува на стратегиски прашања во рамките на одржливиот развој. Синдикалните претставници се состануваат со линиското раководство и ги изнесуваат своите загрижености и предлагаат подобрувања во областите на работни односи и добросостојба на вработените. УСЈЕ има потпишано Колективен договор со Синдикатот на компанијата, а воедно го почитува и Општиот колективен договор за бизнис-секторот. Вкупно 172 вработени од 250-те вработени се членови на синдикатот, од кои 20 се жени.

Управување со ризици

Ефективното управување со ризиците е од суштинска важност за постигнувањето на стратегиските цели на компанијата и долгорочниот одржлив развој. Компанијата има изработено системи за брзо следење, елиминирање и сведување на минимум на различните потенцијални и значителни ризици.

Централниот одбор за управување е главно одговорен за плановите за управување со ризици на компанијата, за имплементирањето и оценувањето на нивната ефективност секоја година преку системите на управување. Одборот на директори проверува дали компанијата има воспоставено системи за внатрешна контрола и политики за управување со ризици и дали главниот извршен директор и надлежните раководни лица на Групацјата имаат известно за неговата ефективност. Механизмот за осигурување во однос на интегритетот на финансиските извештаи на Групацјата се состои од комбинација на вградените процеси за управување со ризици, применетите активности за финансиска контрола, информациска технологија и подготвените, доставени и ревидирани финансиски информации. Месечното следење

на финансиските извештаи е клучен елемент за контролниот механизам во поглед на квалитетот и интегритетот на финансиските резултати. Надворешните ревизори ги прегледуваат полугодишните финансиски извештаи и годишните финансиски извештаи на компанијата.

ТИТАН е активен во различни географски, бизнис и оперативни опкружувања. Ова доведува до одредени потенцијални изложености на ризик, вклучувајќи стратегиски и финансиски ризици, како и ризици по одржливоста и работењето. Ризиците се категоризираат со користење утврдени таксономии на ризици, кои се релевантни за работењето на Групацјата и кои може да се проценат во однос на веројатноста, влијанието и подготвеноста, а во согласност со најдобрите практики на индустријата.

Рамката за управувањето со ризици на ТИТАН е претставена подолу.

Управување со ризиците			
	Предводено од Групацјата	Комбинирано	Предводено од УСЈЕ
Опфатени ризици	<p>Стратегиски, на пример:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ублажување и приспособување кон климатските промени Цикличност на индустријата Пазарни услови Политичка и економска несигурност Глобални нарушувања (на пример КОВИД-19) <p>Финансиски – особено во однос на:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ризици по девизниот курс Ризици по каматната стапка Ризици по ликвидноста и ризици на задолженост Ризици на другата договорна страна 	<p>ESG ризици:</p> <ul style="list-style-type: none"> Безбедност и здравје Ризици во однос на животната средина Човечки ресурси, диверзитет и инклузија Ризик за регулаторна инклузија <p>Оперативни ризици:</p> <ul style="list-style-type: none"> Производствени трошоци Природни катастрофи (на пример, поради климатски промени) Ризици по сајбер безбедноста Прекин во синџирот на набавки 	<p>Повеќето оперативни/ ESG ризици се случуваат на ниво на поединечните бизниси</p>
Пристап за управување со ризиците	<ul style="list-style-type: none"> Извршен одбор Сарех одбор (Одбор за капитални расходи) Финансии на Групацјата Други функции во Групацјата (на пример, набавки, истражување и развој, ЧР, ESG) 	<ul style="list-style-type: none"> Деловни единици (ДЕ) Повисока централна ревизија и надзор наспроти ризици предводени од ДЕ 	<ul style="list-style-type: none"> Управувањето на УСЈЕ како дел од секојдневното работење Вградени во деловните процеси

← Одделение за внатрешна ревизија, ризик и усогласеност и Одбор за ревизија и ризик →

Во 2021 година имаше специфично моделирана процена на ризиците и можностите за Групацјата со имплементирање на TCFD (Работно тело за финансиско известување за климатските промени) рамка. Во текот на процената се

опфатија физички ризици, како на пример екстремни температури, поплави и недостиг на вода, како и транзициски предизвици, какви што се утврдувањето на цените на јаглеродот, репутациските ризици и парници.

Внатрешни и надворешни ревизии изведени во УСЈЕ

Во согласност со силната заложба на Групацјата за добро управување и за транспарентна деловна етика, функцијата за Усогласеност и борба против измами на Групацјата е воспоставена во јануари 2020 година како дел од Секторот за внатрешна ревизија, ризици и усогласеност на Групацјата, кој е одговорен пред Одборот за ревизија и ризици на Групацјата.

Во 2021 година имаше процес на редовна внатрешна ревизија на системите ISO 9001, ISO 14001 и ISO 45001 во УСЈЕ, чија цел е мониторирање и контролирање на спроведувањето на системите при работењето и со главен фокус на замената на OHSAS со ISO 45001. Внатрешната 360° ревизија на Групацјата се изведе во Секторот за безбедност и здравје, со што УСЈЕ доби зелено светло (задоволително).

Системи за управување

Интегрираниот систем за управување на Цементарница УСЈЕ ги соединува неопходната методологија и алатки во низа области – вклучувајќи квалитет, безбедност и здравје при работа, животна средина и енергија во рамките на униформирана структура. Воедно, Системот помага на компанијата да ги контролира и да управува со нашите вредности насочени кон корпоративно лидерство, а истовремено да се обезбеди исполнување на потребите на нашите купувачи во однос на производи и услуги.

Интегрираниот систем за управување на Цементарница УСЈЕ е процесно ориентиран. Прирачникот за интегрирано управување има за цел воведување на системот, а особено функционалноста на процесите што се скроени според потребите на купувачите. Тој го опишува Интегрираниот систем за управување со квалитет, со безбедноста и здравјето при работа, животната средина и енергијата.

Што се однесува до надворешните ревизии, тим од Eurocert ја посети нашата компанија и изврши ревизија на Системот за управување со безбедноста и здравјето, Системот за управување со животната средина, CO₂ и новоимплементирианиот Систем за управување со енергијата ISO 50001 (сертифициран во 2021 година). Резултатите во животната средина, придонесот кон општеството и корпоративното управување на Групацјата и известувањето беа ревидирани од Grant Thornton, додека финансиските извештаи ги ревидираше Price Waterhouse Coopers (PwC). Ревизорското друштво Bakertilly изврши редовна ревизија на Секторот за животна средина во поглед на управувањето со отпад.

2003 Првите подготовки за сертифицирање во согласност со системот **ISO 9001:2000** во Цементарница УСЈЕ започнаа во 2003, а првото сертифицирање се заврши во 2004 година.

2005 Започнаа првите подготовки за сертифицирање во согласност со системот **ISO 14001:2004**, кој се воведе и се сертифицираше во 2006 година.

2010 Малку подоцна во 2010 година, започнаа подготовките за системот **OHSAS 18001:2007** за тој да може да се сертифицира во текот на 2011.

2018 Системот за управување со квалитет и Системот за управување со животната средина беа интегрирани во 2018 година во согласност со новите **ISO 9001:2015** и **ISO 14001:2015** стандарди.

2020 Во 2020 година ја завршивме интеграцијата на системот, кој ги вклучува трите системи: **ISO 9001:2015**, **ISO 14001:2015** и **ISO 45001:2018**.

2021 Сертифицирање и интегрирање Систем за управување со енергијата во согласност со **ISO 50001:2018**.

**ПРЕГЛЕД НА РЕЗУЛТАТИТЕ
ВО ЖИВОТНАТА
СРЕДИНА, ПРИДОНЕС
КОН ОПШТЕСТВОТО И
КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ**

Преглед на резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување

ТИТАН има воспоставено амбициозни еколошки, општествени и управувачки цели за 2025 година и понатаму, нагласувајќи ја својата континуирана заложба за одржливост и создавање вредности за сите. Тие се фокусираат на четирите столба: Декарбонизација и дигитализација; Работно опкружување што овозможува раст; Позитивно локално влијание; и Одговорни набавки, сите втемелени на добро управување, транспарентност и деловна етика.

Во овој дел од прегледот од Извештајот на раководството за резултатите во животната средина, придонес кон општеството

и корпоративно управување, даваме детален преглед на нашето годишно работење и напредок во насока на исполнување на целите за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување. За секое прашање што е идентификувано како материјално прашање за нас и за нашите засегнати страни, ние ги изнесуваме темелите на кои го имаме изградено, а воедно и го опишуваме нашиот систем на управување при нивното адресирање, со нагласување на важните достигнувања забележани и постигнати во текот на годината.

Фокус област: Декарбонизација и дигитализација

Материјално прашање: Декарбонизација, енергетска ефикасност и отпорност на деловниот модел

УСЈЕ се стреми кон намалување на своите емисии на јаглерод со зголемувањето на употребата на алтернативни горива, забрзување на заложбите за енергетска ефикасност, развој на нискојаглеродни производи и усвојување иновативни технологии и решенија. По пат на учество во европски и меѓународни конзорциуми, како и по пат на соработка во проекти за истражување и развој, УСЈЕ ќе продолжи да развива нискојаглеродни цементни производи и пилот-технологии за заробување јаглерод во своите фабрики, а со тоа активно придонесувајќи за амбицијата на индустријата за јаглеродно неутрална иднина.

Користење алтернативни горива за ублажување на климатските промени

Заради поттикнување на искористувањето и зголемувањето на можноста за користење различни алтернативни горива, во мај 2021 година УСЈЕ инсталираше нова опрема за сечкање и за уфрлување алтернативни горива. Оваа опрема му овозможува на УСЈЕ да користи различни фракции од неопасниот отпад како алтернативни горива.

Алтернативните горива што се користеа во една од двете наши печки во 2021 година беа биомаса од земјоделски отпад (лушпи од ориз и лушпи од кафе), селектиран отпад од текстилната индустрија, отпад од амбалажа што не може да се рециклира, како и отпадна пластика што не може повторно да се користи и да се рециклира. УСЈЕ продолжи со заложбите за користење алтернативни горива и алтернативни сировини и вложи напори за пронаоѓање нови текови на отпад. Користењето на алтернативните горива е во согласност со А-Интегрираната еколошка дозвола. При овој процес, ние ги применуваме најдобрите светски практики, докажано ефикасни технологии и опрема.

Ублажување на еколошкото влијание:

- Намалување на употребата на необновливи (фосилни) горива и сировини
- Намалување на стакленичките гасови
- Обнова на енергија и рециклирање материјали наместо нивно фрлање (хиерархија на отпад)
- Придобивки за општеството:
 - » Унапредување на Политиката за управување со цврстиот отпад – избегнување депонии или палење и последователни емисии (во воздухот, почвата и водата)
 - » Можности за нови вработувања/фокус на локалното регионално ниво

Нашите заложби за ублажување на климатските промени

Севкупното светско производство на цемент придонесува со приближно 5 % од вкупните антропогени емисии на стакленички гасови. Оттаму, климатските промени се сметаат за едни од најважните еколошки предизвици во индустријата за производство на цемент. Вкупната емисија на директен CO₂ е резултат на следново: калцинација на карбонати и согорување органски јаглерод содржан во сировинското брашно, согорување гориво во ротирната печка за производство на клинкер, согорување горива што се користат за цели на греење и пренос на материјали во просториите на погонот/фабриката. Индиректни емисии на јаглероден диоксид се испуштаат за време на производството на електрична енергија која е неопходна за производство на клинкер и цемент, како и за време на производството и транспортот на сировини и горива заедно со транспортот на нашите производи.

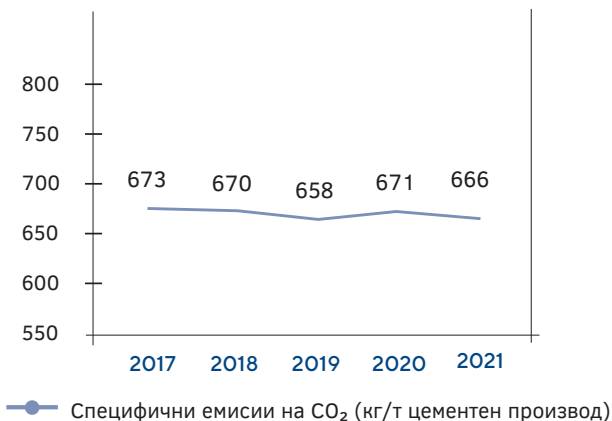
По пат на конвенционални и иновативни дејства за ублажување на емисиите на CO₂, ТИТАН започна иницијатива за воспоставување унифициран пристап и воведување конзистентна методологија за усогласување на сите

наши дејства за ублажување. Овие дејства се со фокус на енергетската ефикасност; зголемената употреба на алтернативни горива; евалуацијата и приоритизацијата на активностите што се однесуваат на ублажувањето на CO₂ на ниво на Групаацијата и на локално ниво; како и следење и искористување на новите технологии.

Го следиме и го почитуваме протоколот GCCA* (претходно познат како WBCSD/CSI) за пресметка и известување за емисиите на CO₂. Во согласност со овој протокол, пресметката и известувањето за CO₂ и енергија се врши на редовна основа, и покрај фактот што не е национално законско барање. Во 2021 година вкупните бруто-емисии на CO₂ на УСЈЕ изнесуваа 0,72 милиони тони (1.1) додека, пак, специфичните бруто директни емисии на CO₂ изнесуваа 665,9 kg CO₂/t по цементен производ (1.6) што е ~0,8% помалку во споредба со 2020 година. Намалените специфични бруто-емисии на CO₂ се резултат на воведувањето нови видови цемент, со што се придонесе кон намалување на клинкерот во сооднос со цементот во споредба со 2020 година и зголемена термичка ефикасност.

Во 2021 година Цементарница УСЈЕ успеа да ја намали потрошувачката на електрична енергија за 5 kWh/t од цемент во споредба со 2020. Како резултат на ваквото намалување, се постигна вкупна заштеда од 5.076.000 kWh или приближно 4.640 t CO₂ за 2021 година.

Специфични бруто-емисии на CO₂

Соочени со ограничена достапност на конвенционални горива и суровини, циркуларната економија има добиено значајна важност, со тоа што во изминативе десет години е многу пошироко распространета и пробивна. Практиките како, на пример, повторно користење на производите, како и рециклирање и обнова на материјалите, јасно го прикажуваат концептот на циркуларна економија и се од критична важност за намалувањето на отпадот и за ефикасноста на ресурсите. Ваквите практики вклучуваат користење алтернативни нискојаглеродни или јаглеродно неутрални горива, како и користење алтернативни суровини, кои во суштина

озможуваат намалување на употребата на неутрални, необновливи ресурси. Цементната индустрија нуди издржани решенија и одржливи практики во овој поглед. УСЈЕ ги почитува начелата на циркуларната економија и ја препознава важноста на Политиката за животна средина на Групаацијата. Ко-обработката на производи од различни линии на отпад во нашето работење (како, на пример, биомаса, комунален отпад и други инертни отпадни материјали) е само еден пример за нашата еколошка одговорност и претставува ефикасен начин за намалување на нашиот јаглероден отпечаток.

Нискојаглеродни производи – еколошки цемент

УСЈЕ вовеле нов тип цемент СЕМ IV/B (V-P) 42.5 N – пуцолански цемент. Со производството и промовирањето на овој вид цемент, УСЈЕ придонесува кон намалување на емисиите на CO₂ и стакленички гасови.

Проект „Од отпад до енергија за Западен Балкан“

Оваа година УСЈЕ продолжува со учеството во проектот „Од отпад до енергија за Западен Балкан“ заедно со фабриката Антеа во Албанија и Косјерик во Србија. Главните цели на проектот се следниве:

- Евалуација на потенцијалот во регионот во однос на производството на RDF/SRF
- Олеснување на соработката со јавниот сектор заради евалуација на опциите за овозможување производство на RDF/SRF
- Функционирање како пренос на знаење за сите вклучени засегнати страни
- Анализа на инфраструктурата и мрежа за собирање за ко-обработка на комуналниот отпад и производството на RDF/SRF

Материјално прашање: Градење доверба со нашите купувачи и унапредување на нивното задоволство

Отпорност на деловниот модел – Дигитализација со фокус на подобрувања на процесот

Нашето досегашно дигитално патување е поттикнато и предводено од нашиот иновативен и претприемачки дух и подготвеност за експериментирање и учење.

Вредноста на купувачите е дефинирана како една од клучните вредности на нашата компанија. При нашето работење ги предвидуваме потребите на нашите купувачи со обезбедување иновативни решенија и со нудење висококвалитетни производи и услуги. И покрај пандемијата на КОВИД-19 и ограничениот физички контакт со нашите купувачи, во 2021 година УСЈЕ успеа да ја зголеми бројката на посети на купувачите, со цел продлабочување на нашите сознанија за потребите на нашите купувачи и подобар одговор на пазарната побарувачка.

* GCCA Упатства за одржливост за следењето и известувањето на емисиите од производството на цемент, едиција 2019

Апликацијата TitanUp овозможува налозите да се вршат без физички контакт, со што се заштедува време на купувачите. Во 2021 година TitanUp прерасна во алатка многу „лесна за употреба“, за повеќе од 99 % од нашите купувачи на цемент, а повеќе од 96 % од сите налози за утовар се одвиваат преку оваа апликација. Купувачите ја прифатија, а УСЈЕ постојано се труди да ја подобри според нивните потреби.

Иновативни исходи од процесот на дигитализација:

Концепт на мапа на топлина (Heat map concept)

Главната идеја на мапата на топлина е подобрување на производствениот процес со помош на дигитална алатка со која се собираат податоци за процесот, а по пат на анализа се обезбедени подобрени главни променливи, чија цел е

подобрување на процесите во секој дел од производството. Со анализата на пропусти се проучуваат областите во процесот што покажуваат висока променливост во однос на главната оперативна метрика и кои посочуваат на можни проблеми со опремата – инфраструктура или самиот процес. Со програмата се создава список на главни променливи за секој дел, а променливите се класифицираат во три групи: променливи во однос на влезните информации, променливи за процесот и променливи за излезните информации. Податоците се зачувуваат на секој половина час и се анализираат во однос на можни решенија. Мапата на топлина како дигитална алатка беше воведена како проба во фабриката УСЈЕ и тоа на следниве четири различни места: Печката 4, Ротирната мелница 4, Вертикалниот млин за јаглен и Млинот за јаглен 4.

Концепт на претходна информираност (Precognize concept)

Системот претставува вообичаена алатка за дигитализирање на превентивното одржување. Тој се заснова на сигналните влезни информации што доаѓаат од најразлични сензори, како, на пример, температура, вибрации, притисок, ампери, крајни прекинувачи итн. Вкупната бројка на импути што се следат е 2.000. Софтверот добива податоци од различни сензори и доколку има отстапување од вообичаеното работење за одредена машина, софтверот креира настани. Главната цел на системот е да се пронајдат сите можни проблеми пред тие да се случат.

Фокус област: Работно опкружување што овозможува раст

Материјални прашања: Безбедна и здрава работна средина за нашите вработени и за деловните партнери

Поддршка и заштита на нашите вработени за време на пандемијата на КОВИД-19

Пандемијата на КОВИД-19 донесе нова група притисоци за компаниите, вклучувајќи и водење грижа за работата и за бизнисот во околности што не се вообичаени за никој од нас. Покрај ова, пандемијата доведе до ситуација на несигурност и збунетост во поглед на зголемениот притисок од засегнатите страни, одлуката на владите да пристапат кон затворање и наметнување нови планови на заздравување (вклучувајќи и помош за најпогодените компании), како и глобален страв од можни нови бранови на контаминација, со што се чини дека значително се променија навиките на сите, особено оние на помладите луѓе. Во текот на 2021 година, заштитата на вработените од КОВИД-19 останува главен приоритет за компанијата.

Безбедност и здравје при работа

УСЈЕ силно се залага за одржување безбедна и здрава работна средина со поттикнување на развојот на квалитетни вработени, подобрување на ефикасноста и продуктивноста и грижа за физичката и менталната добросостојба на вработените. Како

компанија ние строго се придржуваме кон Законот за безбедност и здравје при работа, како и кон Политиката за безбедност и здравје при работа на Групацијата.

Целта на УСЈЕ е НУЛА повреди на работното место. Исто така, ги споделуваме најдобрите практики во однос на безбедноста и здравјето на работа со фокус на утврдувањето на ризиците заради спречување несреќи. Ние ги охрабруваме нашите изведувачи и другите деловни партнери да ги спроведуваат правилата и политиките за безбедност и здравје при работа. Со цел да ги препознаеме заложбите и да ги мотивираме нашите луѓе, осум вработени од различни сектори беа наградени за нивниот посебен придонес и вклучување во областа на безбедноста и здравјето при работа, за поттикнувањето култура на безбедно работење, пријавување инциденти, давање предлози за подобрувања во однос на безбедноста и заштитата на животната средина и работните места. Групациската програма „Следен чекор“ беше воведена во регионот со цел да се постигнат повисоки и одржливи перформанси за безбедност.

2021: просечна бројка на часови обука за безбедност и здравје по вработен: 17,14 и по изведувач: 16,41. Од спроведените контроли во 2021 година произлезе потребата од спроведување на фокусирани обуки за специфични потреби на вработените.

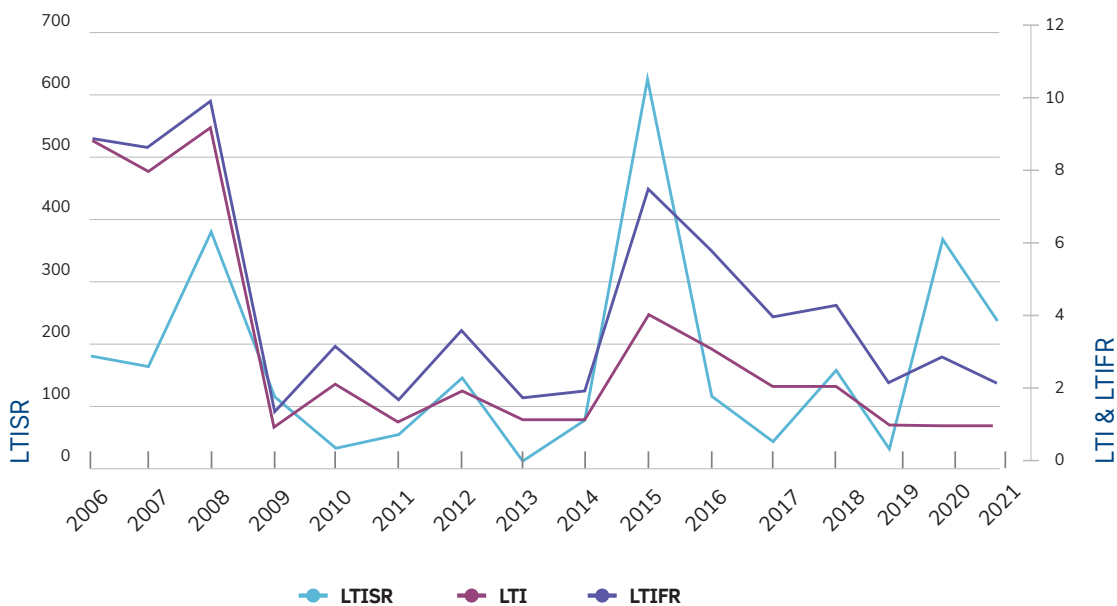
Преку трите начини на известување: известување за инциденти, безбедносни прошетки и ревизии на безбедноста, ние се стремиме да ги препознаеме проблемите и да преземеме активности за нивно елиминирање на долгорочен план. Во 2021 година трендот на пријавување инциденти продолжи, па така на крајот на годината имавме 766 пријавени инциденти, 136 безбедносни прошетки и 44 ревизии на безбедноста, проследени со 38 за малку избегнати несреќи и 3 повреди, една повреда на наш вработен и две повреди кај вработени на изведувачи. Пријавувањето на за малку избегнати несреќи беше дуплирано. Сите за малку избегнати несреќи и инциденти беа соодветно разгледани и се презедоа поправни дејства.

Воведовме нов проект за Системот за управување со изведувачи за контрола на влезот во фабриката за сите изведувачи, како и управување со неопходните документи за вработените на изведувачите што изведуваат каква било дејност во нашата фабрика.

Според статистиката, 100 % од повредите во УСЈЕ во изминативе три години се случиле поради една причина – лизгање, сопнување и паѓање. Оттаму, ја воведовме кампањата „Опасности од лизгање, сопнување и паѓање“.

За таа цел, изработивме постер што беше поставен на многу фреквентни локации во фабриката заради подигање на свеста. Покрај ова, се организираа и обуки за сите вработени со поддршка на менаџерите и раководителите на секторите. УСЈЕ учествуваше во Кампањата на Европската агенција за безбедност и здравје при работа за мускулоскелетни заболувања „Олеснете го товарот“. Eurocert изведе една надворешна ревизија за системот ISO 45001, при што не беше пронајдена ниту една несообразност. Секторот за безбедност и здравје на Групацијата и регионалниот директор за безбедност и здравје спроведоа и една внатрешна ревизија, при што таа беше оценета како задоволителна.

Показатели за безбедност и здравје при работа (тренд по години)

*LTI -Изгубено време поради повреда (LTI) се дефинира како повреда на работното место што резултира со отсуство од работа од еден или повеќе работни денови (или смени), почнувајќи од денот по повредата пред лицето да се врати на нормална работа или работа со скратено работно време (доколку двајца или повеќе лица се повредени за време на некој инцидент, тогаш појавата ќе се смета како две или повеќе LTIs, како и „изгубени денови“ за секој повреден поединец)

** LTIFR - Бројка на LTIs во една година на 1.000.000 одработени часови

*** LTISR - Бројка на изгубени календарски денови како резултат на LTIs во годината на 1.000.000 одработени часови

Материјално прашање: Ангажираност, развој и добросостојба на вработените

Ангажираност на вработените и систем за управување со човечките ресурси

Односот со вработените за УСЈЕ претставува континуиран процес што се заснова на фидбекот од вработените добиен на структуриран и организиран начин, преку

обемни истражувања, фокус групи и куси анкети за мислењето на вработените. Во 2021 година целосно го спроведовме акцискиот план, кој беше изготвен врз основа на резултатите од истражувањето на ангажираноста на вработените спроведено во 2019 година. Како резултат на тоа, воведовме многубројни иницијативи од аспект на гордост да се работи во ТИТАН, овластувања и одговорност на вработените, како и комуникација и соработка.

Во последно време вложуваме во системот за управување со човечки ресурси (HRMS) што придонесува кон ефикасно управување со сите клучни процеси за човечки ресурси, вклучувајќи ги процесите за управување со таленти, управување со перформансите, развој и обуки, планирање на кариерниот пат и наградувањето. Со анализа на податоците за вработување, обука и перформанси добиваме увид за потребите од инвестирање во програми за развој на вработените во иднина.

Тим-билдинг за вработените во 2021 година

По повеќе од една година пауза поради пандемијата, повторно организиравме тим-билдинг за нашите вработени што се одржа во планински предел со прекрасна природа во близина на езерото Козјак. На тим-билдинг настанот беше организирана и интерактивна работилница со натпреварувачки карактер, проследено со заеднички ручек, дружење и уживање во природата.

Доброволни акции на вработените – засадување дрвца во соседството

Тим на УСЈЕ составен од повеќе од 40 доброволци, вклучувајќи го и менаџерскиот тим, организираше есенска акција за засадување дрвца. Акцијата на засадување беше спроведена во копот УСЈЕ, во близина на Припор, при што беа засадени повеќе од 2.000 дрвца.

Крводарителски акции

Во текот на 2021 година, во соработка со Црвениот крст беа спроведени три редовни крводарителски акции и една специјална за собирање крвни единици за операција на член на семејството на еден од нашите вработени. Во овие акции учествуваа вкупно 38 вработени од УСЈЕ и 24 вработени од нашите изведувачи.

Различност, рамноправност и инклузија

Групацијата ТИТАН ја следи имплементацијата на Политиката за човекови права и е посветена на обезбедување еднакви прва и можности и промовирање на различноста и инклузијата кај вработените. Различноста опфаќа различни аспекти какви што се пол, возраст, националност, лица со посебни потреби, етничка припадност, сексуална ориентација, култура, образование и професионално искуство. Наш приоритет е да создадеме работна средина што го користи потенцијалот на секој вработен. Се стремиме кон рамноправност при процесот на вработување и имаме систем на наградување и бенефиции во согласност со експертизата, резултатите и начинот на работење на вработените. Ги штитиме човековите права на секој поединец во сите наши активности (недискриминација по која било основа) и строго се придржуваме до законодавството. Во сите наши огласи за потреба од вработување нагласуваме дека УСЈЕ нуди еднакви можности и бара соодветно квалификувани кандидати без оглед на нивниот пол, раса, попреченост, возраст, сексуална ориентација, вероисповед или убедување. Во составот на Централниот одбор за управување на УСЈЕ како и во целокупниот менаџерски тим на УСЈЕ, жените се застапени со 20 %.

Добросостојба на вработените

Во УСЈЕ постојано бараме начини за подигање на свеста за одржување на добросостојбата и здравјето на сите, а врз основа на посветеноста на ТИТАН за грижа за своите луѓе, ја започнавме и Програмата за поддршка на вработените. Оваа програма нуди услуги што се достапни за сите наши вработени и за членовите на нивните семејства. Услугите опфаќаат стручни и практични совети за подобрување на здравствената, психолошката и емоционалната добросостојба на вработените. Секој вработен или член на неговото семејство може да користи до 5 индивидуални сесии годишно по тема што го засега. Разговорите со стручниот советник може да се спроведуваат преку телефон, видеоврска или лично, во зависност од сложеноста на проблемот и желбата на корисникот на услугата.

Ја започнавме и Кампањата за ментално здравје „Како сте“, која се спроведува низ целата Групација. Кампањата има за цел подигање на свеста за важноста на менталното здравје и нуди едукативни содржини, какви што се прашалник за самопроцена на моменталната добросостојба, видеа и други материјали што се споделуваат со вработените секои три месеци преку сите видови комуникациски средства.

Ден за комуникација со вработените

Имајќи предвид дека една од темите на Акцискиот план што се спроведуваше по Анкетата на вработените беше комуникација и соработка, УСЈЕ организираше пет настани за комуникација со сите вработени во дворот на фабриката. Овие настани претставуваа одлична можност менаџментот да ја претстави успешната приказна на УСЈЕ, нашите вредности, програми за добросостојба, најзначајните технолошки подобрувања, квалитетот на нашите производи, како и најзначајните постигнувања во безбедноста и здравјето при работа. По повод постигнувањето рекордна продажба од еден милион тони цемент, беа одржани неколку средби со вработените за да го прославиме успехот заедно и да им дадеме признание на сите наши луѓе.

УСЈЕ организираше Отворен ден за вработените и за членовите на нивните семејства. Настанот беше на отворен простор во фабричкиот двор, кој беше украсен во духот на божиќните празници. Главниот фокус на настанот беа наградите за безбедност и здравје при работа, кои им беа доделени на тројца вработени со најголем придонес во оваа област.

Развој на вработените

Уверени сме дека инвестирањето во знаење и едукација е долгорочна инвестиција со силен импакт. Во 2021 година, бидејќи рестрикциите поради пандемијата продолжија, најголем дел од обуките се спроведуваа онлајн, па оттаму се појави и потребата за обука на нашите луѓе за дигитализација и користење дигитални алатки, а обезбедивме и пристап до дигитални едукативни платформи како што е LinkedIn Learning за виртуелно стекнување знаења. Дигиталната платформа за развој и обуки на вработените што ја користиме

во последниве години преку Системот за управување со обуките, ни овозможи поефикасно да се справиме со оваа непредвидена ситуација. Покрај тоа што е стратегиска определба, континуирираниот развој на нашите вработени, нивното знаење и експертиза се и една од нашите компаниски вредности. Свесни сме дека тоа е предуслов за стабилни

и одржливи деловни резултати. Декарбонизацијата и дигитализацијата се темите на кои го ставивме акцентот оваа година. Вложуваме во надградување на знаењето и вештините на нашите луѓе за долгорочен развој на нашата организација. Во 2021 година спроведовме 5.000 часови обука повеќе во споредба со 2020 година.

Фокус област: Позитивно локално влијание

Материјално прашање: Управување со локалните влијанија врз животната средина и заштита на природните ресурси

Управување со животната средина

Како потврда за доброто управување со еколошките прашања и ублажување на можните негативни влијанија, повеќе од 15 години Цементарница УСЈЕ има сертифициран Систем за управување со животната средина во согласност со ISO 14001: 2015. Со овој систем се потврдува дека бучавата, загадувањето на воздухот и водата, како и другите прашања што се релевантни за биодиверзитетот се целосно потврдени и контролирани. Во согласност со приоритетот на Групацијата за континуирано ублажување на еколошкото влијание што произлегува од нашето работење и значително поригорозните ограничувања наметнати врз користењето земјиште, обнова на земјиште, емисии во воздух, управување со отпад и користење вода, ТИТАН во сите свои фабрики применува системи на управување за следење и пријавување на еколошкото влијание наспроти конкретни цели. Во текот на годините УСЈЕ ангажираше голем број човечки ресурси и инвестираше значителни финансиски средства во инкорпорирањето на Најдобрите достапни техники (BAT),

во постигнување и одржување напредно ниво на еколошко работење. Со надоградбата и модернизацијата на сите постојни и стекнати фабрики со нови вреќасти филтри, хибридни филтри, de-NO опрема (SNCR), воведување внатрешно чување и уфрлување алтернативни горива, рециклирање вода, погони за третман на отпадна вода, се постигнува уверување дека со работењето се исполнуваат постојните и потенцијалните нови регулаторни барања, како и исполнување на нашите сопствени цели, кои честопати се поригорозни. Како дел од Групацијата ТИТАН, ние целосно ги имплементираме политиките на ТИТАН со кои се обезбедува здраво и транспарентно управување со животната средина во согласност со меѓународните најдобри практики. Следењето, мерењето, известувањето, соработката, континуираното делување и подобрување се само едни од начините на кои ние се справуваме со еколошките прашања и проблеми. Ние постојано работиме на подобрување на нашите резултати во животната средина, при што нашите заложби се сосредоточени на справување со климатските промени, подобрување на нашата енергетска ефикасност, одговорно користење на природните ресурси и придонес кон циркуларната економија.

Цел	Резултати 2021	Цел за 2025
Потрошувачка на вода (4.16)	293 l/цементен производ	< 250 l/t цементен производ
Емисии на прашина (3.2)	8,88 mg/Nm ³ за Печката бр. 3 и 9,70 mg/Nm ³ за Печката бр. 4 или како емитувана количина: 8,25 t/годишно и 12,05 t/годишно соодветно за печките 3 и 4	< 10 mg/Nm ³
Емисии на SO _x (3.4)	23,24 mg/Nm ³ за Печката 3 и 13,59 mg/Nm ³ за Печката 4 или како емитувана количина: 21,6 t/годишно и 16,89 t/годишно соодветно за Печките 3 и 4	< 20 mg/Nm ³
Емисии на NO _x (3.3)	384,55 mg/Nm ³ за Печката 3 и 577,53 mg/Nm ³ за Печката 4 или како емитувана количина: 357,4 и 717,57 t/годишно за Печките 3 и 4	< 480 mg/Nm ³
Учество во најмалку една глобална и една национална иницијатива за заштита на животната средина и за климатски промени	„Час на планетата Земја“, садење јавни зелени површини со соседите и други.	Зголемување на јавната свест во однос на заштитата на животната средина и климатските промени

*Сите горенаведени концентрации се нормализирани на сув гас @10%O₂

Нашиот пристап кон управувањето со животната средина

Континуиран фокус врз подобрувањето на резултатите во животната средина преку одржливо управување на природните ресурси и предели, подобрување на енергетската ефикасност и вклучување во циркуларната економија. Нашето, како и раководството за животната средина на Групацијата, утврдуваат цели за намалување на емисиите во воздухот, заштита на биодиверзитетот, управувањето со и обнова на водата, како и обнова на рудниците. Следејќи ја нашата визија, ние се стремиме да бидеме признаени како едно од водечките претпријатија во нашата индустрија кога станува збор за одржливоста и заштитата на животната средина. Компанијата има воспоставено, документирано, имплементирано и одржува Систем за управување со животната средина и постојано ја подобрува својата ефикасност во согласност со барањата на стандардот ISO 14001:2015. Системот за управување со животната средина е дел од Интегрираниот систем за управување со животната средина на УСЈЕ. Со опсегот на системот исто така се опфатени сите еколошки прашања во однос на производството и експлоатацијата на рудниците. Овој систем се одржува и се ревидира на годишна основа заради негова усогласеност. Последното ресертифицирање на Системот за управување со животната средина беше во август 2021.

Следење на емисиите

Следењето на емисиите во воздухот како резултат на нашето работење е предуслов за контрола и намалување на влијанијата по животната средина. Инсталираниот систем за континуирано следење (мониторинг) овозможува на компанијата да ги следи емисиите во вистинско време и да презема соодветни дејства. Истовремено, заинтересираните страни добиваат постојани ажурирани информации во однос на нашето работење. На наша иницијатива, резултатите од мониторингот се поставуваат на веб-страницата на УСЈЕ како месечни и неделни извештаи за емисии од главните извори на емисии. Извештаите од фабриката УСЈЕ се во согласност со Упатствата за следење и известување за емисии*.

Покрај емисиите од стакленички гасови што имаат глобално влијание, мониторингот на сите други емисии во воздухот се вбројува во материјалните прашања утврдени од нашите локални засегнати страни. Ги контролираме емисиите во воздухот со донесување на Најдобрите достапни техники и ги следиме со користење на уредите за мониторинг.

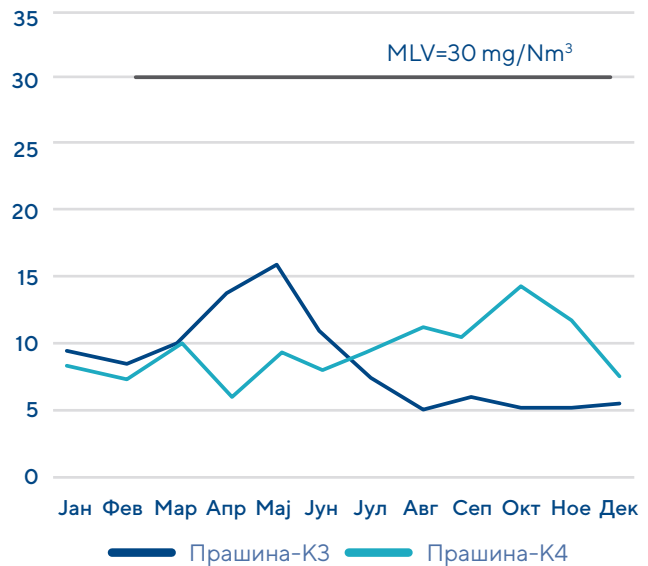

Мерач на ПМ честички

* GCSA Упатства за одржливост за следењето и известувањето на емисиите од производството на цемент, едисија 2019

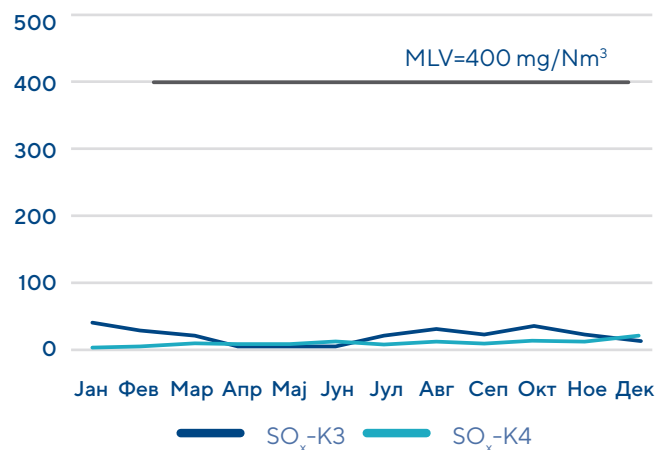
Прашина

Најголемите извори на прашина кај цементарниците се оџаците од печките. Во 2021 година емисиите на прашина изнесуваа 8,25 тони за Печката 3 и 12,05 тони за Печката 4. Емисиите на прашина се многупати под максимално дозволените граници (MLV) што се пропишани со условите за животна средина од локалните и европските законски барања. Просечната концентрација на прашина за Печката 3 е 8,88 mg/Nm³, а за Печката 4 е 9,70 mg/Nm³. Максимално дозволената граница изнесува 30 mg/Nm³.

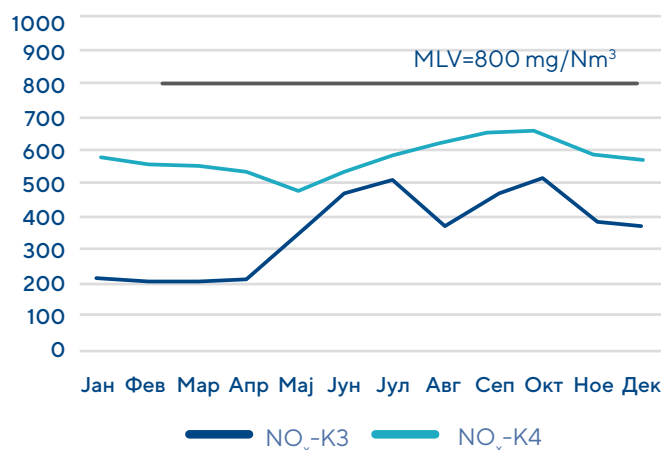
SO_x

Присуството на сулфур (S) во суровините е основна причина за емисиите на SO_x. Емисиите на SO_x на УСЈЕ се значително под границите (MLV) утврдени со важечките локални и ЕУ-прописи. За 2021 година, просечната концентрација на SO_x за Печка 3 беше 23,24 mg/Nm³ и за Печка 4 беше 13,59 mg/Nm³, додека максимално дозволената граница (MLV) е 400 mg/Nm³. Во 2021 година, нашето работење резултираше со емисија на SO_x од 21,6 тони за Печка 3 и 16,89 тони за Печка 4, соодветно.

NO_x

Согорувањето при високи температури доведува до емисија на NO_x. Во 2021 година емисиите на NO_x беа 357,4 тони за Печка 3 и 717,57 тони за Печка 4, соодветно. Вкупните емисии на NO_x беа во границите (MLV) утврдени со локалното и со законодавството на ЕУ. Просечната концентрација на NO_x за Печка 3 е 384,55 mg/Nm³ и 577,53 mg/Nm³ за Печка 4, додека националната максимално дозволена вредност е 800 mg/Nm³. Намалувањето на емисиите на NO_x кај двете печки е резултат на користење различни видови горива и употреба на инсталацијата за селективно некаталитичко намалување (SNCR).

*MLV – Максимална дозволена граница

Сведување на бучавата на минимум

Со производството на цемент, како и со повеќето други индустриски активности, се создава бучава како резултат на опремата што се користи во производствениот процес, транспортот на материјали итн. Цементарницата УСЈЕ се наоѓа во комбинирана индустриска и станбена зона, опкружена со улици со густ сообраќај; затоа тешко е да се направи разлика помеѓу бучавата предизвикана од активностите во Цементарница УСЈЕ и надворешните активности (сообраќај, други индустриски активности). Измерената бучава кај точките за следење во периметарот на фабриката и рудниците не ги надминува пропишаните дозволени граници. Според нашите заложби за подобрување на нашето работење и сведување на минимум на нашиот отпечаток, а и покрај фактот што бучавата создадена од нашето работење е под законските граници, во 2021 година УСЈЕ продолжи со спроведување активности за сведување на бучавата на минимум.

Биодиверзитет и управување со земјиштето

Сеопфатните процени на еколошкото влијание врз фабриката и плановите за санација на рудниците во рамките на рударските проекти ги опфаќаат сите аспекти од развојот, работењето, како и повлекувањето од употреба на одредени области од фабричкото земјиште и од рудниците. Во овој контекст се применуваат методи како, на пример, развој на зелен појас во кругот на фабриката, како и пошумување на крајните катови на рудниците. Со цел натамошна заштита на биодиверзитетот, преземени се посебни мерки, како, на пример, садење видови што се специфични за овој регион (автохтони врсти). За да се обезбеди квалитетно спроведување на овие планови, ангажиравме професионална

компанија и еден дел беше преобразен во расадник за одгледување и производство на неопходниот посадочен материјал (во однос на количина и вид) и за реализација на целите утврдени во односните студии и планови. Резултатите од нашите долгорочни заложби за реализација на овие планови се веќе забележителни во големиот број посадени садници во кругот на фабриката и во рудниците. Кон крајот на 2021 година започнавме соработка со Шумарскиот факултет за изведување нови планови за санација за сите рудници на УСЈЕ, планирани за 2022–2024. Сите активности во однос на санација на рудниците и управување со биодиверзитетот на локациите, се во согласност со односните ГССА Упатства за одржливост*.

Процена на ризикот по биодиверзитетот

Според процената на ризикот по биодиверзитетот, која беше спроведена во 2020 година за сите локации на Групацјата со примена на Алатката за интегрирана проценка на биодиверзитетот (IBAT, <https://ibatalliance.org/>), ни еден од рудниците на УСЈЕ не е идентификуван како да е во близина на (или дел од) области со висока вредност во однос на биодиверзитетот. Оттаму, за нашите локации не се неопходни никакви конкретни планови за управување со биодиверзитетот.

Од 1998 година, Цементарница УСЈЕ засади и донираше повеќе од 400.700 дрвја. Во 2021 година засадивме вкупно 36.728 растенија, од кои 30.301 дрвја беа засадени во рудникот за лапорец, 4.070 дрвја во рудникот за варовник во Говрлево и 2.357 растенија (дрвја, цвеќиња и грмушки) се засадени на зелените површини во кругот на фабриката.

*Упатства за одржливост на Глобалната асоцијација за цемент и бетон (GCCA) за рехабилитација на рудници и управување со биолошка разновидност, 2020 година

Материјално прашање: Продолжување на вклучувањето и придонесот кон одржливоста на заедниците

За нас претставува огромна важност да обезбедиме дека нашето работење има позитивно влијание врз заедницата во која работиме. Нашата почит и искрениот пристап кон заедницата помогнаа да изградиме доверба. Горди сме на нашата улога како грижлив, активен корпоративен граѓанин, кој тесно соработува со засегнатите страни за да се подобри квалитетот на нивниот живот и да се создаде заедничка вредност. За да ги разбереме проблемите и предизвиците на заедницата, одржуваме постојан дијалог и вршиме проценка на потребите и на можностите, по што ангажираме соодветни ресурси и го споделуваме нашето знаење за да помогнеме да се изгради солидна основа за подобра иднина за сите. При соработката со заедницата, особено сме посветени на зголемување на свесноста за одредени општествени теми и прашања, при што особено внимание обрнуваме на грижата за животната средина, здравјето и безбедноста, вработувањето, развојот на претприемништвото, општествената инклузија, образованието и развојот на професионалните вештини на младите.

Ние ќе останеме фокусирани на зајакнување на нашите напори за да постигнеме автентична вклученост и соработка со заедницата. Преку тоа градиме доверба со локалните засегнати страни и се фокусираме на можностите за создавање вредност за сите засегнати страни врз основа на: ангажирање и зајакнување на нашите засегнати страни, зголемување на вештините и споделување „know-how“, промовирање ентузијазам и волонтеризам на нашите вработени и нудиме инвестиции за развој на нашата заедница. Она што го прави поразличен пристапот на ТИТАН е дека при нашите заложби во областа на општествената одговорност, се трудиме да создадеме и да одржиме долгорочни односи со нашите клучни засегнати страни засновани на доверба.

Во 2021 година, нашиот пристап се подобри преку воведување нова рамка за да обезбедиме дека нашите напори се усогласени со начелата и приоритетите на ТИТАН. Преку базата за податоци за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување – интерна алатка на ТИТАН за собирање информации – ние извршивме структурирана проценка на сите иницијативи и акции во 2021 година за да се увериме дека е постигната усогласеност со нашите материјални прашања.

Во 2021 година остваривме соработка како со локалната така и со пошироката заедница преку низа разни проекти, какви што се: подобрување на условите во просториите на Градската болница „Св. Наум Охридски“, донација на Универзитетската клиника за гинекологија – CRP-апарат за испитување на крвта на новороденчиња, а во соработка со Министерството за труд и социјална политика во рамките на проектот ЦеПроСард, УСЈЕ го поддржа опремувањето на 24-часовните центри за нега за сместување лица со посебни потреби.

Продолжуваме со проектот „Партнерство со училиштата“ преку поддршка на образовниот процес за време на пандемијата на КОВИД-19 и донирање градежни материјали за реновирање градинки и училишта во локалната заедница. Проектот трае повеќе од 10 години. Неговата цел е подобрување на здравјето, безбедноста и условите во училиштата и во градинките како дел од нашата доброволна заложба за поддршка на образованието и образовниот процес, како и нашата посветеност кон безбедност, здравје и енергетска ефикасност. Со овој проект се опфатени осум основни училишта, едно училиште за деца со посебни потреби и две градинки со четири различни згради во општината Кисела Вода. Вкупната инвестиција до 2021 година надминува износ од 660.000 евра.

Цементарница УСЈЕ во 2021 година го доби признанието Предводник на целите за одржлив развој. Нашата компанија ги претстави своите најдобри практики поврзувајќи ги со целите за одржлив развој: Цел 3: Добро здравје и добросостојба; Цел 4: Квалитетно образование и Цел: 13 Климатски промени. Преку својата апликација УСЈЕ презентираше на кој начин целите за одржлив развој се применети во работењето и дејствувањето на компанијата и како активностите што ги преземаме придонесуваат за исполнување на наведените цели.

За да бидат конкурентни на пазарот, компаниите повеќе од кога било имаа потреба од млади луѓе со соодветни вештини. Истовремено, имаме значителен неискористен човечки потенцијал. За да постигнеме поголем одржлив раст, повеќе иновации и целосно да ги искористиме вештините и талентот на младите, тие се секогаш добредојдени во УСЈЕ. Во усогласеност со Цел 4 за одржлив развој „Квалитетно образование“, во 2021 година УСЈЕ учествуваше на вториот виртуелен саем за вработување, организиран од БЕСТ

(Одбор на европски студенти по технологија), ја продолжи својата соработка со ИАЕСТЕ (Меѓународна организација за размена на студенти од техничките факултети) и прифати практикант од Полска во Службата за информациски технологии. Во 2021 година УСЈЕ прими вкупно 12 практиканти, од кои 4 жени, а 1 од нив беше и вработен во УСЈЕ.

Практиканство во 2021

Машки практиканти	Женски практиканти	Вкупно	Нови вработувања
8	4	12	1

Процена на нашите иницијативи и активности на локално ниво

Ние се залагаме за усогласување на плановите за вклучување на заедницата со Целите за одржлив развој, а притоа целта ни е да овозможиме долгорочна одржливост и развој на луѓето и на заедниците. Токму од оваа причина ги поврзавме нашите стратегиски цели со специфичните цели за одржлив развој, кои имаат најголемо влијание врз нашите политики, практики и долгорочни инвестиции.

Во 2020 година направивме самооценување на нашите иницијативи и активности на локално ниво во онлајн платформата во базата на податоци за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување и успеавме да ги усогласиме плановите за соработка со заедницата со нашите материјални прашања издвоени како приоритетни од клучните засегнати страни и резултатите од овие иницијативи. Вкупната инвестиција за 18 проекти насочени кон нашата заедница, а со цел подобрување на нашето општествено позитивно влијание, изнесуваше 158.000 евра во 2021 година.

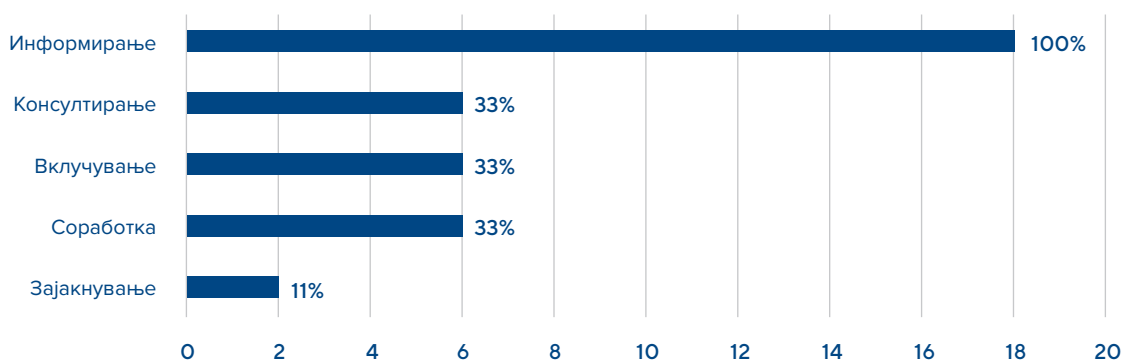
Процесот на самооценување создава дополнителна вредност за ефикасна и постојана комуникација на иницијативите и активностите за соработка со заедницата како дел од нашиот план за соработка. Резултатите од ова ни помагаат да донесеме одлуки за нашата вклученост и соработка во иднина, како и за конкретни информации што може да ни ги бараат нашите надворешни засегнати страни и корисници на нашите иницијативи и активности.

Иницијативи со кои се поддржуваат клучните приоритети на нашите заедници

Иницијативи оценети според нивото на вклученост на заедницата

Отворен дијалог и комуницирање со засегнатите страни

Комуникација со пошироката јавност преку нашата веб-страница и присуство во медиумите

Неделни и месечни извештаи за следење на нашите емисии во воздухот

Паралелно со инвестицијата во модерна технологија за емисии во воздухот и во технологии за намалување на емисиите, ние имаме инвестирано во воспоставување систем за следење, со кој се овозможуваат континуирани мерења на емисиите во воздухот од стационарни извори. Овој систем за следење обезбедува постојани и точни информации достапни за сите засегнати страни. УСЈЕ врши известување за изведените мерења во согласност со законски пропишаните Насоки за следење на емисиите и за известување. Од измерените податоци за емисии, системот прави независни пресметки на секој половина час и просечни дневни емисии, од кои се изработуваат дневните, неделните и месечните извештаи. Дневните податоци добиени од системот за автоматско мерење, редовно се доставуваат до Министерството за животна средина и просторно планирање, а на наша иницијатива, резултатите од мониторингот, покрај тоа што се објавуваат на оваа веб-страница, се доставуваат и до медиумите и до другите засегнати страни.

Соработка со засегнатите страни

Во кругот на фабриката се организираше настан за соработка со засегнатите страни. Повеќе од 200 гости присуствуваа на настанот, меѓу кои деловни партнери, купувачи, добавувачи, универзитетски професори, новинари, претставници на невладини организации, на локалната самоуправа и на министерствата. Главниот извршен директор им посака добредојде на гостите и сподели информации за резултатите од работењето на УСЈЕ како и нашата посветеност во поглед на одржливоста.

Фокус област: Одговорни набавки

Материјално прашање: Декарбонизација, енергетска ефикасност и отпорност на деловниот модел

Енергетска ефикасност

Мерките за енергетска ефикасност се признаени како значајни средства за постигнување одржливо снабдување со електрична енергија. Покрај ова, со имплементацијата на мерки за енергетска ефикасност се намалуваат емисиите на стакленички гасови, се подобрува сигурноста на снабдувањето со електрична енергија, се намалуваат трошоците и се унапредува конкурентноста. Производството на цемент е енергетско интензивен процес, за кој се неопходни големи количини енергија и горива, како и големи количини сировини. Поради оваа причина, цементната индустрија има развиено

Подобрување на визуелното влијание

Иако подобрувањето на визуелното влијание може да биде прашање опфатено со Материјалните прашања за животната средина, ние го разгледуваме во согласност со делот Општествено позитивно влијание. Со цел подобрување на визуелното влијание на нашата фабрика, УСЈЕ продолжи со проектот на бојадисување на силосите, со што надврзувајќи се на успешната практика од минатата година, дополнителни два силоси беа бојадисани во 2021 година.

Претставување на нашиот бренд на Универзитетот Американ колеџ Скопје

Во поглед на долгорочната соработка и поддршка што УСЈЕ ја дава на студентите на додипломски студии е можноста да го продолжат своето образование на постдипломски или МВА студии на Универзитетот Американ колеџ Скопје. Универзитетот ни даде можност да го претставиме брендот ТИТАН во нивниот најголем амфитеатар.

Поддршка за економската одржливост на нашите заедници

ТИТАН го препознава позитивното економско влијание од своето работење врз локалната заедница, како директно така и индиректно. Следењето и известувањето за „локалните трошоци“ (пресметани како сооднос за износите потрошени на локалните добавувачи наспроти износите потрошени на сите добавувачи во секоја поединечна држава) во согласност со стандардите на ТИТАН и со следење на Упатствата на UNCTAD, првпат беа воведени во 2019 година. Тековниот процес на дигитализација на Групацјата и унифицирањето на дигиталните системи му овозможи на ТИТАН прецизно и ефикасно да ги следи локалните трошоци за глобалните активности. Вкупен износ од 4.377 милиони денари беше исплатен кон добавувачи во текот на 2021 година, од кои 56,77% се однесува на локални добавувачи. Нашите етички деловни практики во однос на добавувачите се опишани во нашиот Кодекс на однесување, а со Прирачникот за набавки се регулираат спецификите на процесот на набавки.

низа технолошки решенија со кои се овозможува намалување на потребите од електрична енергија за производство на цементни производи. Во 2021 година се спроведе еден дел од планираните проекти за подобрување на енергетската ефикасност, како, на пример, замена и модернизација на внатрешното и надворешното осветлување, изолација на административните објекти како дел од предложените мерки од деталната енергетска ревизија на објектите. Покрај ова, во 2021 година доброволно развиеме и имплементираме Систем за управување со енергија, кој беше сертифициран во согласност со ISO 50001:2018. Активностите за подобрување на енергетската ефикасност во погонот ќе продолжат и во текот на 2022 година, заедно со предложените активности во студијата за енергетска ефикасност и енергетските ревизии на објектите и активностите предложени со ISO 50001.

Материјално прашање: Управување со локалните влијанија врз животната средина и заштита на природните ресурси

Управување со водите (4.1–4.15)

Управувањето со водите е важен аспект од нашите резултати во животната средина, а со цел да се зачува количината и да се одржи квалитетот на водните ресурси во нашите фабрики и во соседните области. Нашите континуирани заложби за заштита на водата како природен ресурс се изразени во одржливото управување со водите, кое се имплементира во нашата фабрика и со кое се опфатени:

- Водата од градската водоводна мрежа се користи само за санитарни потреби
- Затворен систем за филтрирање и рециклирање на индустриската вода (за ладење на опремата)
- Одвојување на водите од канализацијата и нивно испуштање во градската канализациска мрежа
- Собирање на атмосферските води и водите од прскањето на улиците од нашата фабрика во отворени канали и нивно прочистување во прочистителната станица за атмосферски отпадни води пред да бидат испуштени
- Автоматско следење на исцрпените количини подземна вода што, пак, овозможува брз одговор во случај на оштетување на мрежата и загуба на вода

Технологијата што се применува во Цементарница УСЈЕ за производство на цемент бара само мали количини вода, па оттаму најголемиот дел од водата што се користи е за еколошки цели (отстранување прашина од улиците, наводнување зелени површини итн.). Начелата за водење сметка и известување за водата што ние ги следиме во УСЈЕ се во согласност со односните GCSA Упатства за одржливост*.

Во 2021 година УСЈЕ исцрпи вкупно 389.135 m³ вода (за производство на клинкер и цемент), од кои 356.573 m³ подземна вода од нашите лиценцирани бунари со вода, а 32.562 m³ од јавната комунална водоводна мрежа. Од оваа количина, вкупно 28.137 m³ беа искористени од трети лица, кои работат во рамките на работниот простор на УСЈЕ и кои не се поврзани со нашето работење. Во 2021 година специфичната потрошувачка на вода (литри/на тон цемент) остана на исто ниво како во 2020 година.

Процена на ризиците во однос на водата

Процената на ризиците во однос на водата за сите локации на Групацјата ТИТАН беше завршена во 2020 година со користење на Аквадукт алатката на Иницијативата за водни ресурси (WRI). Според оваа проценка, Цементарница УСЈЕ не се наоѓа во подрачје со недостиг на вода.

Управување со отпад (4.48–4.50)

Со производствениот процес за клинкер и цемент во Цементарница УСЈЕ не се создава ниту отпад ниту нуспроизводи. Отпадот што се создава е главно од одржувањето на погоните и амбалажата што се користи за производите (отпад од амбалажа). Во согласност со најдобрите практики, отпадот се сепарира кај изворот, се собира и привремено се чува во означени области. Сиот создаден отпад им се предава на овластени собирачи и оператори за натамошно постапување или отстранување.

Во 2021 година се создаде вкупно 3.977 тони отпад, од кои 3.202 тони повторно се искористија или рециклираа внатрешно, 540 се испратија до овластени рециклирачки постројки, а 235 тони се подготвија за отстранување.

Намалувањето, повторната употреба и рециклирањето на сировините, енергијата и отпадот, остануваат клучни елементи од политиката за животна средина на Групацјата. Се врши мерење, собирање и враќање назад во процесот на сите истечени материјали. За ваквото наше постапување, ние имаме изготвено детална анализа за ракување со отпадот што се создава во фабриката.

Материјално прашање: Градење доверба со нашите купувачи и унапредување на нивното задоволство

Со цел подобро да ги разбереме нашите купувачи, во 2021 година отидовме еден чекор понапред, нудејќи поконкретно истражување за задоволството на купувачите, според група купувачи: купувачи на рефузен цемент и купувачи на пакуван цемент во вреќи. 87 % од купувачите го оценија квалитетот на нашите производи како одличен или многу добар за цементот спакуван во вреќи, а 94 % од купувачите го оценија нашиот рефузен цемент како одличен или многу добар. Задоволството од утоварот на цемент во вреќи и рефузниот цемент е значително зголемено на речиси 100 %. 96 % од нашите купувачи на цемент во вреќи и 98 % од нашите купувачи на рефузен цемент имаат информации за нашата техничка поддршка, а повеќе од 66 купувачи ја имаат и искористено. 90 % од купувачите ја оценија севкупната соработка со УСЈЕ како одлична или многу добра.

Нов проект започна на крајот на 2021 година и ќе се одвива во текот на 2022 година. Целта на проектот е едукација на нашите купувачи на готов бетон како да го подберат квалитетот на нивните производи, да ги минимизираат трошоците и како да ги применат барањата на стандардите. За целите на овој проект УСЈЕ соработува со компетентен експерт за бетон за да ја сподели својата експертиза за приспособувањето во смесите според потребите на клиентите со помош на нашата лабораторија за готов бетон и други стручњаци за адитиви за бетон.

* GCSA Упатства за одржливост за следење и известување за вода во производството на цемент

Материјално прашање: Одржлив и стабилен синџир на снабдување

Синџирот на снабдување на УСЈЕ се состои од различни деловни партнери, кои ни обезбедуваат услуги (како изведувачи) и производи (како добавувачи). УСЈЕ се залага за градење силни и трајни односи со купувачите и добавувачите, засновани на доверба и заемна корист. Ние активно ја промовираме нашата посветеност на начелата на Глобалниот договор на Обединетите нации, а истовремено ги охрабруваме нашите деловни партнери да се залагаат за начелата преку Општите услови за набавка на добра. Нашите добавувачи се свесни дека создаваме и развиваме силни и одржливи односи на глобално ниво, кои се темелат на доверба, заеднички интерес и високи стандарди. Во нашите Општи услови за набавка на стоки и вршење услуги е наведено дека нашите добавувачи ќе вложат максимални напори да обезбедат дека нивните вработени, застапници и подизведувачи ги споделуваат вредностите и начелата во согласност со десетте дефинирани начела на Глобалниот договор на ОН и истовремено дека добавувачите ги почитуваат начелата за недискриминација во рамките на значењето и опфатот на Меѓународната декларација за човекови права на ОН.

Ние претпочитаме да соработуваме со локални изведувачи и добавувачи, што придонесува за заедницата во којашто работиме преку создавање можности за развој на локални бизниси, со што се зајакнува стабилноста на постојните работни места и истовремено се создаваат можности за отворање нови работни места.

Општи услови за нашите клиенти и добавувачи:

http://www.usje.mk/media/a24hrcli/general_terms_for_procurement_of_goods.pdf

Фокус област: Добро управување, транспарентност и деловна етика

Материјално прашање: Добро управување и деловна етика

Силно сме посветени на водењето бизнис во согласност со највисоките стандарди за интегритет и етички деловни практики. Усогласеноста со високите стандарди за управување со ризиците поврзани со поткуп и корупција и човековите права во однос на севкупното работење на Групацијата ги сметаме за суштински во спроведувањето на Стратегијата за одржливост на ТИТАН. Кодексот на однесување и политиките на ТИТАН, освен усогласеност со важечките закони и регулативи обезбедуваат и почитување на меѓународните норми и стандарди, вклучувајќи ги и Водечките начела на ОН за бизнис и човекови права и Меѓународното право против поткуп и корупција. Од суштинска важност е етичките аспекти да се третираат соодветно на ниво на Групација и на ниво на компанија, што се постигнува со континуиран пристап во управувањето и цврста управувачка структура, пропишани со Повелбата на Групацијата за корпоративно управување.

Борба против поткуп и корупција

Поткупот и корупцијата претставуваат закана за бизнисите и за општествата во целиот свет, закана што ги поткопува етичките вредности, овозможува криминални и незаконски активности, ги поткопува еднаквите можности во водењето бизнис и претставува огромен финансиски трошок за општествата. Во согласност со нашите вредности и култура, и како што е јасно изнесено во Кодексот на однесување на ТИТАН и во релевантните политики, Групацијата има пристап на нулта толеранција кон поткуп, измама и каква било друга коруптивна практика. Нашата политика против поткуп и корупција поставува начела, правила и одговорности, ги утврдува областите со висок ризик во кои најчесто може да дојде до поткуп и корупција за време на деловните активности и обезбедува насоки за превентивни процедури, вклучувајќи го и спроведувањето активности за процена на ризик и длабинска анализа од независни компании кои обезбедуваат услуги за или во името на Групацијата ТИТАН. Како превентивна активност, проектите за процена на ризикот од измама, спроведени во ризични области, имаат за цел да ги идентификуваат и да ги отстранат потенцијалните слабости во контролните механизми против измама, преку конзистентни и ефикасни акциски планови.

Програма за усогласеност и политики на Групацијата

УСЈЕ работи во согласност со програмите за етика и усогласеност пропишани од Групацијата ТИТАН. УСЈЕ ги почитува највисоките начела на управување и е во постојана потрага по подобрувања на перформансите на корпоративното управување промовирајќи транспарентност, одржливост и создавање долгорочни вредности. Нашите деловни практики се водат и се засноваат на вредностите на Групацијата ТИТАН и на Кодексот на однесување. Во согласност со Политиката за борба против поткуп и корупција на Групацијата ТИТАН, имаме развиено начела за работа со добавувачи, изведувачи или други поврзани страни. Тие треба да се придржуваат до сите важечки закони и доброволно да преземат договорна обврска, онаму каде што е изводливо, да покажат дека постапуваат во согласност со релевантните правила за борба против поткуп и корупција.

Нашите корпоративни политики се основен водич за одржување здрав деловен процес. Во насока на обезбедување доследност со начелата и вредностите на Групацијата ТИТАН, УСЈЕ ги применува политиките на Групацијата во севкупното свое деловно работење. Компанијата се стреми долгорочно да придонесе за одржливиот развој на заедницата и на општеството. Нашите заложби се водени од комбинирани политики на Групацијата ТИТАН, кои, во нивните домени, го зголемуваат квалитетот на нашето работење и ја вградуваат одговорноста кон сегашните и идните генерации.

TIT
CEMENTARNA

ESG ИЗВЕСТИВАЊЕ

Влезна капија во УСЈЕ

Пристапот на ТИТАН кон ESG известувањето усвоен од страна на Цементарница УСЈЕ АД во овој Извештај

Во 2021 година, пристапот на Групацјата ТИТАН во однос на интегрираното ESG известување врз основа на доброволни заложби кон принципите на IIRC, Соопштенијата за напредокот на Глобалниот договор на ОН во согласност со напредното ниво на критериуми, Повелбата и Упатствата на GCSA и поврзаноста со Рамката на Одборот за сметководствени стандарди за одржливост (SASB) беше проширен за да ги опфати Регулаторните барања на Регулативата за таксономија на ЕУ (скратен назив Таксономија на ЕУ), како и барањата на TCFD за климатско поврзани ризици.

Поконкретно за Таксономијата на ЕУ: ТИТАН во својот Интегриран годишен извештај за 2021 (скратен назив ТИТАН IAR 2021) ги има усвоено барањата од Таксономијата на ЕУ (Регулатива (ЕУ) 2020/852), надополнети со односната Регулатива на Европската комисија 2021/2178 од 6 јули 2021 конкретно во однос на ублажувањето и прилагодувањето на климатските промени. Со Регулативата се пропишува содржината и изнесувањето на информациите кои треба да ги обелоденат субјектите кои се занимаваат со еколошко одржливи економски дејности, како и методологијата за постигнување усогласеност со обврската за обелоденување. ТИТАН во својот IAR за 2021 година ги исполнува барањата за објави (обелоденувања) во согласност со Членот 8 од Регулативата, а во врска со своите ЕУ таксономно-погодни економски активности во нивниот вкупен обрт, капитал и оперативни расходи. Токму овие се клучните индикатори на успешноста (КИУ) пропишани со регулативата и кои воедно обезбедуваат квалитативни информации (опис) за таксономно погодните дејности и инвестиции. ТИТАН потврдува дека барањата за известување во однос на Таксономијата на ЕУ се поврзани со Директивата за нефинансиско известување на ЕУ (NFRD), која на подружниците им овозможува да ги исполнат нивните барања за известување доколку известувањето се однесува на нивната матична компанија. Во овој случај, не е неопходен посебен извештај од Цементарница УСЈЕ АД како подружница на ТИТАН во однос на исполнувањата на барањата на Таксономијата на ЕУ.

Референтни години: Годишната 2020 е земена како референтна година за заложбите во однос на целите за 2025 и за известувањето за напредокот за сите еколошки параметри, со исклучок на оние за CO₂. Воедно, годината 2020 е земена како референтна година за SBTi. Целите за емисии на CO₂. Во однос на емисиите на CO₂ кои се различни од оние на SBTi, референтната година за релевантните цели е 1990 и е во согласност со Протоколот од Кјото.

Промени во однос на структурата и содржината на овој Извештај:

Материјалност: Рамката за материјални прашања на ТИТАН, како исходи од последниот циклус на процена на материјалноста на Групацјата (2019), е изнесена во Табелата 1 од ESG известувањето. Во оваа рамка, ги имаме поврзано

исходите од материјалноста на ДЕ, повторно следејќи ги исходите од процената во најновиот циклус за секоја држава/ниво на ДЕ завршена во периодот помеѓу 2020 и 2021. Поврзувањата овозможуваат поинклузивен пристап за материјалноста на УСЈЕ, што е пристап оддолу-нагоре и одгоре-надолу и кој претставува комбинација на вредностите на нивото на анализа и вклученост на ДЕ со плановите (нацртите) и насоките на ниво на Групацјата.

Реструктурирање на Индексот на КИУ за ESG известување: Сите објави за КИУ за областите на резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување се реструктурирани со почитување и следење на исходите од проценката на материјалноста на ниво на Групацја, и тоа со користење на „компасот“ на Фокус областа на ТИТАН. Односните КИУ за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување се усогласени со материјалните прашања кои се најрелевантни во секоја поединечна Фокус област. Новиот пристап за нашите Извештаи за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување има за цел на надворешните и внатрешните засегнати страни да им обезбеди ефикасен проток на податоци во врска со објавите за успешност/работење кое во својот фокус ја има материјалната рамка на ТИТАН и кое е поврзано со целите на ТИТАН за 2025 и понатаму. Видете ги Табелите 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 и групата на Табели 2.5.1-2.5.8, усогласени со Фокус областите на материјалност на ТИТАН: 1. Декарбонизација и дигитализација, 2. Работно опкружување што овозможува раст, 3. Позитивно локално влијание, и 4. Одговорни набавки, сите поврзани со 5. Добро управување, транспарентност и деловна етика.

Нови објави од Фокус областа Декарбонизација и дигитализација, Табела 2.1: Опсег 1 бруто и нето директни емисии на CO₂, со податоци за регионалната успешност/работење и % од стапката на опфат на емисии од производството на клинкер, Опсег 2 Емисии на CO₂ и Опсег 3 емисии, повторно со податоци за регионалната успешност/работење, % од стапката на опфат на емисии од производството на клинкер и специфични емисии на CO₂ по тон цементен производ. Воедно, ние известуваме за одржливите производи како дел од нашето производство на цемент, објавени како % од производството на цемент и годишни инвестиции во Истражување и иновации.

Новите објави согласно Фокус областа Работно опкружување кое овозможува раст, Табела 2.2: Додадовме КИУ за Иницијативи за добросостојба на вработените, % на Флукуација расчленет по род и по старосна структура, % на удел на вработени со евалуација на нивното работење/успешност и % на удел на вработени жени со евалуација на нивното работење/успешност.

Согласно Фокус областа Позитивно локално влијание, Табела 2.3, ние додадовме КИУ: % на вработени од локалните заедници, % на стажирања од локалните заедници, вкупен број на

иницијативи според плановите за ангажирање на заедницата, вкупна бројка на учесници во плановите за вклучување на заедницата, вработени на ТИТАН како волонтери во плановите за вклучување на заедницата, вкупна бројка на „општествени инвестиции“ за спроведување на овие планови за вклучување на заедницата и крводарителски акции (Вработени во ТИТАН, деловни партнери и заедници).

Во делот на Фокус областа Одговорни набавки, Табела 2.4, ние додадовме КИУ за: исцрпување и испуштање на вода, % на потрошувачка на вода покриена со рециклирана вода, како и регионална успешност во потрошувачката на вода, регионална успешност во специфичната потрошувачка на термичка енергија, успешност на Групацијата и регионална успешност во однос на специфичната потрошувачка на електрична енергија, % на обновлива енергија како дел од вкупната потрошувачка на електрична енергија, бројка на интегрирани цементарници со сертифицирање за „Нула отпад до депонија“ и Клучни добавувачи кои ги исполнуваат стандардите на ТИТАН за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување.

На самиот крај, во делот на Фокус областа Добро управување, транспарентност и деловна етика, додадовме информации под Табелата 2.5.1 за: КИУ за опфатот на Механизмот на поплаки (EthicsPoint), % на вработени со членство во синдикатот и % на вработени опфатени со Договори за колективно договарање.

Нови и ревидирани Табели согласно Изјавите за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и

корпоративно управување како нови КИУ и дополнителни информации со кои се поддржуваат нашите објави за Управување: Политики за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување, Политички придонеси и Парични казни и други непарични санкции, Еколошки ревизии, Системи за управување, Извештај за плаќања кон влади за дејности поврзани со ископи и Забелешки за индикатори за создавање на вредности.

Видете ги забелешките подолу за олеснување на прегледот на ESG известувањето (во врска со КИУ под Табелите 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 и Табелите за групата 2.5.1-2.5.8).

GCCA: Специфични КИУ пресметани согласно секторските заложби интегрирани од страна на и со почитување на GCCA Повелбата и Рамковните упатства.

UNGC: ТИТАН ги почитува барањата за известување за исполнување на критериумите од Глобалниот договор на ОН во однос на Извештај за напредокот (COP) на напредно ниво.

UNCTAD: Во својата рамка на известување ТИТАН ги има усвоено применливите КИУ во однос на Упатствата на UNCTAD, како дополненија кон горните Стандарди на известување.

SASB: ТИТАН го има усогласено своите резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување со Одборот за сметководствени стандарди за одржливост (SASB).

1. Материјални прашања

	Групација ТИТАН	Северна Македонија
1	Подготвен иден модел за јаглеродно неутрален свет	Управување со локалните влијанија врз животната средина и заштита на природните ресурси
2	Безбедна и здрава работна средина	Безбедна и здрава работна средина за нашите вработени и за деловните партнери
3	Добро управување, транспарентност и деловна етика	Градење доверба со нашите купувачи и унапредување на нивното задоволство
4	Различни и инклузивни работни места	Добро управување и деловна етика
5	Позитивно локално општествено, економско и еколошко влијание	Продолжување со вклучувањето и придонесот кон одржливоста на заедниците
6	Иновации со акцент на дигиталните аспекти и декарбонизацијата	Декарбонизација, енергетска ефикасност и отпорност на деловниот модел
7	Континуиран развој на нашите луѓе	Вклучување на вработените, развој и добросостојба
8	Сигурен и одржлив синџир на набавки	Одржлив и стабилен синџир на снабдување
9	Ефикасност на ресурсите, рециклирање и санација, придонес кон циркуларната економија	

Поврзување на материјалните прашања со областите во фокус на Групацјата ТИТАН

		Управување со локалните влијанија врз животната средина и заштита на природните ресурси -1	Безбедна и здрава работна средина за нашите вработени и за деловните партнери -2	Градење доверба со нашите купувачи и унапредување на нивното задоволство -3	Добро управување и деловна етика -4	Продолжување на вклучувањето и придонесот кон одржливоста на заедниците -5	Декарбонизација, енергетска ефикасност и отпорност на деловниот модел -6	Вклучување на вработените, развој и благосостојба -7	Одржлив и стабилен синџир на снабдување -8
Области за фокусирање на Групацјата ТИТАН	Декарбонизација и дигитализација	●		●			●		
	Работно опкружување кое овозможува раст		●		●	●		●	
	Позитивно локално влијание	●		●		●			
	Одговорни набавки	●		●	●	●	●		●
Засновано на: Добро управување, Транспарентност и Деловна етика 3, 4					●				

„Жолтите точки“ ја претставуваат и укажуваат на нашата силна поврзаност кога станува збор за нашите материјални прашања и оние од областите на фокус на Групацјата. Иако може да има „повеќе поврзаности“, овие се посочени како примарни поврзувања.

Забелешки

Првата колона од Табелата го содржи редоследот на приоритетите во однос на материјалните прашања за ТИТАН согласно резултатите од процената на материјалноста во последниот циклус од 2020 и 2021 година.

За дефинициите:

Ограничувањата на известувањето за секое материјално прашање се дефинирани со принципите на „материјалност“, „релевантност“, „свест“, „конзистентност“ и „поврзаност“, а усогласени со насоките на Меѓународниот совет за интегрирано известување (IIRC):

Материјалност

Одредено прашање се смета за релевантно доколку неговата важност и релевантност се такви што би можеле значително да влијаат врз процената на обезбедувачите на финансиски капитал во однос на организациската способност за создавање вредности и тоа на краткорочен, среднорочен и долгорочен план. При утврдувањето дали одредено прашање е материјално или не, топ менаџментот и оние кои се одговорни за управувањето треба да размислат дали прашањето значително влијае или има потенцијал значително да влијае на стратегијата на организацијата, нејзиниот бизнис модел и капиталот кој го користи и врз кој има влијание.

Релевантност

Релевантните прашања се минати, сегашни или идни прашања кои влијаат на или може да влијаат на стратегијата на организацијата, нејзиниот бизнис модел и нејзиниот капитал, а со тоа и да влијаат на способноста на организацијата да создава вредност со текот на времето. Идентификувањето на релевантните прашања за вклучување во интегрираниот извештај опфаќа идентификување на потенцијално релевантните прашања и нивно стеснување до прашања кои се релевантни за да бидат вклучени во интегрираниот извештај. Оттаму, информациите за релевантните прашања ќе имаат предвидлива и/или потврдена вредност во однос на одлуките на целните корисници.

Концизност

Објавите за материјалните прашања треба да содржат концизни информации со кои се обезбедува доволен контекст за објавите да се разбирливи, а воедно треба да се избегнуваат информации кои се излишни по природа.

Конзистентност и споредливост

Политиките за известување треба конзистентно да се следат од еден период до следниот освен ако е неопходна дадена промена за подобрување на квалитетот на изнесените информации. Ова подразбира користење на истите КИУ за известување за истото прашање доколку и понатаму остануваат да се материјални во периодите на известување. Во случај кога е направена одредена значајна промена, организацијата ја објаснува причината за промената притоа опишувајќи го (и квантифицивајќи го доколку тоа е практично и материјално) неговото влијание. Споредливоста на пријавените информации е со цел обезбедување споредливост со останатите организации до оној степен до кој тоа е материјално за способноста на организацијата да изгради вредности со текот на времето.

Поврзаност

Целта на поврзаноста е да се адресира врската помеѓу финансиските и нефинансиските информации, а во насока на обезбедување холистичко видување во однос на комбинацијата, меѓусебната поврзаност и зависностите помеѓу сите фактори кои влијаат врз способноста на организацијата да создава вредности со текот на времето.

1. Извори: „Извештај за материјалност за интегрирано известување“ (IIRC, 2013) и „Меѓународна рамка за интегрирано известување“ (IIRC, 2013).

Повеќе информации за IIRC на www.theiirc.org.

2. ТИТАН го користи еквивалентниот термин „значаење“.

2. Клучни индикатори на успешноста (KPIs) во однос на резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување										
2.1 Фокус област: Декарбонизација и дигитализација										
Код	Индикатори на успешноста за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување	Единица	2021	2020	2019	GCCA	UNGC	UNCTAD	SASB	ЦОР и Цели
2.1.1 Материјално прашање: Подготвен иден модел во јаглеродно неутрален свет										
Дејности за производство на цемент и цементни производи										
1.1	Опсег 1 Бруто емисии на CO ₂	милион t	0,7	0,7	0,7	●	●	●	EM-CM-110a.1	ЦОР 9.4
1.3	Опсег 1 Стапка на опфат на бруто емисии на CO ₂	% Производство на клинкер	100,0	100,0	100,0					
1.4	Опсег 1 Нето емисии на CO ₂	милион t	0,7	0,7	0,7	●	●	●		
1.5	Опсег 1 Стапка на опфат на нето емисии на CO ₂	% Производство на клинкер	100,0	100,0	100,0					
1.6	Опсег 1 Специфични бруто емисии на CO ₂	kg/t Цементен производ	665,89	671,37	657,73	●	●			
1.7	Опсег 1 Специфични нето емисии на CO ₂	kg/t Цементен производ	663,54	669,87	654,35	●	●			
1.8	Опсег 2 Емисии на CO ₂	милион t	0,1	0,1	0,1	●	●	●		
1.9	Опсег 2 Стапка на опфатеност на емисии на CO ₂	% Производство на клинкер	100,0	100,0	100,0					ЦОР 9.4
1.11	Опсег 3 Емисии на CO ₂	милион t	0,1	n/a	n/a					
1.18	Опсег 3 Стапка на опфатеност на Емисии на CO ₂	% Производство на клинкер	100,0	n/a	n/a					
1.20	Стапка на замена на конвенционални фосилни горива	% на топлина	97,9	98,4	96,6					
1.21	Стапка на замена на алтернативни горива	% на топлина	2,1	1,6	3,4					
1.22	Биомаса во мешавина на горива	% на топлина	1,2	0,9	2,0					
1.44	Потрошувачка на фосилни горива (вкупно)	t	2.731	2.729	5.629		●			ЦОР 7.2 ЦОР 12.2 ЦОР 13.1
1.45	Сооднос на клинкер и цемент	%	72,64	73,84	72,78		●			

Забелешки

Забелешки за надворешна верификација, стандарди, упатства и користени термини

Стандарди: Во однос на стандардите за известување согласно Глобалниот секторски пристап на ТИТАН, имено GCCA, UNGC, UNCTAD и SASB, ве молиме да се повикате на делот „Пристапот на ТИТАН во врска со ESG известувањето“ во изјавите за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување.

Упатства: ТИТАН ги почитува Рамковните упатства за одржливост на GCCA, како и Упатствата за одржливост за следење и известување за емисиите на CO₂ при производството на цемент, како и при ко-обработката на горива и суровини. Горенаведените Упатства ги имаат заменето претходните и односните Упатства на WBCSD/CSI, кои се применуваа како упатства за мерење, известување и верификување на еколошката успешност и работење до (вклучувајќи ја и) годината 2018. Во врска со Секторските стандарди, погледнете ги изнесените податоци во Табелата 2.5.7 „Секторски стандарди за нефинансиски објави во 2021“.

Забелешки за конкретни КИУ

- Нов индикатор.
- Директни емисии на CO₂ кои се поврзани со капацитетите на ТИТАН за производство на цемент.
- Индиректни емисии на CO₂ кои се поврзани со емисиите кои се ослободуваат при производството на електрична енергија која се користи во капацитетите на ТИТАН за производство на цемент. За нивна пресметка, ги користиме факторите на емисии кои ги обезбедува добавувачот на електрична енергија или други извори на јавно достапни податоци.
- Индиректните емисии на CO₂ се однесуваат на емисиите од синџирот на набавки.
- За конкретните години означени како 'n/a' не се достапни релевантни податоци.
- Стапката на биомаса соодветствува на процентот на вкупна потрошувачка на термичка енергија која доаѓа од извори на обновлива енергија.

7. Ниско јаглеродни производи се однесуваат на произведени типови на цемент со јаглероден отпечаток кој е најмалку 10,0 % помал од оној на вообичаениот тип OPC, како и кој било цементен производ кој се продава како адитив за цемент или бетон.

Забелешки за поврзаноста на КИУ со SASB Стандардите

Поврзаност на индикаторите за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување со метрика која е во согласност со SASB Стандардите, особено:

- EM-CM-110a.1 Во однос на областа „Емисии на стакленички гасови“ за Бруто глобалниот Опсег 1 емисии, процент опфатен со регулативите кои се ограничувачки во однос на областа „Управување со енергијата“ за вкупно потрошената енергија, процент на енергија од електричната мрежа, процент на алтернативна енергија и процент на обновлива енергија.

2.2	Фокус област: Работно опкружување кое овозможува раст									
Код	Индикатори на успешноста за резултатите во работното опкружување, придонес кон општеството и корпоративно управување	Единица	2021	2020	2019	GCCA	UNGC	UNCTAD	SASB	ЦОР и Цели
2.2.1	Материјално прашање: Безбедна и здрава работна средина									
2.1	Смртни случаи на вработени	#	0	0	0	●	●	●		
2.2	Стапка на смртност кај вработените	#/10 ⁴ лица	0,00	0,00	0,00	●	●	●		
2.3	Смртни случаи кај изведувачи	#	0	0	0	●	●	●		
2.4	Смртни случаи кај трети лица	#	0	0	0	●	●	●		
2.5	Изгубено време поради повреди на вработени	#	1	1	1	●	●	●		
2.6	Стапка на зачестеност на изгубено работно време поради повреди (LTIFR)	#/10 ⁶ часови	2,30	2,47	2,27	●	●	●	EM-CM-320a.1	
2.7	Изгубени работни денови на вработените	денови	102	147	15	●	●			
2.8	Стапка на сериозност на повредите со изгубено работно време	d/10 ⁶ часови	234,2	363,4	34,0	●	●	●		ЦОР 3.6 ЦОР 3.8 ЦОР 4.3 ЦОР 8.8
2.9	Изгубено време поради повреди кај изведувачите(LTIs)	#	2	1	2	●	●	●		
2.10	Стапка на зачестеност на изгубено работно време поради повреди кај изведувачите (LTIFR)	#/10 ⁶ часови	4,73	1,80	3,70	●	●	●	EM-CM-320a.1	
2.11	За малку избегнати повреди/несреќи	#	38	19	21		●		EM-CM-320a.1	
2.12	Часови обука на вработените за безбедност и здравје	часови/лице	17,14	5,34	14,39		●	●		
2.13	Часови обука на изведувачите за безбедност и здравје	часови/лице	16,41	1,99	5,96		●	●		
2.14	Трошоци за безбедност и здравје, Вкупно за ДЕ	€	416.070	551.439	n/a		●	●		
2.24	Иницијативи за добросостојба за вработените, Вкупно по ДЕ	#	14		n/a					

2.2.2 Материјално прашање: Различни и инклузивни работни места										
Код	Индикатори на успешноста за резултатите во работното опкружување, придонес кон општеството и корпоративно управување	Единица	2021	2020	2019	GCCA	UNGC	UNCTAD	SASB	ЦОР и Цели
2.26	Вкупна бројка на вработени на 31 декември 2021	#	250	253	244		●			ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
2.27	Обрт на вработени	%	9	9	13		●			ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
Нови вработувања по пол										
2.41	Жени	#	5	6	4		●			ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
2.42	Мажи	#	16	27	16		●			ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
Нови вработувања по возраст										
2.43	Под 30	#	6	10	9		●			ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
2.44	Помеѓу 30 и 50	#	14	20	11		●			ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
2.45	Над 50	#	1	3	0		●			ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
Вид на вработување										
2.46	Со полно работно време	#	218	214	221		●			ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
2.47	Со скратено работно време	#	1	5	0		●			ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
2.48	Привремено	#	31	34	23		●			ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
Вработување по категорија										
2.49	Менаџери	#	18	19	18		●			ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
2.50	Топ менаџери	#	2	4	2		●			ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
2.51	Администрација/технички сектори	#	72	62	55		●			ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
2.52	Работници	#	158	168	169		●			ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
Вработување по род										
2.49	Жени	#	42	42	40		●			ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
2.50	Мажи	#	208	211	204		●			ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
2.51	Учество на жените во вработувањето, Вкупно во ДЕ	%	16,80	16,60	16,39		●			ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
2.52	Учество на жените во управувањето, Вкупно во ДЕ	%	20,00	21,74	25,00		●	●		ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3
2.53	Учество на жените на високи менаџерски позиции, Вкупно во ДЕ	%	0,00	0,00	0,00		●	●		ЦОР 5.4 ЦОР 8.5 ЦОР 8.6 ЦОР 8.8 ЦОР 10.3

2.2.3 Материјално прашање: Континуиран развој на нашите луѓе										
Код	Индикатори на успешноста за резултатите во работното опкружување, придонес кон општеството и корпоративно управување	Единица	2021	2020	2019	GCCA	UNGC	UNCTAD	SASB	ЦОР и Цели
2.54	Инвестиции во обука по (обучен) вработен, Вкупно во ДЕ	€	155	98	157		●	●		ЦОР 4.3 ЦОР 4.4 ЦОР 5.1 ЦОР 5.5 ЦОР 8.5 ЦОР 10.2 ЦОР 10.3 ЦОР 16.5
2.55	Инвестиции во обуки, Вкупно во ДЕ	€	39,726	23,005	41,022		●	●		
Инвестиција во обуки по род										
2.56	Жени	€	7,144	5,628	6,616		●	●		
2.57	Мажи	€	32,581	17,377	34,406		●	●		
2.58	Обучени вработени, Вкупно во ДЕ	#	256,000	234,000	262,000		●			
2.59	Удел на обучени вработени (во вкупната работна сила), Вкупно во ДЕ	%	102	92	100		●			
2.60	Удел на обучени вработени жени (од вкупно вработените жени), Вкупно во ДЕ	%	100	92,86	100		●			
Обучени вработени по категорија										
2.61	Менаџери	#	2	21	19					
2.62	Топ менаџери	#	20	2	2					
2.63	Администрација/технички сектори	#	72	61	59					
2.64	Работници	#	162	150	182					
Обучени вработени по возрасна група										
2.65	Под 30	#	23	26	21		●			
2.66	Помеѓу 30 и 50	#	135	113	100		●			
2.67	Над 50	#	98	95	123		●			
2.68	Часови обука, Вкупно во ДЕ	#	12.057	7.009	9.975		●	●		ЦОР 4.3 ЦОР 4.4 ЦОР 5.1 ЦОР 5.5 ЦОР 8.5 ЦОР 10.2 ЦОР 10.3 ЦОР 16.5
2.69	Просечен број на часови по вработен (од вкупниот број на директни вработени) и расчленето по род, Вкупно во ДЕ	#	48	28	41		●	●		
2.70	Просечен број на жени	#	71	50	63					
2.71	Просечен број на мажи	#	44	23	37					

Код	Индикатори на успешноста за резултатите во работното опкружување, придонес кон општеството и корпоративно управување	Единица	2021	2020	2019	GCCA	UNGC	UNCTAD	SASB	ЦОР и Цели
Часови обука по тема										
2.72	Запознавање со компанијата	#	1.200	845	1.072					
2.73	Усогласеност	#	615	376	134				●	
2.74	КОО и Одржливост	#	263	32	477				●	
2.75	Дигитализација	#	769	507	821					
2.76	Животна средина	#	723	841	755					ЦОР 4.3
2.77	Странски јазици	#	1.586	352	/					ЦОР 4.4
2.78	Функционална компетентност	#	634	292	540					ЦОР 5.1
2.79	Генеричка компетентност	#	61	16	491					ЦОР 5.5
2.80	Безбедност и здравје	#	4.204	1.319	3.579					ЦОР 8.5
2.81	Менаџерски вештини	#	570	154	722					ЦОР 10.2
2.82	Друго	#	318	1.628	86					ЦОР 10.3
2.83	Обезбедување	#	0	18	/					ЦОР 16.5
2.84	Техничко знаење (know-how)	#	1.113	629	1.298					

Забелешки

Забелешки за надворешна верификација, стандарди, упатства и користени термини

Стандарди: Во однос на стандардите за известување согласно Глобалниот секторски пристап на ТИТАН, имено GCCA, UNGC, UNCTAD и SASB, ве молиме да се повикате на делот „Пристапот на ТИТАН во врска со ESG известувањето“ во изјавите за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување.

Упатства: УСЈЕ ги почитува Рамковните упатства на GCCA за одржливост во однос на следењето и известувањето за безбедноста на производството на цемент и бетон (последното издание е од февруари 2020). Овој документ е договорен во рамките на GCCA да има проширена примена и да се однесува и на бетонот и на останатите сродни активности.

Забелешки за конкретни КИУ

1. Бројките за 2020 се прилагодени за да ги вклучат и претходно непријавените податоци.

2. КИУ е пресметан за затворањето на периодот за известување за 2020 година во согласност со практиката за сите безбедносни податоци, а притоа користејќи го како „Просек на вработување“ (видете ја Забелешката 3 подолу). Ова е конзистентно со сите години пред 2021.

3. Нови КИУ и други Забелешки:

- „Иницијативите за добросостојбата“ се внесени во овој Извештај заради претставување на вкупниот број на иницијативи кои имаат за цел поддршка на вработените во однос на сите димензии од Рамката за здравје и добросостојба на ТИТАН (четирите елементи се физичка, ментална, општествена и финансиска) и тоа на холистички и интегриран начин. КИУ имаат за цел зајакнување на нашето известување за успешноста и работењето во однос на Материјалното прашање Безбедна и здрава работна средина во рамките на Фокус областа Работно опкружување кое овозможува раст.
- „Флукуација на вработени по род“ (мажи и жени), „Флукуација на вработени по старосна група“ (под 30, помеѓу 30 и 50 и над 50), „Вработени кои напуштиле по род“, „Вработени кои напуштиле по старосна група“ се за првпат воведени во овој Извештај, а со цел зголемување на опфатот на објавените податоци од страна на ТИТАН во однос на успешноста и работењето поврзани со

Материјалното прашање Различни и инклузивни работни места.

• Воедно воведени се и нови КИУ за објавите на ТИТАН во однос на успешноста и работењето поврзани со Материјалното прашање Континуиран развој на нашите луѓе, а конкретно во однос на „Уделот на вработени со евалуација на успешноста“ и „Удел на вработени жени со евалуација на успешноста“. ТИТАН применува инклузивен пристап за зголемување на опфатот на вработени кои се дел од програмите за евалуација на успешноста за секое ниво во ДЕ, при што се опфатени вработени од сите категории или вработување (менаџери и виши менаџери, администрација/технички сектори, како и вработени од категоријата полуквалификувани/неквалификувани).

• На самиот крај, во однос на дефиницијата на КИУ „Инвестиции за обука“, видете го Делот 2.5.8 „Забелешки за индикатори за создавање вредности“.

4. Пресметката на КИУ „Просек на вработување“ е направена во согласност со Белгискиот закон (Дел 165 XIVB од RD од 30 јануари 2001).

5. Останати забелешки за КИУ пресметани врз основа на „Просек на вработување“: Почнувајќи од 2019, специфичните КИУ се пресметуваат врз основа на бројката на вработени на 31 декември. Бројките за КИУ „Удел на обучени вработени жени (од вкупниот број жени)“ кои беа пресметани над 100% (поради флукуацијата на жени или други причини) треба да биде изнесена како 100%.

Вкупниот број на часови обука согласно предметната област „Животна средина“ ги опфаќа и часовите обука за темите кои се однесуваат на „Декарбонизацијата“ која беше воведена како нова предметна област во последниот квартал на 2021 и се пресметуваше како незначителна во вкупниот број часови обука на ниво на Групација.

6. За конкретните години означени како 'n/a' нема достапни релевантни информации.

Забелешки за поврзаноста на КИУ и SASB Стандардите

Поврзаноста на индикаторите за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување со метриката EM-CM-320a.1 согласно SASB Стандардите одделот „Безбедност и здравје на работната сила“, конкретно во однос за малку избегнати несреќи и стапка на зачестеност за вработените со полно работно време и вработените по договор.

2.3 Фокус област: Позитивно локално влијание										
Код	Индикатори на успешноста за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување	Единица	2021	2020	2019	GCCA	UNGC	UNCTAD	SASB	ЦОП и Цели
2.3.1 Материјално прашање: Еколошко позитивно влијание										
Емисии во воздухот										
Дејности за производство на цемент										
3.1	Континуирано мерење на стапката на опфатеност	%	100,0	100,0	100,0	●	●		EM-CM-120a.1	
3.2	Специфични емисии на прашина	g/t Клинкер	25,3	18,6	11,9	●	●		EM-CM-120a.1	
3.3	Специфични емисии на NO _x	g/t Клинкер	1.337,5	1.241,9	1.175,6	●	●		EM-CM-120a.1	ЦОП 3.9 ЦОП 9.4
3.4	Специфични емисии на SO _x	g/t Клинкер	47,9	51,2	22,0	●	●		EM-CM-120a.1	
3.5	Интегрирани цементарници и постројки за мелење на цемент со сертифициран Систем за управување со животната средина (ISO 14001 или слично)	% на постројки	100,0	100,0	100,0		●			
Сите активности										
3.6	Еколошки поплаки	#	3	0	0		●	●		
Санација										
Производство на цемент и агрегати										
3.7	Локации со санација	%	42,9	42,9	50,0	●	●		EM-CM-120a.1	
3.8	Локации со санирани области (кумулативно)	%	27,4	23,8	n/a	●	●		EM-CM-120a.1	ЦОП 15.3 ЦОП 15.4 ЦОП 15.9 ЦОП 15a
3.9	Локации со Систем за управување со животната средина (ISO14001 или слично)	%	100,0	100,0	100,0	●	●		EM-CM-120a.1	
Биодиверзитет										
Производство на цемент и агрегати										
3.10	Локации во области со висока вредност во однос на биодиверзитетот	#	0	0	0		●	●		ЦОП 15.3 ЦОП 15.4 ЦОП 15.9 ЦОП 15a
3.11	Локации со планови за управување со биодиверзитетот	#	0	0	0	●	●		EM-CM-120a.1	
3.12	Локации со планови за управување со биодиверзитетот	%	-	-	-	●	●		EM-CM-120a.1	

Код	Индикатори на успешноста за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување	Единица	2021	2020	2019	GCCA	UNGC	UNCTAD	SASB	ЦОР и Цели
Инвестиции во заштита на животната средина										
Сите активности										
3.13	Трошоци за животната средина во однос на сите активности	милион €	1,2	0,4	0,6	●	●		EM-CM-120a.1	
3.14	Управување со животната средина	милион €	0,0	0,0	0,0	●	●		EM-CM-120a.1	
3.15	Пошумување	милион €	0,1	0,1	0,1	●	●		EM-CM-120a.1	
3.16	Санација	милион €	0,0	0,0	0,0	●	●		EM-CM-120a.1	ЦОР 76 ЦОР 9.4
3.17	Обуки за животната средина и подигање на свеста	милион €	0,0	0,0	0,0	●	●		EM-CM-120a.1	
3.18	Примена на најдобрите достапни технологии	милион €	0,9	0,2	0,3	●	●		EM-CM-120a.1	
3.19	Управување со отпадот	милион €	0,1	0,1	0,1	●	●		EM-CM-120a.1	
2.3.2	Материјално прашање: Општествено позитивно влијание									
3.20	Донации, Вкупно по ДЕ	€	125,101	140,109	291,006		●	●		
3.21	Донации во готовина, Вкупно во ДЕ	€	8,276	0	182,697		●	●		
3.22	Донации во производи/услуги, Вкупно во ДЕ	€	116,825	140,109	108,309		●	●		
3.23	Вработени од локалната заедница. Просек во ДЕ	%	75	73	75					
3.24	Пракса, Вкупно во ДЕ	#	12	9	33		●			
3.25	Почетни работни места од пракса/стажирање, Вкупно во ДЕ	#	1	5	1		●			
3.28	Вкупна бројка на иницијативи согласно Плановите за вклучување на заедницата, Вкупно во ДЕ	#	18	n/a	n/a					ЦОР 2.1 ЦОР 2.3 ЦОР 4.3 ЦОР 4.4 ЦОР 9.3
3.29	Вкупна бројка на учесници во Плановите за вклучување на заедницата, Вкупно во ДЕ	#	89	n/a	n/a					
3.30	Вработени во ТИТАН, Волонтери во Програмите за вклучување на заедницата, Вкупно во ДЕ	#	73	n/a	n/a					
3.31	Вкупен износ на „општествени инвестиции“ за спроведување на Плановите за вклучување на заедницата, Вкупно во ДЕ	€	158.543	n/a	n/a					
3.32	Крводарителски акции (Вработени во ТИТАН, бизнис партнери и заедници), Вкупно во ДЕ	#	4	n/a	n/a					

Код	Индикатори на успешноста за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување	Единица	2021	2020	2019	GCCA	UNGC	UNCTAD	SASB	ЦОП и Цели
2.3.3	Материјално прашање: Економско позитивно влијание									
3.33	Локални трошоци, Просек за ДЕ	%	56,77	62,21	57,58					

Забелешки

Забелешки за надворешна верификација, стандарди, упатства и користени термини

Стандарди: За стандардите за известување согласно Глобалниот секторски пристап на ТИТАН, имено GCCA, UNGC, UNCTAD и SASB, ве молиме повикајте се на делот „Пристапот на ТИТАН кон ESG известувањето“ во изјавите за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување.

Упатства: ТИТАН ги почитува Рамковните упатства за одржливост на GCCA и Упатствата за одржливост за следење и известување за емисиите при производството на цемент, при санацијата на рудниците и управувањето со биодиверзитетот. Горните Упатства ги заменуваат претходните односно Упатства на WBCSD/CSI, кои се користеа како насоки за мерење, известување и проверка на еколошката успешност и работење до (вклучително и) 2018 година. Во однос на Секторските стандарди, видете ги деталите во Табелата „Секторски стандарди за нефинансиски објави во 2021“.

Забелешки за конкретни КИУ

1. Нови индикатори. Повеќе детали:

- „Стажирање од локалната заедница“, „Вкупна бројка на иницијативи согласно Плановите за вклучување на заедницата“, „Вкупна бројка на учесници во Плановите за вклучување на заедницата“, „Вработени на ТИТАН, Волонтери во Плановите за вклучување на заедницата“, „Вкупна бројка на општествени инвестиции за спроведување на Плановите за вклучување на заедницата“ и „Крводарителски акции (Вработени на ТИТАН, деловни партнери и заедници“ се воведоа како нови КИУ во овој Извештај заради зајакнување на нашите објави за успешноста и работењето во согласност со Материјалното прашање „Општествено позитивно влијание“.

Поконкретно

- Бројката на „Пракса од локалната заедница“ се пресметува како % од уделот на практиканти (студенти и други) кои се жители во локалните заедници од вкупната бројка на практиканти, а се пријавуваат во делот на КИУ за „Пракса“.
- КИУ од „Вкупната бројка на учесници во Плановите за вклучување на заедницата“ и „Вкупната бројка на „општествени инвестиции“ за имплементирање на Плановите за вклучување на заедницата“ се однесуваат на КИУ „Клучни операции со Плановите за вклучување на заедницата поврзани со материјалните прашања и политиките на Групацјата“ кои за првпат се воведоа во изјавите за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување во ТИТАН IAR 2020. Во 2021 година ТИТАН направи дополнителен исчекор со спроведувањето на нови рамковни упатства за Плановите за вклучување на заедницата во сите ДЕ и со зајакнување на својот пристап. Дискусијата за успешноста и работењето во 2021 година е изнесена во Извештајот на раководството и тоа во делот „Преглед на резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување“ за материјалното прашање „Општествено позитивно влијание“. Следниве се неколку дефиниции за дополнително објаснување во однос на пристапот на ТИТАН кон вклучување на засегнатите страни од заедниците:

о „Информирање“ се однесува на „Обезбедување информации за (локалните) засегнати страни во однос на исходите од Материјалната проценка на ДЕ и Целите на резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување, како и помош при разбирањето на проблемите, алтернативите и решенијата, како и разгледувањето на можности за иницијативи на соработка во кои сите добиваат.

о „Консултирање“ се однесува на добивање повратни информации од засегнатите страни и разгледување на синергиите на ДЕ со локалната заедница.

о „Вклучување“ се однесува на директното работење со засегнатите страни и

разгледување на нивните загрижености, аспирации и очекувања од страна на компанијата (ДЕ).

о „Соработување“ се однесува на сослушувањето на информациите од засегнатите страни како дел од процесот на донесување одлуки за ДЕ, кој следува по претходните 3 стадиуми. Утврдување на најдобрите опции во однос на решенија и постигнување договор во однос на можности за локалната заедница и за компанијата во кои сите добиваат. План за заедничко спроведување со засегнатите страни, како и постигнување договор за соодветно ниво на застапување на вашите одлуки и дејствија.

о „Зајакнување“ се однесува на засегнатите страни и на локалната заедница за тие да може да носат нивни одлуки и планови за нивно делување, како и за предводење на нивните заложби кои се темелат на решенија. Компанијата цели да има улога на „овозможувач“ или „олеснувач“.

2. За годините означени како 'n/a' нема релевантни односни податоци.

3. Опфатеноста се однесува на сите рудници кои се во целосна сопственост и кои се дел од цементарниците, како и рудниците за производство на агрегати.

4. Активни рудници во рамките на, кои се дел од или блиску до областите со висока вредност во однос на биодиверзитетот. Видете ја Табелата „Рудници со висока вредност во однос на биодиверзитетот“.

5. Активни рудници со висока вредност во однос на биодиверзитетот каде плановите за вклучување во врска со биодиверзитетот активно се спроведуваат. Видете ја исто така Табелата „Рудници со висока вредност во однос на биодиверзитетот“.

6. Бројките за изведбата за претходните години повторно се пресметани и прилагодени да да го прикажуваат ревидираниот Референтен почетен план (опсегот) (видете ја Забелешката 2).

7. 2020 е почетната година за обелоденување податоци за овој индикатор.

8. Дефиницијата на „Трошоци за животната средина во однос на сите дејности“ е еднаква на дефиницијата за „Инвестиција во животната средина“, видете го Делот 2.5.8 „Забелешки за индикатори за градење вредности“.

9. За дефинициите кои се однесуваат на „Донации“ и „Локални трошоци“, видете го Делот 2.5.8 „Забелешки за индикатори за градење вредности“ (видете ги односните еквивалентни дефиниции: „Вкупни трошоци за донации и иницијативи за општествена ангажираност“ и „% на локални трошоци на ТИТАН“).

10. За работењето на ТИТАН во САД не се достапни конкретни информации.

Процентот на Просекот на Групацјата се пресметува исклучувајќи го работењето на ТИТАН во САД. За конкретниот метод на пресметка, погледнете ја односната Забелешка во Табелата 2.2 „Работно опкружување кое овозможува раст“, која е дел од изјавите за изведбата во однос на резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување.

Забелешки за поврзаноста на КИУ со SASB Стандардите

Поврзаност на индикаторите за успешноста за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување со метрика во согласност со SASB Стандардите. Конкретно:

- EM-CM-120a.1 согласно областа „Квалитет на воздухот“ за емисии на загадувачи во воздухот вклучувајќи NOx, SOx, честици (PM10), диоксини/фурани, испарливи органски соединенија (VOCs), полициклични ароматични јаглеродороди (PAHs) и (7) тешки метали,

- EM-CM-160a.1 и EM-CM-160a.2 согласно областа „Влијанија на биодиверзитетот“ за политиките за управување со животната средина и практики за активни наоѓалишта, процент на санирани погодени области (видете ја исто така Табелата „Наоѓалишта на рудници од Групацјата ТИТАН со висока вредност во однос на биодиверзитетот“ како дел од изјавите за успешноста на резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување.

2.4 Фокус област: Одговорни набавки										
Код	Индикатори на успешноста за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување	Единица	2021	2020	2019	GCCA	UNGC	UNCTAD	SASB	ЦОР и Цели
2.4.1 Материјално прашање: Ефикасност на ресурсите, рециклирање и санација, придонес кон циркуларната економија										
Сите активности										
4.1	Потрошувачка на вода (вкупно)	милион m ³	0,3	0,3	0,3	●	●			
4.2	Исцрпување на вода (вкупно, по извор)	милион m ³	0,4	0,4	0,3	●	●	●		EM-CM-140a.1
4.3	Подземна вода	милион m ³	0,4	0,3	0,3					EM-CM-140a.1
4.4	Комунална вода	милион m ³	0,0	0,1	0,0					EM-CM-140a.1
4.5	Дождовница	милион m ³	0,0	0,0	0,0					EM-CM-140a.1
4.6	Површински води	милион m ³	0,0	0,0	0,0					EM-CM-140a.1
4.7	Искористена вода за рудниците (од одводнувањето на рудниците)	милион m ³	0,0	0,0	0,0					ЦОР 6.3 ЦОР 6.4 ЦОР 6.5
4.8	Океанска или морска вода	милион m ³	0,0	0,0	0,0					
4.9	Отпадна вода	милион m ³	0,0	0,0	0,0					
4.10	Испуштање на вода (по одредиште)	милион m ³	0,1	0,1	0,0	●	●	●		
4.11	Површинска (речна, езерска)	милион m ³	0,0	0,0	0,0					
4.12	Потповршинска вода (бунарска)	милион m ³	0,0	0,0	0,0					
4.13	Океанска или морска вода	милион m ³	0,0	0,0	0,0					
4.14	Обработка надвор од локацијата	милион m ³	0,0	0,0	0,0					
4.15	Друго	милион m ³	0,0	n/a	n/a					
Активности за производство на цемент и цементни производи										
4.16	Потрошувачка на вода (вкупно)	милион m ³	0,3	0,3	0,3	●	●			
4.17	Исцрпување на вода (вкупно)	милион m ³	0,4	0,4	0,3					EM-CM-140a.1
4.18	Испуштање на вода (вкупно)	милион m ³	0,1	0,1	0,0					
4.19	Рециклирана вода (вкупно)	милион m ³	1,1	1,3	1,3	●	●	●		EM-CM-140a.1 ЦОР 6.3 ЦОР 6.4 ЦОР 6.5
4.20	Специфична потрошувачка на вода	l/t Цементен производ	293,01	304,58	280,45	●	●	●		
4.21	Специфична потрошувачка на вода	l/t Цемент	312,13	314,05	292,88	●	●	●		
4.22	Побарувачка на вода покриена со рециклирана вода	%	74,0	75,9	78,9					

2.4.1 Материјално прашање: Ефикасност на ресурсите, рециклирање и санација, придонес кон циркуларната економија										
Сите активности										
4.23	Потрошувачка на термичка енергија (вкупно)	TJ	2.924	2.835	2.696				EM-CM-140a.1	ЦОП 7 ЦОП 12
4.24	Потрошувачка на електрична енергија (вкупно)	TJ	380	395	378					
Активности за производство на цемент										
4.25	Интегрирани цементарници со сертифициран Систем за управување со животната средина (ISO 50001 или слично)	% Производство на клинкер	100,0	0,0	0,0	●	●	●	EM-CM-140a.1	
4.26	Специфична потрошувачка на термичка енергија	kcal/kg Клинкер	869,3	878,7	873,0	●	●	●		ЦОП 7.2 ЦОП 7.3 ЦОП 9.4 ЦОП 12.2
4.27	Специфична потрошувачка на електрична енергија	kWh/t Цемент	105,0	109,6	109,8		●			
4.28	Обновливата енергија како дел од вкупната потрошувачка на електрична енергија	% Потрошена електрична енергија	45,5	26,3	n/a					
Сите активности										
4.29	Извлечени природни сировини (вкупно, влажни)	милион t	1,7	1,6	1,6	●	●	●	EM-CM-130a.1	
4.30	Извлечени сировини за производство на клинкер и цемент	милион t	1,6	1,5	1,4	●	●	●	EM-CM-130a.1	ЦОП 12.2
4.31	Извлечени сировини за агрегати	милион t	0,1	0,1	0,2		●			
Активности за производство на цемент										
4.32	Потрошувачка на материјали	милион t	1,5	1,5	1,4	●	●	●	EM-CM-130a.1	
4.33	Потрошувачка на извлечени (природни) сировини (суви)	милион t	1,4	1,3	1,3	●	●	●		
4.34	Потрошувачка на алтернативни сировини (суви)	милион t	0,1	0,1	0,1					ЦОП 12.2 ЦОП 12.4 ЦОП 12.5
4.35	Користење на алтернативни сировини (од вкупно потрошените сировини)	% Суви	8,0	8,6	9,5					
4.36	Стапка на алтернативни сировини (врс основа на (еквивалентниот) фактор на клинкер-цемент)	% Суви	12,0	12,4	13,9					
Сите активности										
4.37	Надворешно рециклирани отпадни материјали (вкупно, влажни)	t	537	355	392	●	●	●	EM-CM-130a.1	
4.38	Повторно искористени	t	0	0	0				EM-CM-130a.1	ЦОП 12.2 ЦОП 12.4 ЦОП 12.5
4.39	Рециклирани	t	537	355	392					
4.40	Обновени	t	0	0	0					
4.41	Одлагање на отпад, разложување по одредиште-користење (влажно)	% по маса	100,0	100,0	100,0					

Код	Индикатори на успешноста за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување	Единица	2021	2020	2019	GCCA	UNGC	UNCTAD	SASB	ЦОР и Цели
Сите активности										
4.42	Повторно искористени	% по маса	0,0	0,0	0,0					
4.43	Рециклирани	% по маса	69,2	59,5	56,6					
4.44	Обновени (вклучувајќи енергија)	% по маса	0,0	0,0	0,0					ЦОР 12.2 ЦОР 12.4
4.45	Со палење	% по маса	0,0	0,0	0,0		●	●		ЦОР 12.5
4.46	На депонија	% по маса	30,3	40,2	43,2		●			
4.47	Друго (вклучувајќи складирање)	% по маса	0,5	0,3	0,3		●			
4.48	Отстранување на отпад (вкупно, влажно)	t	775	596	693		●			
4.49	Неопасен отпад	t	748	546	612		●			ЦОР 12.2 ЦОР 12.5
4.50	Опасен отпад	t	27	50	80					

Забелешки

Забелешки за надворешната верификација, стандарди, упатства и применети услови

Стандарди: Во однос на стандардите за известување во согласност со Глобалниот секторски пристап на ТИТАН, имено GCCA, UNGC, UNCTAD и SASB, ве молиме повикајте се на делот „Пристапот на ТИТАН за ESG известување“ во изјавите за успешноста на резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување. Упатства: ТИТАН ги следи Упатствата на GCCA Рамката на одржливост и Упатствата за одржливост за следење и известување за водата во производството на цемент. Овие Упатства ги заменува претходните односни Упатства на WBCSD/CSI, кои беа насоки за мерење, известување и верификување на еколошката успешност/работење сè до (вклучувајќи ја и) 2018. За стандардите за Секторот, видете ги деталите во Табелата „Секторски стандарди за нефинансиски објави во 2021“.

Забелешки за конкретни КИУ

- Нов индикатор.
- Вкупно исцрпената вода ги вклучува и количините исцрпени од ТИТАН за потребите на трети страни без да се користат во ниту една фабрика на ТИТАН.
- Вкупно испуштената вода ги вклучува и количините исцрпени од ТИТАН за потребите на трети страни без да се користат во ниту една фабрика на ТИТАН.
- Се однесува на количините вода исцрпени од ТИТАН за потребите на трети страни без да се користат во ниту една фабрика на ТИТАН.

5. За конкретните години означени како 'n/a' нема достапни релевантни информации.

6. Во 2021 година, ТИТАН направи чекор напред со градење на интерен Патоказ за одржлив синџир на набавки и со воведување на: (а) нова Политика за набавки на Групацјата и (б) Основи за критериуми за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување за евалуација на клучните добавувачи, како што се дефинирани согласно Упатствата на GCCA за управување со одржлив синџир на набавки и со значајно ниво на трошоци за ТИТАН.

Забелешки за поврзаноста на КИУ со SASB Стандардите

Поврзаност на индикаторите за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување со метриката согласно SASB Стандардите, конкретно:

- EM-CM-130a.1 согласно областа „Управување со енергија“ за вкупно потрошената електрична енергија, процент на енергија од електричната мрежа, процент од алтернативна енергија и процент од обновлива енергија.
- EM-CM-140a.1 согласно областа „Управување со води“ за вкупно исцрпената чиста вода, процент на рециклирана вода, процент во области со висок или екстремно висок недостаток на вода (видете ја исто така Табелата „Локации на цементарници од Групацјата ТИТАН во области со недостаток на вода“ како дел од ESG известувањето, и
- EM-CM-150a.1 согласно областа „Управување со отпад“ за количина на генериран отпад, процент на опасен и процент на рециклиран отпад.

2.5.1 Добро управување, транспарентност и деловна етика				
Код	Клучни индикатори на управувањето	Забелешки	Успешност и работење во 2022	Стандарди за известување
Усогласеност и деловна етика				
5.1	Опфат на Механизмот за поплаки (Ethicspoint)	1	100%	ЦОП 5.5 ЦОП 16.5 ЦОП 16.6 ЦОП 16.7
5.3	Процент на синдикално здружени вработени (%)		68,40%	UNGC UNCTAD SASB ⁵
5.5	Просечен број на часови обука по вработен за тема Усогласеност	3	2,4	

Забелешки

Забелешки за стандарди, упатства и користени термини

КИУ кои се однесуваат на ESG известувањето се клучни индикатори за Управувањето/Владеењето и се во согласност со барањата на Упатствата на UNCTAD за известување за Клучни индикатори (UNCTAD, 2019), а воедно се поврзани со најрелевантните ЦОР и конкретните Цели за секоја ЦОР. Конкретните КИУ од оваа Листа се исто така суштински значајни за известувањето во однос на напредокот, а во врска со заложбите на Групациската ТИТАН поврзани со Десетте принципи на Глобалниот договор на Обединетите нации.

Забелешки за конкретни Клучни индикатори за управувањето

1. EthicsPoint е достапен на сите Вработени во ТИТАН. За секој издржан случај се изведе акциски план за поправно дејствие.
2. Групациската ТИТАН: Во 2021 година овој процент достигна 52,3 %, што е мало зголемување во споредба со 51,7 % во 2020 година. ТИТАН води годишна

евиденција за бројката и времетраењето на нападите и исклучувањата/блокирањата на внатрешните системи за собирање на податоци (во 2021 година бројката беше 0). Ваквите објави ги опфаќаат барањата за известување во согласност со SASB Стандардите за „Работни односи“ и поконкретно метриката (КИУ) EM-MM-310a.1 и EM-MM-310.

3. Просечната бројка на часови обука по вработен и по година во однос на Политиките и Внатрешните регулативи на ТИТАН (при што приоритет се дава на Кодексот на однесување, Политиките за човекови права, Политиките против поткуп, GDPR, но оваа листа не е целосно исцрпена). КИУ се пресметува како вкупна бројка на часови обука за предметната материја поделена со вкупната бројка на вработени. ТИТАН ги категоризира овие предметни материи на обука под општата предметна област: „Усогласеност“ (видете ја Табелата 2.2 во однос на КИУ „Часови обука по предметна материја, вкупно на ниво на Групациската“).

2.5.2		ESG Политики				
Политики на Групацјата	Нови или ре-видирани во 2021	Најрелевантни фокус области на ТИТАН				
		Декарбонизација и дигитализација	Работно опкружување кое овозможува раст	Позитивно локално влијание	Одговорни набавки	Добро управување, транспарентност и деловна етика
Политика за животната средина		●		●	●	
Политика за безбедност и здравје при работа (БЗР)			●			
Политика за кодекс на однесување	✓		●			●
Политика за диверзитет и вклучување (инклузија)	✓		●			
Политика за КОО				●		
Политика за набавки	✓			●	●	
Политика за укажувачи						●
Политика за човекови права			●	●	●	●
Политика против поткуп и корупција						●
Политика за усогласеност со Законот за конкурентност						●
Политика за конфликт на интереси						●
Политика за заштита на податоци			●			●
Политика за информациска сигурност		●				●
Политика за санкции						●

2.5.5 Ревизии на животната средина		
Област		Северна Македонија
Систем за управување со животната средина	Надворешна	3
	Внатрешна	1
Ревизии на Системот за управување со животната средина/ Енергијата	Надворешна	1
	Внатрешна	
Емисии на CO ₂	Надворешна	2
	Внатрешна	1
Управување со отпадот	Надворешна	1
	Внатрешна	1
Претставки/Поплаки	Надворешна	3
	Внатрешна	
Дозволување	Надворешна	
	Внатрешна	
Друго	Надворешна	10
	Внатрешна	
ВКУПНО	Надворешна	20
	Внатрешна	3

2.5.7 Секторски стандарди за нефинансиски објави во 2021		
Секторско здружение или иницијатива	Упатства или други референтни документи	Објавено
GCCA	Повелба за одржливост	Последно издание (публикации помеѓу 2019 и 2021)
	Упатства од Рамката за одржливост	
	Упатства за одржливост за следење и известување за безбедноста на производството на цемент и бетон. Овој документ е договорен со GCCA да има проширена примена за бетонот и останатите сродни дејности [Столб 1]	
	Упатства за одржливост за следење и известување за емисиите на CO ₂ при производството на цемент [Столб 2]	
	Упатства за одржливост за следење и известување за водата при производството на цемент [Столб 4]	
	Упатства за одржливост за следење и известување за емисиите при производството на цемент [Столб 4]	
	Упатства за одржливост за следење и известување за емисиите при производството на цемент [Столб 5]	
	Упатства за одржливост за санација на рудници и управување со биодиверзитетот [Столб 4]	
	Упатства за одржливо управување со синцирот на набавки [Столбови 1, 3 и 5]	
(Претходно) WBCSD/CSI	Препорачани добри практики за: (а) Безбедност на изведувачите и (б) Безбедно возење	2009

Забелешки

Глобалната асоцијација за цемент и бетон (GCCA) ја има изградено својата Повелба за безбедност врз основа на пет (5) Столба на одржливост со цел опфаќање на целосниот спектар на одржливост за своите работни цели: Столб 1: Безбедност и здравје, Столб 2: Климатски промени и енергија, Столб 3: Општествена одговорност, Столб 4: Животна средина и природа и Столб 5: Циркуларна економија. Терминологијата на „Столбовите“ се однесува на GCCA Повелбата на заложби за компаниите-членки,

а детали се достапни во Повелбата и Рамковните упатства на веб-страницата на GCCA: <https://gccassociation.org/sustainability-innovation/sustainability-charter-and-guidelines/> ТИТАН активно учествува од 2021 година и тоа во различни работни групи на GCCA, придонесувајќи со практично знаење и експертиза, а во согласност со својата работна практика во изминатите години.

2.5.8 Забелешки за индикаторите за градење вредности

Следниве Забелешки ги опфаќаат дефинициите за термините кои се конкретно користени при Градењето и испораката на вредности до засегнатите страни и служат како индекс на Забелешки за Табелата „Создавање и споделување вредности“.

Забелешки за стандардите, упатствата и користените термини

Групација ТИТАН; Повеќето термини кои се однесуваат на Клучните индикатори за градење вредности се усвоени од „Упатствата за клучните индикатори за субјектот кој известува за придонесот кон остварувањето на Целите за одржлив развој“ (или скратено Упатства на UNCTAD 2019) и инкорпорирани во стандардите на ТИТАН. Односните поими се изнесени овде и се поврзани со КИУ во горниот Индекс. Бројките кои се однесуваат на Клучните индикатори за градење вредности се претставени во „Запознаеност со ТИТАН, Градење и споделување на вредности“.

Детални бројки се изнесени во Извештајот под делот „Креирање и споделување на вредности“, видете ги исто така Табелите 2.1, 2.2 и 2.3.

1. Економската вредност која е создадена и испорачана на клучните засегнати страни и пресметана со примена на Упатствата за клучните индикатори за субјектот кој известува за придонесот кон остварувањето на Целите за одржлив развој“ (издание од 2019).
2. Бруто додадена вредност. Приходи намалени за трошоците за набавените материјали, добра и услуги (познати и како Додадена вредност согласно Упатствата на UNCTAD, 2019). Пристапот на ТИТАН се заснова на верификуваните и објавени Финансиски извештаи за истиот пресметковен период согласно Меѓународните стандарди за финансиско известување.
3. Нето додадена вредност. Приходи намалени за трошоците за набавените материјали, добра и услуги и намалени за амортизацијата на материјалните средства (Упатства на UNCTAD, 2019). Пристапот на ТИТАН се заснова на верификуваните и објавени Финансиски извештаи за истиот пресметковен период согласно Меѓународните стандарди за финансиско известување.
- 4а. Вкупно потрошено на добавувачи, локални и меѓународни, за добра и услуги. Во согласност со Стандардите на ТИТАН и примената на Меѓународните стандарди за финансиско известување. Видете ги Финансиските извештаи.
- 4б. % на локални трошоци на ТИТАН. Соодносот на потрошените износи на локални добавувачи во однос на вкупно потрошените износи кон сите добавувачи, изразен како процент. Трошоците за локални набавки се општ индикатор за опсегот на поврзаност на субјектот со локалната економија (Упатства на UNCTAD, 2019). ТИТАН користи пристап оддолу-нагоре во насока на подигање на свеста, насочување и поддршка на локалните ДЕ, во интерес на собирање на сите информации и нивно консолидирање на ниво на Групацијата и тоа од односните извори на податоци. „Локално“ се однесува на добавувачите кои обезбедуваат добра и услуги за ТИТАН и кои имаат национален даночен број во дадената држава на интерес, која држава е иста како државата на ДЕ на ТИТАН и нејзиниот национален даночен број. Во случај на држави со владина структура од типот на „федерација на држави“, а ова конкретно се однесува на САД каде различните соединети држави имаат „локални“ влади и огромен географски опфат, терминот „локално“ се однесува

на оние добавувачи со даночен регистарски број на деловниот субјект во истата држава како оној на деловната единица или на локацијата каде се изведуваат операциите. ТИТАН ги објавува односните бројки во Табелата 2.3 од Стандардите за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување.

5. Даноци кон национални и локални управи. Во согласност со Стандардите на ТИТАН и примената на Меѓународните стандарди за финансиско известување. Видете ги Финансиските извештаи.
6. Готовински плаќања, кон акционери и малцинства. Во согласност со Стандардите на ТИТАН и примената на Меѓународните стандарди за финансиско известување. Видете ги Финансиските извештаи.
7. Вкупно потрошени износи на донации и иницијативи за општествена вклученост. Вкупен износ на добротворни/доброволни донации и инвестиции на финансии (расходи за капитал и обртен капитал) во пошироката заедница каде целните корисници се надворешни и направени надвор од периодот на известување и тоа во апсолутен износ (Упатства на UNCTAD, 2019). ТИТАН го објавува овој износ како „Донации“, како еквивалентен на „добротворни/ доброволните донации и инвестиции на финансии“ и детално изнесен во Табелата 2.3 врз основа на верификуваните и објавени Финансиски извештаи за истиот период на известување.
8. Инвестиции во заштита на животната средина. Вкупниот износ на расходи (капитални и обртни) за инвестициите чија примарна цел е спречување, намалување и отстранување на загадувањето и на останатите форми на деградација на животната средина. (Упатства на UNCTAD, 2019). ТИТАН ги објавува односните бројки во Табелата 2.3 од Стандардите за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување (КИУ „Еколошки расходи во однос на сите активности“).
9. Плати (придонеси за) пензии и социјално пријавување, вклучувајќи дополнителни надоместоци од оние кои се законски предвидени. Во согласност со Стандардите на ТИТАН и примената на Меѓународните стандарди за финансиско известување. Видете ги Финансиските извештаи.
10. Инвестиции во обука на директни вработени. Вкупни расходи вклучувајќи ги директните и индиректните трошоци за обука на директните вработени (опфаќајќи трошоци за хонорар на обучувачи, капацитети за обука, опрема за обука, поврзани трошоци за патување, итн.) кои се изнесени по вработен и по година и расчленети по категорија на вработен (Упатства на UNCTAD, 2019). ТИТАН ги објавува односните бројки во Табелата 2.3 од Стандардите за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување.
11. Инвестиции за истражување и иновации. Вкупен износ на расходи за истражување и развој (R&D) и Иновации од страна на субјектот кој пријавува за време на периодот на пријавување (Упатства на UNCTAD, 2019). Ги опфаќа сите расходи за Истражување и развој и за Иновации, како и проекти, вклучувајќи плати, учества, патување и други трошоци на нашите вработени, директни или индиректни, како и останати расходи за унапредување на иновативните технологии и производи. ТИТАН ги користи верификуваните и објавени Финансиски извештаи за истиот период на пријавување. ТИТАН ги објавува односните бројки во Табелата 2.1 од Стандардите за резултатите во животната средина, придонес кон општеството и корпоративно управување.
12. Капитални расходи, познати како CapEx, се финансии кои компанијата ги користи за стекнување, надоградување и одржување на физичките средства, како што се имот, згради (објекти), индустриски погони, технологија или опрема.

Преглед на напредокот за десетте начела на UNGC

Посветеност на Глобалниот договор на ОН

Глобалниот договор на Обединетите нации е најголемата доброволна иницијатива во светот, посветена на промовирање одговорни практики. Оваа иницијатива вклучува претставници на компании, академски институции, граѓански здруженија, локална самоуправа и синдикати за да се усогласи нивното работење со Десетте универзални начела за човекови права, работнички права, заштита на животната средина и антикорупција. Групацијата ТИТАН беше меѓу првите 500 потписници во 2002 година и стана учесник на Глобалниот договор на ОН (UNGC) во 2017 година. Во 2004 година беше основана Мрежата на Глобалниот договор на ОН во Северна Македонија како локална мрежа.

Во 2008 година УСЈЕ стана членка на локалната мрежа на Глобалниот договор на ОН и оттогаш активно учествува со сопствени ресурси и знаење, придонесувајќи кон напорите на нашата матична компанија (ТИТАН).

*Извори: Северна Македонија | Глобален договор на ОН, и:
Наши учесници | Глобален договор на ОН*

Од 2009 година УСЈЕ редовно објавува годишни извештаи за одржливост 12 последователни години, правејќи ги достапни и на веб-страницата¹ на Глобалниот договор на ОН, вклучително и целосна Изјава за прогресот на комуникацијата (CoP). Нивото на целосност и покриеност на информациите за годишниот CoP на УСЈЕ ги задоволува барањата според Критериумите за напредно ниво на Глобалниот договор на ОН (види на веб-страницата на Глобалниот договор на ОН: „Овој CoP се квалификува за напредно ниво на Глобалниот договор“).

Извор: ТИТАН Цементарница УСЈЕ АД Скопје | Глобален договор на ОН

За оваа цел, сегашниот извештај е верификуван од независен ревизор и Писмото за верификација е содржано на страница 83. Погледнете ја и изјавата за практиките на УСЈЕ како забелешка¹ (фуснота) на оваа страница.

1 Забелешка: Потврдуваме дека нашата матична компанија ТИТАН Цемент интернационал С.А. учествува во Глобалниот договор на ОН и ги поддржуваме Десетте начела и унапредувањето на Целите за одржлив развој, како и пошироките цели на ОН. Поддршката за оваа иницијатива е целосно консолидирана во рамките на заложбата на нашата матична компанија

Област на ГДОН	Начела поврзани со ГДОН	Нашите заложби	Повикување во Годишниот извештај за одржливост за 2021 година
Човекови права	<p>Начело 1: Бизнисите треба да ја поддржуваат и да ја почитуваат заштитата на меѓународно прокламирани човекови права во рамките на нивното влијание.</p> <p>Начело 2: Бизнисите треба да се погрижат да не соучествуваат во прекршувањето на човековите права.</p>	<p>а. Корпоративни вредности на ТИТАН</p> <p>б. Кодекс на однесување на Групацијата ТИТАН</p> <p>в. Политика за КОО на Групацијата ТИТАН</p> <p>г. Кодекс на однесување на Групацијата ТИТАН за набавки</p> <p>д. Рамка за управување со вработените во ТИТАН</p> <p>ѓ. Политика и упатства за безбедност и здравје при работа на ТИТАН</p> <p>е. Политика за борба против поткуп и корупција на Групацијата ТИТАН</p> <p>ж. Политики на ТИТАН УСЈЕ</p>	<p>СТРАТЕГИСКИ ПРЕГЛЕД: Нашите вредности (стр. 18), Нашата Структура на управување (стр. 29), Обезбедување правична конкуренција и борба против корупцијата (стр. 51), Фокус на материјални прашања (стр. 22-25).</p> <p>ИСТАКНАТИ РЕЗУЛТАТИ: Создавање вредности (стр. 20-21).</p> <p>БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА: Безбедност и здравје при работа на Групацијата ТИТАН</p> <p>Насоки и системи (стр. 38) и код 2.2.1 Материјално прашање: Безбедна и здрава работна средина.</p> <p>КАРИЕРЕН РАЗВОЈ: ТИТАН Рамка за управување со вработените, Поттикнување на човековите права и еднакви можности (стр. 31, 40) и код 2.2.3 Материјално прашање: Континуиран развој на нашите луѓе.</p> <p>ВКЛУЧУВАЊЕ СО ЛОКАЛНИТЕ ЗАЕДНИЦИ: (стр. 45-48) и Код 2.3.2 Материјално прашање: Општествено позитивно влијание.</p> <p>ДЕЛОВНИ ПАРТНЕРИ: Подобрување на севкупното работење на добавувачите според стандардите на ТИТАН (стр. 50).</p> <p>ESG ИЗВЕСТУВАЊЕ: стр. 52-71</p>
Стандарди за работа	<p>Начело 3: Бизнисите треба да ја поддржуваат слободата на здружување и ефикасното признавање на правото на колективно договарање.</p> <p>Начело 4: Бизнисите треба да поддржуваат елиминација на сите форми на принудна и задолжителна работа.</p> <p>Начело 5: Треба да се почитува ефективното укинување на детскиот труд.</p> <p>Начело 6: Бизнисите треба да се залагаат за елиминација на дискриминацијата во однос на вработувањето и професијата.</p>	<p>а. Корпоративни вредности на ТИТАН</p> <p>б. Кодекс на однесување на Групацијата ТИТАН</p> <p>в. Политика за КОО на Групацијата ТИТАН</p> <p>г. Кодекс на однесување на Групацијата ТИТАН за набавки</p> <p>д. Рамка за управување со вработените во ТИТАН</p> <p>ѓ. Политика и упатства за безбедност и здравје при работа на ТИТАН</p> <p>е. Политика за борба против поткуп и корупција на Групацијата ТИТАН</p> <p>ж. Политики на ТИТАН УСЈЕ</p>	<p>СТРАТЕГИСКИ ПРЕГЛЕД: Нашите вредности (стр. 18), Нашата Структура на управување (стр. 29), Обезбедување правична конкуренција и борба против корупција (стр. 51), Фокус на материјални прашања (стр. 22-25).</p> <p>ИСТАКНАТИ РЕЗУЛТАТИ: Преглед на резултатите во животната средина, приднес кон општеството и корпоративно управување (стр. 52-71), Создавање вредност (стр. 20-21).</p> <p>БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА: Безбедност и здравје при работа на Групацијата ТИТАН</p> <p>Насоки и системи (стр. 38) и код 2.2.1 Материјално прашање: Безбедна и здрава работна средина.</p> <p>КАРИЕРЕН РАЗВОЈ: ТИТАН Рамка за управување со луѓе, Поттикнување на човековите права и еднакви можности (стр. 31, 40) и код 2.2.3 Материјално прашање: Континуиран развој на нашите луѓе.</p> <p>ВКЛУЧУВАЊЕ СО ЛОКАЛНИТЕ ЗАЕДНИЦИ: (стр. 45-48) и код 2.3.2 Материјално прашање: Општествено позитивно влијание.</p> <p>ESG ИЗВЕСТУВАЊЕ: стр. 52-71</p>
Животна средина	<p>Начело 7: Бизнисите треба да поддржуваат претпазлив пристап кон предизвиците со животната средина.</p> <p>Начело 8: Бизнисите треба да преземат иницијативи за промовирање поголема еколошка одговорност.</p> <p>Начело 9: Бизнисите треба да поттикнуваат развој и дифузија на еколошки технологии.</p>	<p>а. Корпоративни вредности на ТИТАН</p> <p>б. Кодекс на однесување на Групацијата ТИТАН</p> <p>в. Политика за КОО на Групацијата ТИТАН</p> <p>г. Политика за животна средина на Групацијата ТИТАН и политики на ТИТАН УСЈЕ</p>	<p>СТРАТЕГИСКИ ПРЕГЛЕД: Нашите вредности (стр. 18), Нашата Структура на управување (стр. 29), Обезбедување правична конкуренција и борба против корупција (стр. 51), Фокус на материјални прашања (стр. 22-25).</p> <p>ИСТАКНАТИ РЕЗУЛТАТИ: Преглед на резултатите во животната средина, приднес кон општеството и корпоративно управување (стр. 52-71), Создавање вредност (стр. 20-21).</p> <p>ЕКОЛОШКИ РЕЗУЛТАТИ: (стр. 36-37), (стр. 41-44), стр. 49 и код 2.1.1 Материјално прашање: Деловен модел подготвен за иднина во јаглеродно неутрален свет, 2.3.1. Материјално прашање: Еколошко позитивно влијание и код 2.4.1. Материјално прашање: Ефикасност на ресурсите, рециклирање и санација, придонес кон циркуларната економија.</p> <p>ВКЛУЧУВАЊЕ СО ЛОКАЛНИТЕ ЗАЕДНИЦИ: (стр. 45-48) и код 2.3.2 Материјално прашање: Општествено позитивно влијание.</p> <p>ESG ИЗВЕСТУВАЊЕ: стр. 52-71</p>
Спречување корупција	<p>Начело 10: Бизнисите треба да работат против корупција во сите нејзини форми, вклучувајќи изнуда и мито.</p>	<p>а. Корпоративни вредности на ТИТАН</p> <p>б. Кодекс на однесување на Групацијата ТИТАН</p> <p>в. Политика за КОО на Групацијата ТИТАН</p> <p>г. Кодекс на однесување на Групацијата ТИТАН за набавки</p>	<p>СТРАТЕГИСКИ ПРЕГЛЕД: Нашите вредности (стр. 18), Нашата Структура на управување (стр. 29), Обезбедување правична конкуренција и борба против корупција (стр. 51), Фокус на материјални прашања (стр. 22-25).</p> <p>ДЕЛОВНИ ПАРТНЕРИ: Подобрување на севкупното работење на добавувачите според стандардите на ТИТАН (стр. 50).</p>

ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ

Клучни финансиски показатели

2021 беше уште една година во која се потврдија силните финансиски резултати на УСЈЕ. Без оглед на времетраењето на пандемијата на КОВИД-19, прометот на компанијата се зголеми за повеќе од 6 %. Во 2021 година УСЈЕ постигна пресвртница во однос на продажбата што надмина 1 милион тони цемент.

Промет

2021: 4.983 милиони МКД
(2020: 4.671 милиони МКД)

ЕБИТДА

2021: 1.489 милиони МКД
(2020: 1.858 милиони МКД)

Нето-добивка по оданочување

2021: 1.177 милиони МКД
(2020: 1.523 милиони МКД)

Капитални расходи

2021: 355 милиони МКД
(2020: 223 милиони МКД)

ROCE (ЕБИТ/ Употребен капитал)

2021: 26,19%
(2020: 56,17%)

Добивка по акција

2021: 2.088 МКД
(2020: 2.702 МКД)

Обем на продажба

Цемент

2021: 1.032.212 тони
(2020: 983.000 тони)

Готов бетон

2021: 34.600 m³
(2020: 60.000 m³)

Агрегати

2021: 83.267 тони
(2020: 39.000 тони)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР И ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Извештај на независниот ревизор

До Одборот на директори и Акционерите на Цементарница Усје АД Скопје

Извештај за поединечните финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените поединечни финансиски извештаи на Цементарница Усје АД Скопје, коишто го вклучуваат поединечниот извештај за финансиска состојба заклучно со 31 декември 2021 година, и поединечниот извештај за сеопфатна добивка, поединечниот извештај за промени во главнината и поединечниот извештај за парични текови за годината којашто завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за поединечните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие поединечни финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето на поединечни финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие поединечни финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Стандардите за ревизија прифатени во Република Северна Македонија („Стандардите“). Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали поединечните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во поединечните финансиски извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на поединечните финансиски извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на поединечните финансиски извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на ентитетот.

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на поединечните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, поединечните финансиски извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Цементарница Усје АД Скопје заклучно со 31 декември 2021 година, како и на нејзината финансиска успешност и нејзините парични текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Годишниот извештај е подготвен од страна на Раководството во согласност со барањата на Законот за Трговски Друштва, член 384.

Раководството е исто така одговорно за подготвувањето на Поединечната одишна сметка и Годишниот извештај на Цементарница Усје АД Скопје, кои се одобрени од Одборот на директори.

Според барањата на Законот за Ревизија, известуваме дека историските информации прикажани во Годишниот извештај подготвен од страна на Раководството на Цементарница Усје АД Скопје, во согласност со член 384 од Законот за Трговски Друштва е конзистентен во сите материјални аспекти со финансиските информации прикажани во Поединечната годишна сметка и ревидираните поединечни финансиски извештаи на Цементарница Усје АД Скопје, на крајот на 31 декември 2021 година и за годината која завршува тогаш.

Драган Давитков
Управител

Драган Давитков
Овластен ревизор

ПрајсвотерхаусКуперс Ревизија ДОО Скопје

1 април 2022 година
Скопје, Република Северна Македонија

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

ПОЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
За годината што завршува на 31 декември 2021 година

	Белешки	2021 МКД'000	2020 МКД'000
Приходи од продажба	3а	4.876.144	4.552.417
Останати приходи	3б	107.244	118.636
Трошоци на продадени производи	3в	(3.427.101)	(2.644.523)
Бруто добивка		1.556.287	2.026.530
Останати оперативни приходи	3г	158.232	122.287
Останати оперативни трошоци	3д	(184.782)	(215.912)
Трошоци за продажба и маркетинг		(36.300)	(33.830)
Административни трошоци	3е	(209.664)	(221.543)
Добивка од оперативни активности		1.283.773	1.677.532
Приходи од финансирање		2.660	3.232
Курсни разлики нето		(587)	7.145
Трошоци од финансирање		(6.764)	(3.085)
Нето приходи од финансирање	3е	(4.691)	7.292
Добивка пред оданочување		1.279.082	1.684.824
Данок на добивка	4	(101.654)	(161.620)
Добивка за годината		1.177.428	1.523.204
<i>Останата сеопфатна добивка која не се рекласификува во билансот на успех во последователните периоди:</i>			
Ревалоризационен вишок - Вложувања во недвижности	8	14.932	15.800
Вкупно сеопфатна добивка за годината		1.192.360	1.539.004
Добивка за годината распределна на:			
Акционерски капитал на матичната компанија		1.118.557	1.444.607
Неконтролирачко учество		58.871	78.597
		1.177.428	1.523.204
<i>Заработувачка по акција</i>			
Основна заработувачка по акција која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	5	2,09	2,70
Вкупно сеопфатна добивка за годината распределна на:			
Акционерски капитал на матичната компанија		1.132.742	1.459.591
Неконтролирачко учество		59.618	79.413
		1.192.360	1.539.004

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

ПОЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
за 31 декември 2021 година

	Бележки	2021 МКД'000	2020 МКД'000
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	6	2.638.302	2.490.645
Нематеријални средства	7	14.001	13.705
Вложувања во недвижности	8	250.812	222.744
Вложувања во подружници		38.722	36.254
Средства за истражување и вреднување	9	1.220	4.232
		<u>2.943.057</u>	<u>2.767.580</u>
Тековни средства			
Залихи	10	1.243.716	857.418
Побарувања од купувачи и останати побарувања	11	487.072	423.260
Побарување за данок на добивка		18.809	-
Пари и парични средства	12	354.646	662.771
		<u>2.104.243</u>	<u>1.943.449</u>
ВКУПНО СРЕДСТВА		<u>5.047.300</u>	<u>4.711.029</u>
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал и резерви			
Акционерски капитал	13	1.747.730	1.747.730
Премија		1.122	307
Акумулирана добивка		491.134	387.743
Останати резерви	14	319.796	573.413
Реинвестирана добивка		1.105.778	940.166
		<u>3.665.560</u>	<u>3.649.359</u>
Нетековни обврски			
Долгорочни резервации за отпремнини	15	55.543	49.438
Резервација за ревитализација на рудниците		1.493	6.894
		<u>57.036</u>	<u>56.332</u>
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи и останати обврски	16	1.307.746	961.726
Резервација за неискористен годишен одмор		4.003	4.496
Тековен дел на долгорочни резервации за отпремнини	15	3.040	3.728
Обврска за данок на добивка		9.474	30.887
Обврска за дивиденда		441	4.501
		<u>1.324.704</u>	<u>1.005.338</u>
ВКУПЕН КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		<u>5.047.300</u>	<u>4.711.029</u>

Потпишано од страна на овластени лица на Друштвото на 28 февруари 2022 година:

Борис Хрисафов

Главен извршен директор

Составувач, овластен сметководител со број на уверение 102613:

Барлакоска Габриела

Раководител на локално-сметководство

Никос Моусурас

Финансов директор

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

ПОЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИ ТЕКОВИ
За годината што завршува на 31 декември 2021 година

	Белешки	2021 МКД'000	2020 МКД'000
<i>Парични текови од оперативни активности</i>			
Добивка пред оданочување		1.279.082	1.684.824
<i>Исправки за:</i>			
Добивка од продажба на НПО		(801)	-
Амортизација на НПО		205.442	180.886
Актуарска загуба, нето		7.387	6.239
Трошок за камата, пресметка на резервации за обврски за пензионирање		1.535	1.617
Приход од камати		(2.660)	(3.232)
Отпис на застарена залиха и корекција на истата		19.225	49.484
Неискористени денови од годишен одмор (нето) (Добивки) / загуби од вреднување на возувања во недвижности, нето		493	(5.576)
Трошок за камати		(11.111)	1.484
Трошок за камати		5.231	1.468
Отпис на застарени побарувања и исправка на вредноста		400	978
Нето сегашна вредност на продадени и отпишани НПО		3.141	12
Оперативна добивка пред промени во оперативниот капитал		1.507.364	1.918.184
Зголемување на побарувања од купувачи и останати побарувања		(64.214)	(108.293)
Намалување на залихите		(405.522)	(197.243)
Зголемување на обврски спрема добавувачи и останати обврски		336.815	317.896
Парични средства генерирани од оперативни активности		1.374.443	1.930.544
Платени камати		(5.231)	(1.468)
Платен данок на добивка		(168.731)	(165.215)
Нето парични текови од оперативни активности		1.200.481	1.763.861
<i>Парични текови од инвестициони активности</i>			
Набавка на недвижности, постројки и опрема		(355.592)	(223.225)
Зголемување на вложување во подружници		(2.468)	(21.593)
Средства за истражување и вреднување		-	-
Примања од продажба на НПО		973	12
Примени приходи од камата		2.660	3.232
Нето парични текови искористени во инвестициони активности		(354,427)	(241.574)
<i>Парични текови од финансиски активности</i>			
Дивиденда платена на акционери во Групацијата		(1.094.487)	(2.338.633)
Дивиденда платена на малцинските акционери		(59.692)	(123.300)
Нето парични текови користени во финансиски активности		(1.154.179)	(2.461.933)
Нето намалување на пари и парични средства		(308.125)	(939.646)
Пари и парични средства на 1 јануари		662.771	1.602.417
Пари и парични средства на 31 декември		354.646	662.771

ИЗВЕШТАЈ ЗА НЕЗАВИСНО ОГРАНИЧЕНО УВЕРУВАЊЕ ЗА ГОДИШНИОТ ИЗВЕШТАЈ ЗА ОДРЖЛИВОСТ 2021

Цементарница УСЈЕ АД, Скопје
Бул. Борис Трајковски бр.94
1000 Скопје

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 526-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
Е Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извештај за независно ограничено уверување

До Раководството на Цементарница УСЈЕ АД, Скопје

Вовед и обем на работа

Ние бевме ангажирани од Цементарница УСЈЕ АД, Скопје (во понатамошниот текст „Друштвото“) да извршиме ангажман за ограничено уверување во врска со следниве информации, презентирани во Годишниот извештај за одржливост за 2021 година на Цементарница УСЈЕ АД, Скопје (во понатамошниот текст „Извештај за одржливост“):

- Конзистентноста на презентираните квалитативни и квантитативни нефинансиски обелоденувања за одржливост, во однос на принципите на Глобалниот договор на Обединети Нации и поконкретно со критериумите за напредно ниво на Извештајот за Комуникација за напредок (Communication on Progress Report).
- Комплетноста и точноста на квалитативните и квантитативните нефинансиски обелоденувања за одржливост, поточно во областите на животната средина и социјалните перформанси и во однос на критериумите применливи во 2021 на ниво на групација, кои се усогласени со секторските насоки и стандардите за известување (Global Cement and Concrete Association Guidelines - GCCA), како и со специфичните рамковни насоки и стандарди за известување развиени од ТИТАН и кој се усвоени на ниво на групација и на ниво на деловна единица, во рамките на опфатот на ревизијата. Сите обелоденувања за животната средина и социјалните перформанси на ниво на деловна единица се усогласени со стандардите на групацијата и се вградени во тековните процеси. Поконкретно, обелоденувања и индикатори за:
 - Резултатите во животната средина кои се воспоставени во сите материјални аспекти во согласност со критериумите за известување и со соодветните насоки од Рамката за одржливост на GCCA,
 - Социјални резултати, кои ги покриваат: безбедност и здравје при работа, каде деловните единици на ТИТАН ја следат Рамката за одржливост на GCCA, развој на вработени (за часови за обука на вработени) и ангажираност во заедницата (во согласност со целите на групацијата за сите клучни процеси кои се вклучени во заедницата во согласност со материјалните прашања на засегнатите страни и целите за одржлив развој).
- Методологијата на проценка на материјалноста согласно со упатствата на стандардот AA1000 и поконкретно, процесот што го следи Друштвото во однос на идентификување и приоритизирање на најрелевантните материјални прашања.

Одговорност на Раководството

Раководството на Друштвото е одговорно за комплетна и точна подготовка и презентирање на нефинансиските податоци доставени до нас, како што се презентирани во Извештајот за одржливост во согласност со принципите и стандардите наведени во параграфот „Вовед и обем на работа“. Оваа одговорност вклучува и избор и примена на соодветни методи за подготовка на Извештајот за одржливост и примена на претпоставки и процени за индивидуалните обелоденувања за одржливост кои се разумни во околностите. Исто така, одговорноста вклучува дизајнирање, имплементирање и одржување на системи и процедури релевантни за подготовка на Извештајот за одржливост.

Наша одговорност

Наша одговорност е да извршиме ангажман за независно ограничено уверување за да изразиме заклучок врз основа на процедурите кои се спроведуваат за избраните податоци, како што е опишано во параграфот „Вовед и обем на работа“.

Нашата работа е спроведена во согласност со МСАУ 3000 „Ангажмани за уверување кои не се ревизии или проверки на историски финансиски информации“ објавен од Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување. Овој стандард бара наша усогласеност со етичките барања на Кодексот за етика на професионални сметководители објавени од страна на Одборот за Меѓународни стандарди за етика за сметководители, како и да го планираме и извршуваме ангажманот за независно ограничено уверување на начин кој ќе ни овозможи да изразиме заклучок со ограничено уверување.

Ангажман за ограничено уверување е ограничен главно на распрашувања и аналитички постапки. Постапките спроведени во ангажман за ограничено уверување се разликуваат во природата и временскиот распоред, и се помали во обем од оние за ангажман за разумно уверување. Следствено, нивото на уверување добиено при ангажман за ограничено уверување е значително помало во обем од она добиено при ангажман за разумно уверување спроведено во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија и ангажмани за уверување. До степен до кој е дозволено со важечкото законодавство, ние не прифаќаме ниту преземаме одговорност за нашиот ангажман или за овој извештај кон никого, освен кон Друштвото и ТИТАН Групата, освен ако условите не се договорени експлицитно во писмена форма, со наша претходна согласност.

Резиме на извршената работа

Во рамките на делокругот на нашата работа ние ги извршивме, меѓу другите, следниве постапки во врска со анализата на материјалноста, пристапите за управување и клучните податоци презентирани во Извештајот за одржливост:

- Читање на Извештајот за одржливост (во целост) за да се увериме дека е во согласност со критериумите наведени во параграфот „Вовед и обем на работа“ во овој Извештај за независно ограничено уверување;
- Распрашување на вработените одговорни за подготовката на Извештајот за одржливост заради обезбедување на информации за перформансите за одржливост за да се разберат и оценат процесите, интерните контроли и информационите системи кои се однесуваат на подготовката на горенаведените информации;
- Разбирање на Друштвото во однос на неговата организациона структура за одржливост, дијалог со заинтересираните страни и развојниот процес на програмата за одржливост;
- Споредување на текстот и податоците (врз основа на примерок) презентирани во Извештајот за одржливост со изворите на податоци. Ова вклучува разгледување за тоа дали се вклучени сите материјални прашања и дали објавениот текст и податоци се точно извлечени од изворите на информации.

Инхерентни ограничувања

За да ја спроведеме нашата работа, ние се потпиравме исклучиво на информациите обезбедени од раководните лица на Друштвото, кои со добра волја ги прифативме како целосни, точни, реални и недвосмислени.

- Поради тоа, ние не го потврдиме тоа со ниедна постапка за верификација, покрај постапките што се експлицитно наведени во нашиот извештај и кои произлегуваат од нашата меѓусебно договорено методологија.
- Не се извршени никакви постапки на податоците за претходни периоди за известување, како и на податоците поврзани со предвидувања и цели.
- Ниедна постапка не е спроведена на ништо друго освен во согласност со договорениот обем на работа и следствено, нашето мислење е ограничено во тој обем.

Наша независност и контрола на квалитет

Ние го применуваме Меѓународниот стандард за контрола на квалитет 1. Соодветно на тоа, одржуваме сеопфатен систем за контрола на квалитет вклучувајќи документирани политики и процедури во врска со усогласеноста со етичките барања, професионалните стандарди и применливите правни и регулаторни барања. Ние ги почитуваме независноста и останатите етички барања од Кодексот за етика на професионални сметководители објавени од страна на Одборот за Меѓународни стандарди за етика за сметководители („ОМСЕС“), кој е заснован на фундаменталните принципи на интегритет, објективност, професионална одговорност и должно внимание, доверливост и професионално расудување. Во овој контекст, тимот на ангажманот за уверување е независен од Друштвото и не учествувал во подготовката на Извештајот за одржливост на Друштвото за 2021 година.

Заклучок за ограничено уверување

Врз основа на спроведените процедури и обезбедените докази, не забележавме ништо што причинува да веруваме дека има било какви грешки или погрешни прикажувања кои би имале материјално влијание врз нефинансиските обелоденувања (вклучувајќи и објаснувачки белешки и релевантни референци) презентирани во Извештајот за одржливост за 2021 година на Цементарница УСЈЕ АД. Дополнително, не забележавме ништо што причинува да веруваме дека обелоденетите нефинансиските податоци не се подготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со погоре споменатите критериуми, во делот „Вовед и обем на работа“.

Скопје,
9 Јуни 2022
Грант Торнтон ДОО, Скопје

Управител
Сузана Ставриќ

Овластен ревизор
Сузана Ставриќ

Вкупно средства	Збирот на сите тековни и нетековни средства.
Промет	Приходи остварени од продажба на добра и услуги на клиенти.
Добивка пред одбивање камата, даноци, депрецијација и амортизација (EBITDA)	Оперативната добивка пред загубите поради девалвација на гудвил плус амортизација и намалување на материјалните и нематеријалните средства и амортизација на државни грантови. Обезбедува мерка за оперативната профитабилност што конзистентно може да се споредува меѓу сегментите за кои се известува.
Материјалност	Прашањето е материјално ако е од релевантност и важност или значење што би можело суштински да влијае врз процените на давателите на финансиски капитал во однос на способноста на организацијата да создава краткорочна, среднорочна и долгорочна вредност.
Одбор за сметководствени стандарди за одржливост (SASB)	Одборот за сметководствени стандарди за одржливост е независен одбор за стандарди, кој е одговорен за редовните законски постапки, резултати и ратификација на своите стандарди, чијашто примена (мисијата на SASB) е да им помогне на бизнисите во целиот свет да идентификуваат, да управуваат и да известуваат за теми на одржливост што имаат најголемо значење за нивните инвеститори.
Цели за одржлив развој (ЦОР)	Целите за одржлив развој се збир од 17 глобални цели изготвени да бидат „план за постигнување подобра и поодржлива иднина за сите“. ЦОР, утврдени во 2015 година од Генералното собрание на Обединетите нации и наменети да се постигнат до 2030 година, се дел од Резолуцијата 70/1 на ОН, агендата за 2030 година.
Конференција на Обединетите нации за трговија и развој (UNCTAD)	Конференцијата на Обединетите нации за трговија и развој е тело на Обединетите нации одговорно за справување со прашањата за економскиот и одржливиот развој, со фокус на трговијата, финансиите, инвестициите и технологијата, особено за да им се помогне на земјите во развој правично да бидат застапени во глобалната економија.
Глобален договор на Обединетите нации (UNG)	Глобалниот договор на Обединетите нации е доброволна иницијатива заснована на обврските на извршниот директор за спроведување на универзалните начела за одржливост („Десетте начела“) и преземање чекори за поддршка на целите на ОН. „Десетте начела“ се изведени од Универзалната декларација за човекови права, Декларацијата на Меѓународната организација на трудот за основните начела и права за заштита при работа, Декларацијата од Рио за животна средина и развој и Конвенцијата на Обединетите нации против корупцијата.
Глобална асоцијација за цемент и бетон (GCCA)	Глобалната асоцијација за цемент и бетон е иницијатива воспоставена во 2018 година на ниво на индустријата и е раководена од главни извршни директори, претставувајќи го секторот во глобални рамки. GCCA ја презема улогата на поранешната Иницијатива за одржливост на цементот (CSI) на WBCSD и почнувајќи од 1 јануари 2019, ги спроведува работните програми и активностите за одржлив развој на CSI, при што клучни цели се развој и зајакнување на придонесот на секторот кон одржлива градба во линија на синцирот на вредности, како и поттик на иновации во соработка со индустријата, здруженијата и клучни експерти – засегнати страни.
Светски деловен совет за одржлив развој (WBCSD)	Светскиот деловен совет за одржлив развој е глобална организација предводена од извршниот директор на повеќе од 200 водечки бизниси што работат заедно во насока на забрзување на транзицијата кон одржлив свет, помагајќи им на компаниите членки да станат поуспешни и поодржливи фокусирајќи се на максималното позитивно влијание за засегнатите страни, животната средина и општествата. Иницијативата за одржливост на цементот (CSI) беше Проект во рамките на WBCSD од 2002 до 2018 година и имаше улога на иницијатива за соработка на цементните компании, поддржувајќи ги заедничките напори за одржливост на секторот за цемент. Областите и проектите на CSI беа трансферирани во GCCA почнувајќи од 1 јануари 2019.
Смртност	Смртност како резултат на несреќа поврзана со работното место, без временско ограничување помеѓу датумот на несреќата и датумот на смртта.
Стапка на смртност	Број на смртни случаи во една година на 10.000 директно вработени лица, т.е. стапка на смртност (директно вработени) = (Број на смртни случаи во една година (директно вработени) x 10.000) / Број на директно вработен персонал).
Загуба поради изгубено време (LTI)	Повреда поврзана со работа што предизвикува загуба во еден или повеќе работни денови (или смени), сметајќи од денот по повредата, пред лицето да се врати на нормална или ограничена работа. Се исклучуваат и се изземаат повредите настанати при патувањето до и од работното место, кои произлегуваат од кривични дела и кои настануваат поради природни причини.
Стапка на зачестеност на повреди поради изгубено време (LTIFR)	Број на LTI во една година на 1.000.000 одработени часови, т.е. LTI Стапка на зачестеност = (Број на повреди поради изгубено време во годината x 1.000.000) / Вкупен број на продуктивни работни часови исплатени на вработените во годината.
СоР (Комуникација за напредок)	Комуникацијата за напредок е еден вид механизам за информирање, при што во стандардизиран формат на годишен извештај, засегнатите страни на компаниите (на пример, инвеститорите, потрошувачите, граѓанското општество и владите) известуваат за напредокот постигнат во спроведувањето на Десетте начела на Глобалниот договор на Обединетите нации.

Цементарница УСЈЕ АД Скопје
ул. Борис Трајковски бр.94
1000 Скопје
Тел: +389 (2) 2782 500
www.usje.mk

